

Handläggare

Eija Pohjanen, Elisabeth Forsberg Uvemo,
Annika Risel, Pernilla Lindberg,
Catharina Sackemark Larsson,
Åsa Eckhardt, Johnny Berndtsson,
Petter Bergeå, Linda Folke,
Jeanette Nyström, Åsa Härkegård,
Mikael Lindberg, Peter Fahlander,
Ingrid Olsson

Till

Utbildningsnämnden
2021-12-16

Verksamhetsplan 2022 för utbildningsnämnden

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förslaget till verksamhetsplan och budget för 2022 godkänns.
2. Utbildningsnämnden fastställer handlingsplan mot våldsbejakande extremism, bilaga 18.
3. Förvaltningen får i uppdrag att 2022 genomföra en översyn av de av utbildningsnämnden beslutade indikatorerna.
4. Nämnden begär godkännande hos kommunstyrelsen av omslutningsförändringar motsvarande 1 996,8 mnkr, se avsnitt 4.
5. Ersättningar till skolor inom egen regi, fristående verksamhet och interkommunal verksamhet godkänns, bilaga 5.
6. Nämnden godkänner retroaktiva utbetalningar i enlighet med verksamhetsplanens avsnitt "Retroaktiv betalning avseende 2021".
7. Resultatenheter och anslagsenheter för 2022 godkänns enligt avsnitt 4 samt bilaga 1 och 3.
8. Modell för prissättning vid försäljning godkänns, bilaga 7.
9. Fördelning av kostnader för skolor i egen regi godkänns enligt avsnitt "Fördelning av vissa kostnader i egen regi".
10. Plan för upphandling godkänns, bilaga 11.
11. System och plan för intern kontroll godkänns, bilaga 12.
12. Nämnden ansöker om medel inom ramen för stadens kompetensutvecklingssatsning, bilaga 19 a och 19 b.
13. Verksamhetsplanen överlämnas till kommunstyrelsen.
14. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Malin Eriksson
Avdelningschef

Innehållsförteckning

Inledning	3
1. KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	13
Kommunfullmäktiges och utbildningsnämndens indikatorer och aktiviteter kopplade till mål för verksamhetsområdet 1.3 I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	37
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	41
2. KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	44
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	44
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	47
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	50
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangstad med en stark besöksnäring	51
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	52
3. KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	56
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	56
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	57
Särskilda redovisningar	67
Övrigt	69
4. Redovisning av ekonomi	71

Bilagor

Bilaga 1 Obligatoriska bilagor
Bilaga 2 Schablonggrundande samt interkommunala barn och elever 2022
Bilaga 3 Anslagsenheter
Bilaga 4 Kommunala grund- och gymnasieskolor läsåret 2021/2022
Bilaga 5 Ersättningar till skolor i egen regi, fristående verksamhet och interkommunal verksamhet
Bilaga 6 Regler för resultatenheter
Bilaga 7 Modell för prissättning av tjänster från avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa
Bilaga 8 a och 8 b Riktlinjer samt fördelning av investeringsmedel
Bilaga 9 Prislista serviceförvaltningen
Bilaga 10 Prislista it
Bilaga 11 Plan för upphandling
Bilaga 12 Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan med system för internkontroll 2022
Bilaga 13 Kompetensförsörjningsbilaga, från underlag för budget 2022 - 2024
Bilaga 14 Målstruktur verksamhetsplan 2022
Bilaga 15 Organisationsskiss
Bilaga 16 Lokalprojekt med större hyresförändringar 2021 – 2022
Bilaga 17 Prislista Språkcentrum och elevhälsans medicinska insats 2022
Bilaga 18 Handlingsplan mot våldsbejakande extremism
Bilaga 19 a Ansökan om medel från stadens kompetensutvecklingssatsning för barnskötarutbildning
Bilaga 19 b Ansökan om medel från stadens kompetensutvecklingssatsning för förskolläraryrket

Inledning

En bra förskola och skola lägger grunden för att alla barn och ungdomar får en god utbildning och möjlighet att göra sina egna livsval, oavsett var i staden de bor eller vilken bakgrund de har. Under 2022 fortsätter utbildningsnämndens arbete med följande strategiska och prioriterade områden:

- Ökad likvärdighet
- Systematiskt kvalitetsarbete
- Trygghet och studiero
- Samverkan och samarbete
- Kompetensförsörjning
- Resurseffektiv skolutbyggnad
- Hållbar utveckling
- Ekonomi och effektivitet

Målsättningen är att det fortsatta arbetet ska leda till att allt fler elever uppnår behörighet till gymnasieskolan och att fler elever ska gå ut gymnasieskolan med examensbevis.

Ökad likvärdighet

De senaste åren har betydande insatser genomförts för att öka likvärdigheten i Stockholms förskolor och skolor. Fortfarande finns dock stora skillnader i kunskapsresultat utifrån socioekonomiska förutsättningar. Under det kommande året genomförs en rad insatser, som beskrivs närmare under nämndmål 1.3:

- arbete med språkutveckling och ökad inskrivningsgrad i förskolan
- tillsyn samt uppföljning av/för en likvärdig förskola med hög pedagogisk kvalitet oavsett huvudman
- strategiskt arbete för att höja kunskapsresultaten i skolor i utsatta områden
- riktade stödinsatser utifrån skolors egna identifierade behov och utmaningar
- elever i behov av särskilt stöd ska upptäckas tidigt och snabbt ges adekvat stöd

Systematiskt kvalitetsarbete

Elevernas måluppfyllelse och skolornas resultat ska förbättras i hela staden. Arbetet utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Lärare och skolledare ska ges tid att fokusera på det pedagogiska uppdraget. Genom ett systematiskt kvalitetsarbete leder varje chef utvecklingen av sin verksamhet. Förvaltningen ska stimulera ett nära ledarskap som utmanar, stöttar och ger förutsättningar för undervisningsutveckling. Ett särskilt fokus ska riktas mot att utveckla undervisningskvaliteten i låg- och mellanstadiet. Elevhälsan ska vara en integrerad del av den pedagogiska verksamheten och särskilt verka för att förbättra elevernas psykiska hälsa. Digitalisering ska främja kunskapsuppdraget och bidra till effektiva processer. Arbetet beskrivs närmare under nämndmål 1.3. År 2022 prioriteras bland annat:

- utveckling av verktyget som kallas kvalitetsindikator för förskolan
- resultatdialoger som håller samman det systematiska kvalitetsarbetet
- utveckling av stödfunktioner med fokus på goda analysunderlag till skolorna
- implementering av det reviderade programmet för elevhälsans arbete

- ett brett och allsidigt utbud av gymnasieprogram som möter blivande gymnasieelevers intressen såväl som arbetsmarknadens behov

Trygghet och studiero

Alla skolor ska präglas av trygghet och studiero för att ge goda förutsättningar för lärande. Det kräver ett brett arbete som omfattar studiero och förutsägbarhet i undervisningen samt frihet från kränkningar och våld. Arbetet med trygghet och säkerhetsfrågor förutsätter god samverkan med andra aktörer som socialtjänst, polis och civilsamhälle. Samarbetet kring elevers skolfrånvaro utvecklas för att se till att alla elever fullgör sin skolplikt eller sin gymnasieutbildning och får sin rätt till utbildning tillgodosedd. Arbetet beskrivs närmare under nämndmål 1.3. Under 2022 prioriteras:

- att systematiskt arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande för att öka elevernas trygghet och studiero
- stöd till skolor att utveckla kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer
- stöd och utbildningar om kränkande behandling och personals befogenheter vid elevers ordningsstörande uppträdande
- arbete för att stärka säkerhetsarbetet som en naturlig del av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Samverkan och samarbete

Samverkan syftar till att alla barn och unga i staden utvecklas och når målen med sin utbildning. Att klara kunskapsmålen i skolan är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn för en framtida god hälsa och utveckling. Det gäller i synnerhet barn som far illa eller riskerar att fara illa. Arbetet fortsätter för att stärka samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamheter och polis. Fokus ligger på tidiga insatser samt förebyggande och uppsökande socialt arbete. Arbetet beskrivs närmare under nämndmål 1.2 och 1.4. År 2022 prioriteras:

- samverkan med socialförvaltningen för ett strategiskt och långsiktigt helhetsgrepp över de gemensamma uppgifterna
- att stärka den lokala organisationen för samverkan mellan polis, stadsdelsförvaltning och skola
- samverkan med Region Stockholm och socialtjänsten kring insatser till barn i behov av särskilt stöd

Ytterligare en form av samverkan är det arbete som syftar till att stärka Stockholm som världsledande kunskapsregion. Under 2022 ligger fokus på:

- samverkan mellan näringsliv, universitet, skola, vuxen- och arbetsmarknadsutbildning för att säkerställa en väl fungerande och långsiktig kompetensförsörjning
- extra satsningar via Ung företagsamhet (UF) inom både grund- och gymnasieskolan
- samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen kring yrkesutbildningar, unga nyanlända och det kommunala aktivitetsansvaret
- fördjupat samarbete och dialog med fristående skolor i syfte att säkerställa ett bra utbud av skolor för alla elever i staden

Kompetensförsörjning

En förutsättning för att uppnå den bästa skolan för varje elev är att stadens skolor och förskolor bemannas med kompetenta och engagerade medarbetare med rätt förutsättningar. Pensionsavgångar, personalomsättning och inte minst en brist på nyexaminerade lärare och förskollärare ger sammantaget en brist på utbildad pedagogisk personal. Förvaltningen bedriver därför ett långsiktigt och strategiskt arbete för att möta utmaningarna inom kompetensförsörjningsområdet – ett arbete som fortsätter även under 2022. Arbetet beskrivs närmare under nämndmål 3.2.1. Förvaltningen kommer under året att:

- i olika sammanhang kommunicera stadens goda utvecklingsmöjligheter för lärare
- fortsätta med särskilda satsningar för att bredda rekryteringsbasen till läraryrket
- arbeta vidare med uppbyggnaden av Stockholms stads skolors vikariepool

Resurseffektiv skolutbyggnad

En resurseffektiv lokalplanering och skolutbyggnad är av stor betydelse för nämndens resursfördelning och stadens investeringskostnader. Samtidigt innebär det en stor utmaning då det finns behov av både ny- och ombyggnation av skolor. Att begränsa hyreskostnadernas utveckling är högt prioriterat under 2022. Arbetet beskrivs närmare under nämndmål 2.2.

Särskilt fokus läggs på:

- att begränsa kostnader för utbyggnad genom ett effektivt nyttjande av befintliga lokaler
- utvecklad ekonomistyrning i lokalprojekt med SISAB och andra fastighetsägare
- regional samverkan kring gymnasieplanering under ledning av kommunförbundet Storsthlm
- samplanering med idrottsförvaltningen kring nybyggnation av skolor och idrottshallar

Hållbar utveckling

FN:s globala hållbarhetsmål Agenda 2030 och lärande för hållbar utveckling ska vara en självklar del av skolornas verksamhet. Arbetet med att minska verksamhetens negativa påverkan på klimat och miljö fortsätter med följande prioriteringar, som beskrivs närmare under nämndmål 2.5:

- stödinsatser till skolorna för att minska klimatpåverkan från skolmåltiderna och öka andelen ekologiska livsmedel
- att öka skolornas källsortering och återbruk, och minska användningen av plast
- utfasning av skadliga kemikalier och ökad kunskap om kemikalier i skolan med stöd av en ny vägledning

Ekonomi och effektivitet

Nämndens resurser ska i största möjliga mån användas till kärnverksamheten. Under 2022 fortsätter arbetet med ett aktivt stöd till skolorna kring effektiv resursanvändning, med fokus på de skolor där behoven är som störst. Arbetet beskrivs närmare under nämndmål 3.2.2, med fokus på följande:

- ett resurseffektivt nyttjande av skollokaler
- utveckla arbetet för fler externa fastighetsägare i skollokaler
- utvecklad internkontroll med fokus på bland annat inköp och avtalstrohet
- en ny modell för portföljstyrning för att effektivt förvalta och utveckla digitala stöd

Ekonomiska förutsättningar

Driftsbudget, belopp i mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Ökning (+)/ minskning (-)
Kostnader	20 824,0	21 466,5	642,5
Intäkter	527,5	524,4	-3,1
Netto KF Budget	20 296,5	20 942,1	645,6
Investeringar	127,0	125,0	-2,0

Kommunfullmäktiges budgetram för utbildningsnämnden uppgår till 21 466,5 mnkr på kostnadssidan och 524,4 mnkr på intäktssidan, netto 20 942,1 mnkr. Budgeten för investeringar uppgår till 125,0 mnkr.

Budgeten innebär en nettoökning med 645,6 mnkr jämfört med 2021. Ökningen beror främst på ökade prestationsersättningar, det vill säga ökad budget med anledning av att antal elever ökar samt ökade schablonbelopp, det vill säga ersättningen per elev.

Budgeten fördelas per verksamhetsområde enligt nedanstående tabell.

Utbildningsnämnden per verksamhetsområde totalt Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2020	Budget 2021 (VP)	Prognos oktober 2021	Budget 2022 (VP)
Förskola	2 706,5	2 783,7	2 657,0	2 778,9
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	13 206,1	13 870,8	13 809,2	14 333,70
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	3 147,6	3 293,7	3 214,7	3 468,00
Nämnd och övergripande administration	333,4	348,4	348,4	361,50
Summa drift netto	19 393,6	20 296,6	20 029,3	20 942,1
Investeringar	103,0	127,0	127,0	125,0

Konsekvenser av pandemin

I samband med tertialrapport 2 för 2021 konstaterades att det inte gick att utläsa någon negativ påverkan på elevernas kunskapsresultat från läsåret 2020/2021 som kunde härledas till pandemin och till högre frånvaro eller nya undervisningssätt. Förvaltningen kommer att fortsätta följa detta och ska arbeta för att grund- och gymnasieskolorna fortsätter att identifiera elever som under pandemin fått ett ökat stödbehov och att skolorna sätter in åtgärder som möter dessa elevers behov.

Arbetsätten inom förvaltningen har förändrats genom pandemin. Vid planering av arbete inför 2022 är utgångspunkten att delvis behålla och också att utveckla de digitala arbetsätten.

När det gäller myndighetsutövning kommer förvaltningen att tillvarata de positiva erfarenheterna och behålla ett digitalt arbetssätt i valda delar för att uppnå en större effektivitet. Exempelvis innebär de nya arbetsätten en fortsatt högre frekvens och mer flexibilitet i tillsynen av fristående förskoleverksamheter, genom digitala intervjuer. Arbetet med att

utveckla digitala samverkansforum kommer att pågå under 2022. Under pandemin har förvaltningen haft ett utökat ansvar för kommunikation till stadsdelsförvaltningarna, för att säkerställa att lika information går ut över staden.

Ekonomiska konsekvenser av pandemin

De ekonomiska konsekvenserna av pandemin för 2022 är svårbedömda. Förvaltningen föreslår inga särskilda avsättningar av medel för covid-19-relaterade kostnader. Enligt den budget som riksdagen beslutat för 2022 kommer den så kallade ”skolmiljarden” att finnas kvar även under 2022. Det är ett statsbidrag som syftar till att öka förutsättningen för alla barn och elever att få den utbildning de har rätt till, trots pandemin. En preliminär bedömning är att Stockholm kommer att få cirka 84 mnkr 2022.

1. KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Genom satsningen på feriejobb kan staden ge ungdomar meningsfull sysselsättning, viktiga erfarenheter inför framtida yrkesliv och väcka intressen för yrken inom Stockholms stad och den kommunala sektorn. Förvaltningen har som målsättning att tillhandahålla 320 ferieplatser under 2022 varav 75 anställs av utbildningsförvaltningen.

Tidigare årsmål att tillhandahålla 80 Stockholmsjobb har trots ansträngningar inte gått att nå under pandemin. Förvaltningen kommer under året att arbeta för att nå upp till 70 placeringar. Förvaltningen erbjuder arbetsrättsligt stöd till chefer så att anställning sker korrekt.

Arbetet med den verksamhetsförlagda utbildningen beskrivs under mål 3.2.1.

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall 2021 (T2)	Årsmål 2022	KF:s årsmål	Period
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	385 st	320 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	59 st	70 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	1 676 st	3 500 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	76 st	75 st	9 000 st	Tertial

Nämndmål: Alla stadens ungdomar studerar eller arbetar

Förväntat resultat

Alla elever i gymnasieskolan fullföljer sin utbildning, fortsätter att studera i eftergymnasiala utbildningar eller börjar arbeta. Alla elever från grundskolan som inte sökt till gymnasiet identifieras, kontaktas, erbjuds och tackar ja till en utbildningsplats eller plats i en motivationsskapande verksamhet anpassad till ungdomens förutsättningar, behov och intressen. Efter den motivationsskapande verksamheten går ungdomen vidare till utbildning eller arbete.

Ungdomar som aldrig har påbörjat eller som har avbrutit eller inte har fullföljt sin gymnasieutbildning, riskerar att hamna i en utsatt situation. De kan få svårigheter att komma vidare i sin utbildning och i en förlängning hamna i arbetslöshet. Det är därför viktigt att samhället samverkar för att ungdomarnas utbildning kan fortgå utan längre avbrott.

En sammanhållen utbildning stärker de globala målen i Agenda 2030 om en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet som främjar ett livslångt lärande för alla.

Kommunala aktivitetsansvaret

Utbildningsförvaltningen fortsätter att samverka med arbetsmarknadsförvaltningen kring projekt, arbetssätt och metoder till stöd för ungdomar som står inför ett avbrott i sina studier eller riskerar att bli utan plats i gymnasieskolan. Stödet omfattar även elever som är i behov av en förstärkt vidaregång från introduktionsprogram mot egen försörjning.

Handlingsplan är framtagen i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och utgör, tillsammans med Skolverkets allmänna råd om kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar, stöd i det fortsatta arbetet.

Samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen

Förvaltningen kommer att fortsätta fokusera på frågor om kompetensförsörjning och näringslivskontakter i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen. Förvaltningarna fortsätter också sitt samarbete kring yrkesutbildningar, unga nyanlända och det kommunala aktivitetsansvaret utifrån den reviderade handlingsplanen.

”Utvecklat stöd för unga” är ett nystartat ESF-projekt som förvaltningen deltar i och som arbetsmarknadsförvaltningen ansvarar för. Målgruppen är ungdomar och unga vuxna 15–24 år som omfattas av kommunens aktivitetsansvar. Insatsen syftar till att öka andelen som studerar eller arbetar. Fokus riktas på att utveckla samverkan lokalt i Järva för att nå fler ungdomar samt att utveckla insatser som kan erbjudas ungdomarna. En annan del av projektet ska utveckla insatser och stöd till ungdomar i stadens södra del genom att vidareutveckla den befintliga verksamheten Transformator.

Projektet ”Bron” ingår i ESF-projektet ”Rätt stöd för mig” och samverkar med stadens gymnasiesärskolor för att stödja elevers övergång till arbetsmarknaden. Projektet genomförs i samverkan mellan arbetsmarknads-, utbildnings- och socialförvaltningarna, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Projektet ”Studiesluss” fortsätter i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen. Målgruppen är ungdomar som omfattas av kommunens aktivitetsansvar och som har behov av att testa ett studiesammanhang utanför skolan inför återgång till studier. Ett mobilt team arbetar med ungdomarna utifrån deras individuella behov med stor möjlighet till flexibla anpassningar.

Projektet ”Metodutveckling övergång från gymnasium till vuxenutbildning” sker också i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen. Projektets mål är att skapa kontinuitet i studierna genom en gemensamt upprättad studieplan som innehåller information om språknivå, pedagogiska kartläggningar och insatser som gjorts vid behov av anpassningar och stöd.

Utveckla arbetssätt vid övergångar från obligatoriska skolan

Förvaltningen har beviljats medel för det EU-finansierade projektet ”Unga i behov av särskilt stöd vid övergångar från obligatoriska skolan”. Projektiden är 18 månader med start i september 2021 till och med mars 2023. Syftet med projektet är att utveckla ordinarie

arbetssätt om övergångar samt ta lärdom av hur liknade verksamheter i Danmark arbetar med övergångar från den obligatoriska skolan, med fokus på att unga i behov av särskilt stöd fullföljer studier. Projektet genomförs gemensamt inom förvaltningens verksamhetsavdelningar.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Skolan är en trygg och säker plats för elever och medarbetare

Förväntat resultat

Förebyggande arbete tillsammans med vårdnadshavare, socialtjänst och polis minskar bakgrundsorsaker till brott och otrygghet. Förebyggande säkerhetsarbete och krishantering organiseras så att frågorna kan hanteras så nära berörda som möjligt och att effekterna av inträffade händelser minimeras. Säkerhetsarbetet ingår som en naturlig del i den ordinarie verksamheten med ständiga förbättringsåtgärder och leder till säkerhet och trygghet för elever och medarbetare.

Skolan ska vara en trygg och säker plats för elever och medarbetare. En förutsättning är att varje skola har goda kunskaper kring krisledning och brottsförebyggande åtgärder. Under 2022 prioriteras stöd och utbildningar till skolorna i syfte att stärka kompetensen inom krisledning och förebyggande arbete mot våld, narkotika och inbrott.

Arbetet sker i samverkan med andra aktörer som socialtjänst, polis och civilsamhälle. Förvaltningen bidrar i stadsdelsnämndernas arbete med att ta fram lokala lägesbilder och orsaksanalyser i syfte att genomföra trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder.

Under mål 1.2 beskrivs förvaltningens prioriteringar rörande säkerhet i skolmiljön, samverkan vid misstanke om brott, samt informationssäkerhet och dataskydd. Skolornas trygghetsskapande arbete beskrivs närmare under mål 1.3.2 samt 1.4.

Fokusområden för säkerhetsarbetet

Under 2022 är fokus för säkerhetsarbetet:

- Skolbesök, med övningsverksamhet och kunskapsspridning kring pågående dödligt våld (PDV) och skolornas krisledningsarbete. Övningar och utbildningar inom PDV tas fram som ett stöd för skolorna.
- Arbetet för en narkotikafri skolmiljö, bland annat genom en utökning av narkotikasök med hundar, samt att försvåra rekrytering av unga till kriminell verksamhet.
- Stärkt arbete för att öka kunskapen om informationssäkerhet och dataskydd hos medarbetare.

Pågående säkerhetsarbete

Arbetet för att skapa en god säkerhetskultur fortsätter precis som utbildningsinsatser för att förhindra inbrott på skolorna. Målet är att varje skola arbetar aktivt med att identifiera risker, förebygga skador och minimera konsekvensen av inträffade skador. I samarbete med S:t Erik

Försäkring får skolor hjälp och stöd med ersättning vid egendomsskador. Brandsäkerhetsarbetet genomförs som tidigare i samverkan med SISAB. Skolor och enheter erbjuds stöd kring arbetet i ärendehanteringssystemet KIA.

För att både öka säkerheten och tillgängligheten kommer förvaltningen att verka för att fler skolor ansöker för att finansiera passersystem och övervakningskameror genom stadens medel för trygghetsskapande åtgärder.

Informationssäkerhet, dataskydd och integritet

Arbete med informationssäkerhet och dataskydd utgår ifrån skyddet av de registrerade personuppgifter och övrig information som förvaltningen hanterar. Utgångspunkten för arbetet innebär efterlevnad av dataskyddsförordningen (GDPR) samt stadens regelverk för informationssäkerhet. Förvaltningen kommer att fortsätta utveckla metoder och modeller samt vidareutveckla rutinerna för informationsklassningar, riskanalyser och hantering av personuppgiftsincidenter.

Förvaltningen ska öka medarbetares kunskap inom området genom obligatoriska utbildningar inom informationssäkerhet och dataskydd. Förvaltningens samordningsfunktion för informationssäkerhet och dataskydd startades hösten 2020 och kommer fortsatt att utvecklas under 2022 för att stödja organisationen inom området.

Ett nytt stödmaterial samt utbildning kring kamerabevakning i skolorna tas fram under 2022. Förvaltningen kommer också att genomföra en systematisk uppföljning av att skolorna följer gällande förordningar kring kamerabevakning.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Nämndmål: 1.3.0 Alla förskolor i staden ska erbjuda en utbildning och undervisning med god kvalitet som gynnar barnens lärande och utveckling

Förväntat resultat

Den långsiktiga effekten av förvaltningens arbete med samordning, uppföljning, tillsyn och utveckling av stadens förskolor är att barn i Stockholm ges en ökad likvärdighet i förskola och pedagogisk omsorg med god kvalitet i enlighet med nationella och kommunala styrdokument.

En likvärdig förskola med hög kvalitet spelar en stor roll för barns utveckling och lägger grunden för en god start i skolan. Barnkonventionen och arbetet med att stärka barns rättigheter är tillsammans med Agenda 2030 centrala utgångspunkter för förvaltningens prioriteringar. Under 2022 ligger fokus särskilt på:

- språkutveckling i förskolan
- en likvärdig förskola med hög pedagogisk kvalitet
- att öka andelen inskrivna barn i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma
- tillsyn av fristående förskolor med fokus på demokrati, jämställdhet och ramöppettider och enligt reglerna om ägar- och ledningsprövning
- att säkerställa goda villkor för fristående aktörer genom rättssäker, effektiv och tydlig kommunikation och myndighetsutövning

Förvaltningen ska ha en nära samverkan med stadsdelsförvaltningarna och dialog med fristående aktörer i frågor som är gemensamma för stadens förskolor och öppna förskolor. Det gäller framför allt samordning av kommunikation, digitalisering, kompetensutvecklings- och kompetensförsörjningsinsatser. Förvaltningen följer också upp kvaliteten i stadens förskolor oavsett huvudman. Under året förstärks det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan bland annat genom tillsyn och stöd till stadens rektorer genom olika kvalitetsuppföljningar.

Förskolerapporten

Förvaltningen tar årligen fram en stadsövergripande förskolerapport med lägesbeskrivning och analys av utvecklingen i kommunal och fristående förskola. Stadsdelsförvaltningarna bidrar med underlag. Den senaste rapporten visar att en generell utmaning handlar om att höja personalens utbildningsnivå och att stärka barns språkutveckling. Även arbetet med att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare är av stor betydelse, och ska följas upp i kommande rapport. Den senaste rapporten visar även att det finns behov av bättre underlag för att kunna jämföra kommunala och fristående förskolor och därigenom bedöma likvärdighet och kvalitet oavsett huvudman.

Samverkan och kommunikation

Förvaltningen samordnar gemensamma frågor för förskolan i dialog med stadsdelsnämnderna och fristående aktörer. Förvaltningens samordningsforum utvecklas 2022 genom att i högre grad erbjuda delaktighet och gemensamt lärande. Syftet är att få en mer likvärdig bild av

kvaliteten i Stockholms förskolor som underlag till den årliga förskolerapporten. Även formerna för samordningsforum om kö och placering utvecklas under året för att säkerställa gemensamma rutiner i syfte att öka likställigheten mellan stadsdelsförvaltningarna.

Förvaltningen ansvarar för och uppdaterar informationen om förskola på stadens webbplatser samt samordnar utskick av nyhetsbrev. Under 2022 genomförs ett utvecklingsarbete i syfte att förbättra kommunikationen.

Riktlinjer för övergång mellan förskola och grundskola

Under året revideras riktlinjerna för övergång mellan förskola och grundskola med fokus på information om barnens språkutveckling. Översynen sker i samarbete med stadsdelsförvaltningarna. En utökad kommunikation mellan förskola och skola skapar en tydlighet och en riktning för förskolornas språkutvecklande arbete. Förskolan får därigenom bättre förutsättningar att förbereda barnen för de kunskapskrav som finns i skolan. Information om barnens språkutveckling i förskolan vid övergången till grundskolan ska inkluderas i den dialog som årligen genomförs mellan förskolorna och grundskolorna i varje stadsdel.

Kommunal förskola

Förvaltningen samordnar stadsövergripande förskolefrågor för kommunal förskola och har ett brett samarbete med stadsdelsförvaltningarna. I detta avsnitt beskrivs prioriterade insatser för arbetet under 2022.

Stärkt språkutveckling

Under 2022 stärks arbetet med språkutveckling i förskolan med särskilt fokus på mindre socioekonomiskt gynnsamma områden som har hög andel flerspråkiga barn. I samverkan med stadsdelsförvaltningarna följs genomförda insatser upp och goda exempel sprids. En särskild uppföljning av statsbidraget för bättre språkutveckling i svenska genomförs under året.

Förvaltningen samordnar insatser för att höja personalens språkliga kompetens. Arbetet bedrivs tillsammans med stadsdelsförvaltningarna och arbetsmarknadsförvaltningen. Personal i förskolan erbjuds vid behov vidareutbildning i svenska, i syfte att skapa förutsättningar att ge alla barn goda kunskaper i svenska. Under året identifieras pågående och planerade insatser, och de insatser som genomförts följs upp.

Ökad inskrivningsgrad

Förvaltningen ska tillsammans med stadsdelsförvaltningarna verka för att öka andelen inskrivna barn i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma. Arbetet fortsätter med att fördjupa kunskaperna om varför barn inte är i förskolan, samt med att följa upp pågående åtgärder för att öka inskrivningsgraden.

Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan stärks genom stöd till stadens rektorer i form av olika kvalitetsuppföljningar. De digitala samordningsforumen kommer att utvecklas.

Förvaltningen bidrar till förskolornas systematiska kvalitetsarbete genom olika kvalitetsuppföljningar, och medverkar även till huvudmannens bild av förskolans behov och

utveckling. Den senaste utvärderingsperioden (2019–2021) i kommunal förskola ledde till en slutrapport och analys om resultatunderlag på olika nivåer i styrkedjan. Förvaltningen kommer att fortsatt genomföra kvalitetsuppföljningar genom särskilda insatser, nätverkande, tematisk uppföljning och externa studier/undersökningar som gagnar det systematiska kvalitetsarbetet i stadens förskolor.

Förvaltningen kommer under året att påbörja arbetet med att utveckla verktyget som kallas kvalitetsindikator för förskolan i samråd med stadsdelsförvaltningarna. Syftet är få ett mer tillförlitligt mått, samt se över självvärderingens modell utifrån läroplansuppdraget liksom det webbaserade systemet för kvalitetsindikatorn.

Strategi för att öka barns fysiska aktivitet under förskoledagen

Under året kommer förvaltningen i samverkan med stadsdelsförvaltningarna att utvärdera förskolornas arbete med strategin för att öka barns fysiska aktivitet under förskoledagen. Rörelseprojektet som pågår mellan 2020 och 2021 ska beaktas i detta arbete.

Rörelseprojektet undersökte om en strategi för fysisk aktivitet har inverkan på hur mycket förskolebarnen rör på sig. Syftet var att bidra till att alla barn ska få tillräcklig fysisk aktivitet och utevistelse. Förskolor från samtliga stadsdelsnämndsområden deltog i studien som genomfördes av forskare på Karolinska Institutet och Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin i samverkan med stadsdelsförvaltningar, personal i förskolorna och barnens vårdnadshavare.

Kompetensutveckling i öppna förskolan

Under året genomförs en inventering av kompetensutvecklingsbehov i öppna förskolan i samarbete med stadsdelsförvaltningarna. Utgångspunkten är de utbildningar samt eventuella särskilda kompetenser som personalen i öppna förskolan har. Organisering av öppna förskolan i stadsdelarna kommer att inkluderas i inventeringen.

Kompetensförsörjning

Förvaltningen bistår kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna i det strategiska arbetet med stadens kompetensförsörjning i förskolan. Det genomförs inom följande områden:

- kompetenskartläggning av personalens utbildningsnivå i förskolan
- forskning och utveckling (FoU) i förskolan
- strategiskt stöd till stadsdelsnämndernas arbete med kompetensförsörjning

Under året fortsätter arbetet med att utveckla och tydliggöra roller mellan förvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. En central fråga är hur strategisk planering och insatser för förskolans kompetensförsörjning och kompetensutveckling ska ske på ett effektivt sätt.

Förvaltningen kommer under året att utreda hur utbildningsnämndens FoU-plan inom förskolan kan samordnas och omsättas i stadsdelsförvaltningarna. Den syftar till ökad likvärdighet, ökad kompetens och verksamhetsutveckling inom centrala utvecklingsområden för stadens förskolor. Inför detta behöver organisation och ansvarsfördelning för implementering tas fram mellan förvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Även inom

förvaltningen behöver samverkan utvecklas, exempelvis gällande kompetensförsörjningsfrågor.

För barnskötare som saknar grundutbildning erbjuds Skolverkets nationella yrkespaket för arbete med barn i förskola. Utbildningen sker inom ramen för befintlig anställning och förskolorna erbjuds vikarieersättning. Fördjupningsutbildningar i skapande verksamhet erbjuds barnskötare som har en befintlig grundutbildning.

Barnskötare i fristående och kommunala förskolor med tillsvidareanställning och behörighet till högskola/universitet har möjlighet att vidareutbilda sig till förskollärare inom ramen för sin anställning. Insatser sker under förutsättning att stadens kompetensutvecklingsmedel omfattar denna satsning.

Ansökan till stadens kompetensutvecklingssatsning

Utbildningsnämnden lämnar två ansökningar för 2022 till stadens kompetensutvecklings-satsning, se bilaga 19 a och 19 b. Båda har bäring på nämndens uppdrag från fullmäktige och avser utbildning till barnskötare inom förskola respektive till förskollärare. Ansökningarna är prioriterade i ordningen 19 a och 19 b.

Fristående verksamheter

Ungefär vart tredje barn i Stockholms stad går i en fristående förskola. Förvaltningens uppdrag kring dessa verksamheter är av stor betydelse för arbetet med en likvärdig förskola för alla stadens barn.

Nämnden har tillsynsansvar över cirka 450 fristående förskolor, 120 verksamheter inom så kallad enskild pedagogisk omsorg samt 9 friliggande fristående fritidshem och annan fritidsverksamhet. Nämnden godkänner också nya fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg.

Godkännande av fristående förskolor och rätt till bidrag för pedagogisk omsorg

Processen för godkännande av nya fristående förskolor och rätt till bidrag för enskild pedagogisk omsorg har under 2021 fortsatt reviderats, framför allt i syfte att förbättra tydligheten för både sökande och förvaltningen. Under 2022 kommer förvaltningen att fortsätta med revidering av ansökningsprocessen för fristående friliggande fritidshem och fortsätta strävan efter att utveckla en helt digital ansökan om att starta fristående verksamhet.

Tillsyn av fristående verksamheter

Tillsynen av fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg utgör ett stöd i de fristående huvudmännens arbete att utveckla utbildningen. Utöver detta ger skollagen ett uppdrag att inom ramen för tillsynen också lämna råd och vägledning på de områden där det bedöms behövas.

Tillsynen fokuserar på huvudmännens ansvar för utbildningen, i syfte att på ett effektivare sätt få till stånd positiva förändringar i verksamheterna. Under hela 2021 har tillsynen genomförts genom dokumentstudier och videosamtal. Inför 2022 planerar förvaltningen att fortsätta nyttja

digitala arbetssätt i de fall där syftet med tillsynen kan fullgöras med sådana arbetsformer. Fysiska besök kommer dock att återinföras under 2022 för att säkerställa att förskolorna tillgodoser barnens rättigheter och miljö, exempelvis vad gäller inflytande och bemötande. Tillsynen är en viktig del av förvaltningens Agenda 2030-arbete då den bidrar till likvärdig utbildning för alla barn.

Övrig myndighetsutövning

Förvaltningen ansvarar för att handlägga och besluta om ansökningar om hyreskompensation till fristående förskolor, omsorg på obekväm arbetstid oavsett huvudman samt tilläggsbelopp till barn i fristående förskolor med omfattande behov av särskilt stöd. Ansökningarna utreds och handläggs likvärdigt och skyndsamt. Under 2022 kommer det tredje och sista steget av införandet av ett hyreskompensationstak införas, vilket innebär att kompensationen minskar när årshyran per kvadratmeter överstiger ett visst belopp.

När det gäller tilläggsbelopp kommer förvaltningen att fortsätta verka för en ökad likställighet kring bedömningsgrunderna till barn i behov av särskilt stöd i förskolan. Under 2021 reviderades riktlinjerna för omsorg under tid då förskola eller fritidshemomsorg inte erbjuds, så kallad OB-omsorg. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om de reviderade riktlinjerna kommer omsorgen under 2022 att genomföras i enlighet med dessa

Förvaltningen kommer fortsätta att arbeta för att digitalisera alla ansökningar som ingår i myndighetsuppdraget. Digitala ansökningar i e-tjänsten medför en ökad effektivisering och säkerhet. Arbetet med digital signering kommer att fortsätta på förvaltningen, vilket ger en effektivare handläggning.

Nämndmål: 1.3.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning**Förväntat resultat**

Lärare har höga förväntningar på eleverna. Utbildning och undervisning utgår alltid från läroplanernas mål och kunskapskrav respektive examensmålen och ämnesplanernas kunskapskrav samt från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Alla lärare är engagerade och kompetenta, och planerar undervisningen gemensamt. Lärmiljöerna är anpassade för att kunna möta alla elevers olika behov. Återkopplingen till eleverna är en central del av undervisningen. Bedömning i formativt syfte, med avsikten att stärka elevens lärande, används både för att synliggöra och stödja elevernas kunskapsutveckling samt för att kontinuerligt bedöma, utveckla och förbättra undervisningen. Digitala verktyg är en naturlig del av undervisning, kommunikation och uppföljning. Kvalitativa analyser av resultat genomförs på alla nivåer som underlag för att kunna rikta stöd utifrån behov och för att utveckla verksamheten. Stödet ska särskilt fokuseras mot skolor med störst utmaningar.

Den kommunala skolverksamheten är omfattande. I stadens 143 kommunala grundskolor går ungefär 76 000 elever, varav cirka 8 400 elever i förskoleklass, och i den kommunala grundsärskolan går cirka 1 000 elever. I fritidshemmet (förskoleklass till och med årskurs 3) går cirka 33 900 elever och i den öppna fritidsverksamheten för elever i årskurs 4-6 cirka 12 400 elever.

I de 26 kommunala gymnasieskolorna och gymnasiesärskolorna går cirka 17 800 respektive 340 elever.

Ökad likvärdighet

En stor utmaning är att öka likvärdigheten mellan stadens skolor som uppvisar betydande skillnader i kunskapsresultat utifrån socioekonomiska förutsättningar. Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling är viktiga utgångspunkter för att alla elever ska få möjligheter att lyckas i skolan. En likvärdig skola handlar om att kompensera för elevers olika förutsättningar och skolans förmåga att uppnå goda resultat. Med kunskapsuppdraget i fokus är en övergripande strategi att rikta insatser utifrån skolans egna identifierade behov och utmaningar med utgångspunkt i ett väl utvecklat systematiskt kvalitetsarbete.

Förvaltningen ska säkerställa att det socioekonomiska stödet används evidensbaserat, effektivt och bidrar till ökade kunskapsresultat. Det inledda strategiskt riktade arbetet för att höja kunskapsresultaten i särskilt utsatta områden ska fortsätta och även utökas till att omfatta andra utsatta områden och skolor inom kvartil 4. Erfarenheterna från arbetet i de särskilt utsatta områdena ska användas, med utgångspunkt i de behov som finns på respektive skola. Fokus gäller även skolor som inte presterar utifrån sina förutsättningar. En målsättning är att allt fler elever uppnår behörighet till gymnasieskolan och att fler elever ska gå ut gymnasieskolan med examensbevis.

För att ytterligare stärka elevers kunskapsutveckling fortsätter förvaltningen att för grundskolans del fokusera på de prioriterade områdena *systematiskt kvalitetsarbete*, *elevhälsa*, *mottagande* och *undervisning av nyanlända och flerspråkiga elever*, kvaliteten i *fritidshemmet*

samt *digitalisering* som ett verktyg för att utveckla lärandet. Detta är en långsiktig strategi som syftar till att uppnå en mer jämlik skola för att i synnerhet gynna elever med mindre gynnsamma förutsättningar, såväl pojkar som flickor.

Ett särskilt fokus ska riktas mot att utveckla undervisningskvaliteten i låg- och mellanstadiet. Detta med anledning av att resultaten i årskurs 6 under flera år har sjunkit även om denna trend har brutits år 2021. Skolorna behöver säkerställa att eleverna är tillräckligt kunskapsmässigt rustade när de går över från låg- till mellanstadiet. Arbetet med betyg och bedömning utgör också ett viktigt område som aktualiseras med anledning av de nya kursplanerna.

Förvaltningen behöver arbeta både kort- och långsiktigt och med innovativa lösningar samt utifrån goda exempel för att öka likvärdigheten. Att försöka skapa mer heterogena elevsammansättningar mellan och inom skolorna syftar till att minska de homogeniserade skolmiljöerna. Detta behöver göras utifrån de förutsättningar som skollagen medger. Bland annat kommer nyanlända elever i årskurs 7-9 fortsätta att gå i förberedelseklasser i innerstaden/närförort.

Systematiskt kvalitetsarbete i stadens kommunala skolor

För ökad måluppfyllelse och för att skapa mer likvärdiga skolor är en fortsatt övergripande prioritering att det systematiska kvalitetsarbetet ska utvecklas ytterligare både på skol- och förvaltningsnivå. Alla skolor behöver organisera för både en drifts- och utvecklingsorganisation och ha det systematiska kvalitetsarbetet som grund för ett kontinuerligt utvecklingsarbete där undervisningen ska stå i centrum. Skolan ska aktivt verka för att resurser riktas mot det pedagogiska uppdraget. Skolan ger förutsättningar för att främja mötet mellan lärare och elev och utvecklar en skolkultur som präglas av goda relationer och förståelse för den relationella kompetensens betydelse för elevers skolprestationer.

Täta resultatuppföljningar av elevernas kunskapsutveckling är en viktig utgångspunkt för att kunna göra tidiga insatser som gör skillnad. En viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet är att ha ett F-9-perspektiv när det gäller progression i elevernas kunskapsutveckling, att återkoppla mellan stadier och säkra övergångarna mellan stadier och skolor. Att arbeta för betyg i alla ämnen, och inte enbart fokusera på behörigheten, ger elever en bättre beredskap att i framtiden vara aktivt verksamma i ett demokratiskt samhälle.

Förvaltningens stödfunktioner ska fortsätta att utvecklas med fokus på analys, mer flexibla och riktade åtgärder samt bättre samordning. Förvaltningen ger olika stöd till skolorna i att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Ett fortsatt utvecklingsområde är att tillhandahålla goda analysunderlag till skolorna genom visualiserad resultatredovisning via Beslutsstöd och statistik från barn- och elevregistret (BER).

Skolornas systematiska kvalitetsarbete följs upp i de resultatdialoger mellan rektorerna och grundskole- och gymnasiecheferna, som är grunden för förvaltningens styrning av och stöd till skolorna. Det huvudsakliga syftet med resultatdialogerna är att identifiera skolornas

framgångsfaktorer och utvecklingsområden. I dialogen identifieras även behovet av stöd från central förvaltning.

Ett framgångsrikt kvalitets- och utvecklingsarbete har elevernas bästa i fokus och kännetecknas på skolnivå bland annat av att:

- Skolan har ett system för sitt kvalitetsarbete där alla medverkar, även eleverna.
- Skolan har ett system för att kontinuerligt följa upp varje elevs kunskapsutveckling.
- Skolan fokuserar på ett fåtal prioriterade mål, som utgår ifrån utvärderingar med resultatanalyser och gäller, direkt eller indirekt, elevernas uppfyllelse av nationella mål.
- All personal känner till de prioriterade målen och hur skolan arbetar för att nå dem samt vilket uppdrag de själva har i förhållande till dessa mål.
- Skolans kvalitetsarbete präglas av långsiktighet och kontinuitet som att skolan håller fast vid de prioriterade målen under en längre tid.
- Det finns en väl fungerande organisation för skolans ledning och styrning av kvalitetsarbetet med tydliga rutiner som är integrerade i organisationen.
- Skolans ledning och styrning präglas av en organisation och administration som skapar förutsättningar för både verksamhetsutveckling och en ekonomi i balans.
- Rektorn fördelar ansvar och befogenheter på lämpligt sätt till övriga i skolledningen, förstelärare och eventuella lektorer samt exempelvis arbetslag och elevhälsan.
- Skolan följer upp att det som har beslutats genomförs och utvärderar kontinuerligt måluppfyllelsen och kvaliteten i processer och arbetssätt.
- Den information som samlas in för att bedöma elevers kunskapsutveckling används för att utvärdera och utveckla undervisningen samt fördela resurser.

Skolutveckling på Järvaområdet

Arbetet med att förbättra kunskapsresultaten på Järva är fortsatt ett prioriterat utvecklingsområde för en mer jämlik skola. Riktade insatser görs till skolor med störst behov utifrån skolornas identifierade behov av insatser. Grundläggande för skolorna i området är att stärka det språk- och kunskapsutvecklande arbetet i alla ämnen och i samtliga årskurser samt i förskoleklass och fritidshem.

Ett identifierat område för att öka behörigheten till gymnasieskolan är att få fler elever godkända i ämnet idrott och hälsa. Därför erbjuds skolorna extra simundervisning i samarbete med idrottsförvaltningen.

Andra identifierade områden är att utveckla det pedagogiska ledarskapet på alla nivåer samt att stärka skolornas systematik när det gäller att kontinuerligt följa upp elevresultaten i samtliga årskurser och rikta resurser utifrån detta. Framför allt behöver analysen fördjupas när det gäller orsaker till sjunkande resultat i årskurs 6.

För att eleverna i högre grad ska kunna tillgodogöra sig undervisningen fortsätter arbetet med de nav där skolorna samverkar med polis och socialtjänst i Järva. Naven stärker skolornas möjligheter till tidig samverkan med andra myndigheter kring elevers risk att hamna i utanförskap, både på grupp- och individnivå.

Samverkan för bästa skola

Tre skolor i Järvaområdet har pågående insatser inom ramen för Skolverkets uppdrag *Samverkan för bästa skola*. Under hösten 2021 påbörjades även samverkan med Skolverket kring en skola i Vantör. Satsningen vänder sig till skolor med låga kunskapsresultat och som har särskilt svåra förutsättningar att förbättra elevernas resultat. Utifrån varje skolas nulägesanalys av sina utvecklingsbehov erbjuder Skolverket riktade insatser under tre år för att förbättra kunskapsresultaten och öka måluppfyllelsen.

Utifrån erfarenheter från *Samverkan för bästa skola* har förvaltningen under 2021 initierat en kommunal *Samverkan för bästa skola* där de delar som visat sig vara framgångsrika tas tillvara. Insatsen genomförs inledningsvis på tre skolor i Järvaområdet.

Utvecklingsarbete i gymnasieskolan

Gymnasieskolans introduktionsprogram och gymnasiesärskola har prioriterats i resultatuppföljningen 2021. Det är utbildningar där eleverna har individuella mål med främst kvalitativa resultat som är svåra att kvantifiera. Under året prövades en riktad uppföljningsbilaga till tertiärrapport 2 med koppling till huvudmannens plan för introduktionsprogram. Strävan är att få tydliga resultat med hur många elever som når målen i sin individuella studieplan. Bilagan ska utvärderas och revideras under 2022 och eventuellt kommer ett motsvarande uppföljningsdokument att tas fram avseende gymnasiesärskola.

Förvaltningen fortsätter att arbeta för att ge gymnasieskolorna bättre förutsättningar att göra analyser av erhållna resultat. Möjligheterna för skolan att analysera resultat direkt efter betygssättning prioriteras. Målbilden är att gymnasieskolor på ett enkelt sätt ska kunna göra egna sammanställningar samt att grafiskt kunna paketera resultat till stöd för sina analyser.

Varje år genomförs en enkätundersökning bland elever i år 2 på gymnasieskolans nationella program inom Stockholms län, Gnesta och Håbo kommun i regi av Gymnasieantagningen Storsthlm. Enkäten kommer i samverkan med förvaltningen att revideras. Baserat på goda erfarenheter från enkäten för språkintröduktion kommer förslag tas fram för individuellt alternativ och yrkesintröduktion.

Utifrån gymnasieskolornas resultatdialoger har behov av gemensamma utvecklingsområden aggregerats på huvudmannanivå. Bland annat har resultaten i vissa matematikkurser uppmärksamats. Det gäller främst kurser inom yrkesprogrammen samt estetiska programmet, ekonomiprogrammet och samhällsprogrammet. Utvecklingsinsatser inom matematik kan aktualiseras under året.

Gymnasieutbyggnad och utbud

Ett brett och allsidigt utbud är en grundförutsättning för att blivande gymnasieelever ska kunna antas på ett gymnasieprogram som möter deras intressen såväl som arbetsmarknadens behov. Det ökar förutsättningarna att eleverna tar sin examen och kommer in på arbetsmarknaden efter gymnasiet eller högre utbildning. Antalet unga i gymnasieålder

förväntas öka i regionen de närmaste åren. Behovet av gymnasieplatser ökar och kommunerna kommer att tillsammans med fristående huvudmän behöva expandera för att tillgodose platser åt regionens ungdomar. Samverkan sker inom ramen för Storsthlm's uppdrag med gemensam gymnasieregion för att kunna möta behovet av studieplatser för kommande årskullar. Särskilt fokus kommer att läggas på yrkesprogrammen där de kommunala huvudmännen är beroende av varandra för att kunna erbjuda regionens elever ett brett utbud.

I lokalförsörjningsplanen har antaganden gjorts om utvecklingen för fristående och andra kommuners skolor. I nuläget planeras för 3 000 nya platser i egen regi fram till 2031. De nya platserna i stadens egna skolor åstadkoms genom cirka 1 600 platser på nybyggda skolor och cirka 1 400 platser genom om- och tillbyggnader av befintliga skolor.

Baserat på erfarenheterna från antagningen 2021 har vissa justeringar gjorts inför antagningen höstterminen 2022. Kapacitetsökningen sker på högskoleförberedande program, yrkesprogrammen ligger kvar på samma nivå.

Förvaltningen har också analyserat utvecklingen och nuvarande utbud för obehöriga elever samt elever från grundsärskolan. Dessa elevgrupper omfattas inte av regionens samverkansavtal vilket innebär att staden behöver kunna uppfylla hemkommunens ansvar att erbjuda utbildning. Analysen har identifierat flera utvecklingsområden inom nuvarande utbud (introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolans program). Flera utredningsuppdrag kommer att genomföras under året, med syfte att skapa långsiktigt hållbara lösningar för utbudet som riktar sig till dessa elever.

Forskning och utveckling

Utbildningsförvaltningens arbete med forskning och utveckling (FoU) är långsiktigt och ska bidra till att uppfylla skollagens krav på att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt läroplanernas intentioner. Insatser som görs ska öka medvetenheten om vad forskning kan bidra till och hur den kan tillämpas i den praktiska verksamheten.

Arbetet är koncentrerat kring följande områden:

- undervisning och lärande,
- digitalisering för undervisning och lärande,
- organisation och ledarskap och
- elevhälsa som förutsättning för elevers kunskapsutveckling och lärande.

Den uppdaterade FoU-planen kommer att utgå från FoU-strategin och syftar bland annat till att stärka banden mellan praktik och forskning för att bidra till verksamhetsutveckling inom förskola och skola. I processen att ta fram den nya planen har särskilt fokus legat på att främja integrerad användning av digitala verktyg och arbetssätt. Planen ska i större utsträckning beakta den ökade digitaliseringen av samhället och konsekvenserna av den. Nämndens strategiska inriktning för digitalisering i skolan är en självklar utgångspunkt för detta arbete. Planen ska också i högre grad stötta skolledare och andra delar i styrkedjan samt bredda insatserna geografiskt, i jämförelse med den tidigare planen.

Förvaltningen kommer att fortsätta delta i samverkan mellan praktisk forskning och skolor genom den statliga försöksverksamheten ULF (Utveckling – Lärande – Forskning). ULF syftar till att utveckla former för att forskare och lärare gemensamt kan formulera frågeställningar som främjar utveckling av undervisningen. Utgångspunkten är problem identifierade i det systematiska kvalitetsarbetet, till exempel projekt som fokuserar på språkutvecklande arbetssätt och litteracitet. ULF planeras att regionaliseras under 2022 och att permanenteras från 2025 med en nationell och regional struktur. Stadens bidrag utgörs av samarbetet inom STLS (Stockholms universitet – Stockholm Teaching & Learning Studies), men även genom samarbete med KTH och två av stadens gymnasieskolor samt Lidingö stad och Haninge kommun. Arbetet fortsätter med spridning av forskningsresultat liksom med breddad koppling mellan STLS och lärarutbildningen. I samarbete med övriga deltagande huvudmän i STLS utreds möjligheterna att tydligare knyta verksamheten till den nya institutionen för lärarutbildning vid Stockholms universitet. Vetenskapens hus deltar sedan 2021 i STLS.

Förvaltningen fortsätter att stötta skolornas arbete med Synligt lärande. Stödet under 2022 inriktas bland annat på att identifiera vilka kunskapsresultat som behöver höjas och hur undervisningen kan utvecklas för att det ska ske. Synligt lärande har även fokus på att utveckla förståelsen för hur elever lär och hur de kan bli mer delaktiga i sitt lärande.

Under vårterminen 2022 kommer förvaltningen i samarbete med Vetenskapens Hus att starta ett mentorsnätverk för särskilt begåvade elever i stadens skolor. Verksamheten kommer att prövas inom ett grundskoleområde. Vid behov kommer seminarier om särskilt begåvade elever att anordnas för lärare, skolledare och personal inom elevhälsan i alla skolor.

Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt

Skolorna i staden ska i hög grad använda sig av språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt som ett verktyg för att eleverna ska nå kunskapsmålen i olika ämnen. En kommunikativ undervisning som fokuserar på språkets roll i alla ämnen är gynnsam för alla elevers kunskapsutveckling men nödvändig för flerspråkiga elever och deras förutsättningar att nå kunskapsmålen. Förvaltningen genomför flera satsningar under året för att stödja skolorna i att utveckla en språk- och kunskapsutvecklande undervisning i alla ämnen, exempelvis *Bygga svenska* och *Hitta språket* i förskoleklass.

Elevhälsa och elever i behov av särskilt stöd

För att ge förutsättningar för alla elevers lärande ska elevhälsoarbetet ha fokus på det förebyggande och hälsofrämjande perspektivet med utgångspunkt i skolans lokala behov. Ett sådant perspektiv innebär exempelvis att lärmiljön utvecklas för att minska behovet av individuella anpassningar och särskilt stöd. Elevhälsan ska vara en integrerad del av den pedagogiska verksamheten och skolornas organisationer behöver stödja detta. Elevhälsan ska, utifrån skollagstiftning, omfatta samtliga professioner och präglas av ett tvärprofessionellt arbetssätt. Elevhälsan ska särskilt verka för att den psykiska hälsan förbättras bland stadens elever. Tillgängligheten till elevhälsan ska öka och elever ska snabbt kunna få kontakt med

och stöd av skolans elevhälsoteam, bland annat genom en väg in. Arbetet med att främja elevernas psykiska hälsa är fortsatt ett prioriterat utvecklingsområde.

Stöd i elevhälsoarbetet

Det finns sex kompetensnav i syfte att stötta grundskolorna att möta elevers olika behov av stöd och eventuella funktionsnedsättningar. Naven har också ett eget uppdrag att sprida sin kompetens utifrån sin specifika inriktning. Kompetensnav finns för hörselnedsättning, rörelsehinder, språkstörning, särskild begåvning, trygghet och studiero och grundsärskola.

Gymnasieskolan har ett hörsel- och synpedagogiskt nav vars syfte är att ge stöd till gymnasieskolorna så att de elever som har hörsel- eller synnedsättning får goda förutsättningar för sina studier. Kompetensnavet är en pedagogisk resurs för att utveckla undervisningen och detta arbete fortsätter.

Stödmaterial för skolornas förebyggande arbete för att stärka den psykiska hälsan ska tas fram. Att fullfölja en utbildning är en viktig skyddsfaktor för att minska eller förhindra psykisk ohälsa.

Arbetet inom ramen för nätverken för elevhälsans professioner fortsätter. Psykisk hälsa och problematisk skolfrånvaro är uppmärksammade frågor och temat främja närvaro fortsätter under våren 2022.

Under vårterminen påbörjas implementeringen av ett nytt dokumentationssystem för elevhälsans professioner.

Förvaltningen kommer att arbeta för att grund- och gymnasieskolorna fortsätter att identifiera elever som under pandemin fått ett ökat stödbehov och att skolorna sätter in åtgärder som möter dessa elevers behov.

Utbildningar och utvecklingsarbete

Under året fortsätter implementeringen av det reviderade programmet *Program för elevhälsans arbete* för rektorer och elevhälsans personal. Det reviderade programmet bidrar till att skapa förutsättningar att i högre grad arbeta hälsofrämjande och förebyggande samt öka likvärdigheten i elevhälsoarbetet i stadens skolor. Alla skolor ska ta även fortsättningsvis ta fram en årlig elevhälsoplan.

Elever i behov av särskilt stöd ska upptäckas tidigt och snabbt ges adekvat stöd. Förvaltningen fortsätter att erbjuda utbildningar för att stötta grundskolorna i att utveckla sina utredningar av elevers eventuella behov av särskilt stöd. Stödmaterialet för utredningsprocessen av särskilt stöd kommer att implementeras under året.

Förvaltningen har identifierat att arbetet behöver stärkas när det gäller elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF, och att utveckla lärmiljöerna för att möta elevernas behov. I detta syfte kommer förvaltningen att delta i ett forskningsprojekt tillsammans med Stockholms universitet och Karolinska Institutet för att med hjälp av ett

kartläggningsverktyg utveckla lärmiljöerna och undervisningen för elever inom NPF. Forskningsprojektet kommer att pågå under flera år.

Förvaltningen kommer att arbeta vidare med den övergripande organisationen för att kunna tillgodose behovet av platser i särskilda undervisningsgrupper på olika nivåer. Inriktningen är att utöka stödet och erbjuda anpassade lärmiljöer i särskilda undervisningsgrupper för de elever som behöver det; endera på skolan, på stadsdels- och områdesnivå i form av regionala särskilda undervisningsgrupper, RSU, eller i stadens centrala grupper med särskild inriktning (CSI). Det totala antalet platser i RSU kommer under året att öka, se avsnitt 4.

Utökad fysisk aktivitet under skoldagen

Fysisk aktivitet är viktigt för elevernas hälsa och bidrar till goda förutsättningar för lärande, minskad stress, ökad studiero och trygghet. Utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendation om 60 minuter fysisk aktivitet per dag arbetar förvaltningen med inriktningen att alla elever i stadens skolor erbjuds minst 45 minuter måttlig till mer ansträngande fysisk aktivitet under skoldagen. Eleverna ska även få verktyg för att nå ökad självkännedom om sin egen fysiska, psykiska och sociala hälsa. Genom de etablerade nätverken erbjuds skolorna fortsatt stöd för att möjligheten till fysisk aktivitet under skoldagen ska öka. Ett särskilt fokus riktas mot skolornas rastverksamhet, högstadium samt grundsärskola.

Utvecklingsarbetet utifrån *Handlingsplan för främjande av psykisk hälsa genom fysisk aktivitet* tillsammans med socialförvaltningen, idrottsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen fortsätter. Förvaltningen utvidgar även samarbetet med nätverket *Fritid för alla* och andra förvaltningar. Detta ska bidra till att fler barn och unga, med eller utan funktionsnedsättning, i högre grad deltar i fritidsaktiviteter och ger alla elever förutsättningar för psykisk, social och fysisk hälsa genom fysisk aktivitet.

Samverkan mellan idrottsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarna och RF-SISU Stockholm fortsätter för att öka den fysiska aktiviteten under och i anslutning till skoldagen i samarbete med det lokala föreningslivet.

Skolor erbjuds fortsättningsvis möjlighet att mäta elevernas grad av fysisk aktivitet för att ta reda på var skolan befinner sig i förhållande till ovan nämnda mål för fysisk aktivitet per skoldag. Skolan använder mätningen som en del i det systematiska kvalitetsarbetet i syfte att bibehålla eller öka nivån av aktivitet som skolan erbjuder.

Lovskola

Förutom anordnande av obligatorisk lovskola för årskurserna 8 och 9 ska skolorna, som ett led i att öka elevers måluppfyllelse, även erbjuda lovskola till de elever i årskurserna 4 till 9 som inte beräknas att nå kunskapsmålen i ett eller flera ämnen eller som inte uppnår gymnasiebehörighet i årskurs 9.

Även gymnasieskolorna kommer att fortsätta erbjuda lovskola under 2022 för att stödja eleverna att nå sin måluppfyllelse.

Lovsimskola genomförs tillsammans med idrottsförvaltningen riktat mot elever som inte når simkunnighetsmålen i ämnet Idrott och hälsa. Även vattenvaneträning och förberedande simskola erbjuds alla förskoleklasser i ytterstaden tillsammans med idrottsförvaltningen. Förvaltningen ska verka för att fritidshem och fritidsklubbar erbjuder läxhjälp/studiestöd för att underlätta för eleven att nå kunskapskraven, med särskilt fokus på särskilt utsatta områden.

En översyn av läxhjälp i stadens skolor kommer att genomföras under 2022.

Förskoleklass

Förskoleklassens pedagogiska miljö ska stimulera flera olika innehåll på ett varierat sätt samt integrera lek och lärande på ett sätt som gynnar elevernas allsidiga utveckling och lärande. Skolverkets kartläggningsmaterial är obligatoriska att använda under hösten i förskoleklass, och är en del av den så kallade Läsa, skriva, räkna-garantin. Förvaltningen tillhandahåller kompetensutvecklingsinsatser för att pedagogisk personal i förskoleklass ska ha en god kompetens att använda kartläggningsmaterialet, ge eleverna tidiga stödinsatser och god kompetens om läroplanens uppdrag. Elever i förskoleklass i behov av stöd, ska få stöd utformat utifrån sina behov, som i grundskolan.

Skolan ska utveckla sin samverkan mellan förskoleklass och förskolan och mellan förskoleklass och grundskola för att stödja elevernas utveckling och lärande. Skolan ska fortsätta att utveckla rutiner för övergångar och återkopplingar mellan förskolan och förskoleklass i samverkan med stadsdelsförvaltningarna.

Fritidshem/Fritidsklubb

Fritidshemmet har en viktig roll i elevers lärande och sociala utveckling och gemenskap, både när det gäller möjligheten till stöd i skolarbetet och för att få tillgång till meningsfulla aktiviteter efter skoldagens slut.

Fritidshemmet ska ledas av skolledare och lärare med en pedagogisk högskoleexamen och tydlig kompetens om fritidshemmets uppdrag. Skolan ska verka för att alla medarbetare som arbetar inom verksamheten ska ha god kännedom om vad uppdraget innebär. Förvaltningen erbjuder utifrån identifierade behov riktat stöd och utbildningsinsatser.

Det ska finnas en tydlig ansvarsfördelning och organisation för planering och utveckling av fritidshemsverksamheten. Skolorna behöver aktivt arbeta med att stärka samsynen om hur medarbetare inom fritidshemmet och lärarnas samverkan ska fungera, så att olika kompletterande kompetenser tas till vara i arbetet med elevernas lärande under hela skoldagen. Skolledningen och förvaltningen ska aktivt verka för en ökad behörighet bland medarbetare inom fritidshemmen.

Stöd och utveckling i fritidshem och fritidsklubb

Förvaltningen stödjer fortsatt de lokala nätverksledarna i planeringen av nätverksträffar. Fokus på nätverksträffarna är att stötta skolornas arbete med att skapa större likvärdighet i stadens fritidshemsverksamheter. Stadens fritidshem och fritidsklubbar ska möjliggöra för elever att få stöd i sina studier, detta med särskilt fokus på särskilt utsatta områden.

Ett vägledningsmaterial har tagits fram. Vägledningsmaterialet har sitt ursprung i ett aktionsforskningsprojekt som avslutades sommaren 2021 där syftet var att utforska och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på fritidshemmet. Detta material kan skolorna med fördel använda i det systematiska kvalitetsarbetet på fritidshemmet.

Ett treårigt Ifous-program – Fritidshemmets Pedagogiska Uppdrag (FriPu) - avslutas i juni 2022. Sju av stadens grundskolor deltar i detta program. Ifous är en oberoende stiftelse som bland annat genomför program med forskare och huvudmän som tillsammans utforskar ett område. Syftet med programmet är att med stöd av forskning utveckla kvalitet och likvärdighet för fritidshemmets pedagogiska uppdrag.

Grundsärskola

Att stärka kunskapsuppdraget inom grundsärskolan är prioriterat. Grundsärskolornas behov har via kartläggning identifierats och genom nätverk ska kunskap om läro- och kursplaner omsättas till undervisning av hög kvalitet. Nätverken kommer att arbeta utifrån, och parallellt med, implementeringen av grundsärskolans reviderade kursplaner.

För att möta utmaningen kring bedömning i grundsärskolan och att undervisa från två läroplaner fortsätter ett samarbete med Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM. En utbildning utifrån Skolverkets bedömningsstöd planeras och utbildningen *Två kursplaner i ett klassrum* för medarbetare i grundsärskolorna fortsätter.

Förvaltningen kommer via referensgruppen för grundsärskolefrågor, grundsärskolerådet, fortsatt att lyfta aktuella verksamhetsfrågor, bereda underlag för beslut och sprida information. Bland annat handlar det om att se över gemensamma rutiner för uppföljningar av utredningar och elevdokumentation.

Skolvalsprocessen ska utvecklas vidare vad gäller skolplaceringar för grundsärskoleelever. För smidiga övergångar till grundsärskola eller ”deltagande i förskoleklass förberedande för mottagande i grundsärskola” behöver samarbetet utvecklas bland annat med ansvariga i stadsdelsförvaltningarna. Samverkan med Region Stockholm ska utvecklas för att tydliggöra uppdrag och roller när det gäller blivande elever i grundsärskola. Inom förvaltningen ska också samarbetet fortsätta för att kunna erbjuda optimala verksamheter i närheten av boendet för elever som är mottagna i grundsärskolan.

Korttidstillsyn inom grund- och gymnasiesärskolan

Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen ser över och konkretiserar information, fortbildning och rutiner för KTT (korttidstillsyn). Förvaltningen fortsätter samarbetet med idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen och stadsdelsförvaltningar genom *Fritid för alla* för att utveckla fritidsaktiviteter så att alla ska ha möjlighet till en aktiv fritid.

Nyanlända och flerspråkiga elever

Alla grundskolor i staden ska även fortsättningsvis ha beredskap för att ta emot nyanlända elever. Flera gymnasieskolor ska erbjuda introduktionsprogrammet språkinträdning med

beredskap att löpande ta emot nyanlända elever i gymnasieåldern. Förvaltningen fortsätter att utifrån den framtagna utvecklingsplanen stärka organisationen av verksamheten på både förvaltnings- och skolenivå med avsikt att utveckla undervisningens kvalitet. I syfte att säkerställa en likvärdig mottagning, uppföljning och undervisning av nyanlända elever i grund- och i gymnasieskolan finns ett processtöd som ska utgöra en del av skolans systematiska kvalitetsarbete.

Förvaltningen betonar vikten av deltagande i modersmålsundervisning eftersom forskning visar att goda kunskaper i modersmålet underlättar kunskapsutvecklingen i flera ämnen i skolan. En god samverkan mellan studiehandledare på modersmålet och lärare/mentorerna på skolorna är av stor vikt för att ge det stöd eleven behöver för att nå sin fulla potential och arbetet med att främja detta fortsätter.

Stärkt kompetens kring svenska som andraspråk

Likvärdigheten i bedömning av vilka elever som ska läsa svenska som andraspråk behöver stärkas. Ett steg på väg mot ökad likvärdighet är spridning och implementering av stödmaterialet i ämnet svenska som andraspråk. Förvaltningen erbjuder stöd i detta samt kompetensutveckling i bedömning av andraspråksutveckling utifrån Skolverkets bedömningsmaterial *Bygga svenska*. I enlighet med huvudmannens plan för introduktionsprogrammen (IM-planen) ska språkutvecklingen hos nyanlända elever på språkin introduktion i gymnasieskolan bedömas utifrån bedömningsmaterialet *Bygga svenska*.

Efter revideringen av kursplanerna i svenska och svenska som andraspråk framstår det tydligare att svenska som andraspråk är ett eget ämne. Det ämnesspecifika innehållet i svenska som andraspråk har förstärkts och förtydligats liksom att undervisningen ska utgå från ett andraspråksperspektiv. Förvaltningen erbjuder stöd till skolor i implementeringsarbetet med de nya kursplanerna.

Stöd i arbetet med nyanlända och flerspråkiga elever

För att stärka nyanlända elevers möjligheter att uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program ska skolan upprätta en individuell studieplan för de nyanlända elever som tas emot i högstadiet i grundskolan. Förvaltningen stödjer skolorna i detta arbete.

Förvaltningen stödjer också skolorna i arbetet med flerspråkiga och nyanlända elever genom att erbjuda kompetensutveckling och deltagande i olika nätverk.

Förvaltningen undersöker under året möjligheten att ytterligare stärka rekrytering av modersmålslärare i språk där det råder brist på behöriga lärare.

Gymnasieskolans nätverk för introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan

Förvaltningen planerar att starta ett rektorsnätverk för de fyra introduktionsprogrammen i syfte att öka likvärdigheten och kvaliteten för eleverna. Ett gemensamt nätverksmöte ska ta upp frågor som berör alla, exempelvis huvudmannens plan för introduktionsprogrammen, uppföljningsdokument och bilagor. Därefter bjuds rektorer för de specifika introduktionsprogrammen in till ytterligare nätverksmöte med fokus på programspecifika frågor.

Målet är att kvalitetssäkra utbildningen för elever på introduktionsprogram genom att skapa en miljö som bygger på tillit och professionalism så att deltagarna kan dela med sig av kunskap, erfarenheter och utmaningar.

Liknande upplägg planeras även för gymnasiesärskolans rektorer. Även där är målet att kvalitetssäkra utbildningen och öka likvärdigheten för eleverna på gymnasiesärskolan. Identifierade utvecklingsområden för nätverket är bland annat resultatuppföljning, kvalitetssäkring av gymnasiesärskolebevisen samt frågor om antagning. I nätverket kan även nya utvecklingsområden identifieras.

Studie- och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledningen är central för att eleven ska kunna fatta väl underbyggda beslut om fortsatta studier och framtida yrkesvägar. Ett väl underbyggt val motverkar, både för enskild individ och för samhället, kostsamma omval och avhopp samt bidrar till en högre motivation. Alla stadens elever i grund- och gymnasieskolor ska ha tillgång till professionell studie- och yrkesvägledning. Det är viktigt att tidigt sätta in studievägledande insatser för att hjälpa elever med motivation och studieteknik. Detta bör ske även i yngre åldrar utifrån skolans SYV-plan.

De digitala verktyg som skolorna använt under det senaste året kan under det kommande året användas för att ha beredskap för att kunna genomföra digitala mässor och öppna hus.

Genom samverkan och bra rutiner ska elever ges en trygg och bra övergång mellan olika skolformer. Det förvaltningsövergripande utvecklingsarbetet om övergångar till gymnasie- och gymnasiesärskola fortlöper och en gemensam årsplan samt rutiner utvecklas och förtydligas. Fokus för arbetet är elever i behov av särskilt stöd, med mål att de får fortsatt goda förutsättningar för att slutföra en gymnasieutbildning.

Studie- och yrkesvägledarnas nätverk kommer fortsättningsvis att ha fokus på övergångar för elever i behov av särskilt stöd och successivt involveras i det övergripande temat främja närvaro/psykisk hälsa som elevhälsans övriga professioner organiserar nätverken kring. Gruppen unga utan studieplats bevakas under ordinarie antagningsperiod och erbjuds stöd att hitta en studieplats.

Digitalisering

Digitala verktyg ska vara en naturlig del av undervisningen. Det kan bidra till att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Det kan också bidra till att synliggöra elevresultat, vilket skapar underlag till det systematiska kvalitetsarbetet. Nämndens strategiska inriktning för digitalisering i skolan kommer att vara styrande arbetet när det gäller att utveckla användningen av digitala verktyg och resurser i förvaltningens skolformer. Den ska också vara vägledande för förvaltningens interna arbete samt sätta riktning för arbetet med förvaltning och utveckling av digitala stöd för de pedagogiska verksamheterna. Den strategiska inriktningen kommer att förtydligas i handlingsplaner för grundskolan respektive

gymnasieskolan, som ett stöd för det digitala utvecklingsarbetet på såväl huvudmanna- som skolenhetsnivå.

Informations- och utbildningsinsatser fortsätter att genomföras utifrån den gemensamma digitala utbildningsplattformen som riktar sig till alla användare av Skolplattformen. Utbildningsplattformen är den samlade resursen för att presentera de olika verktyg och digitala utvecklingsmöjligheter som utgör grunden för den digitala kompetensutveckling som behöver ske på varje skola.

För grundskolan fortsätter arbetet med att genomföra en kartläggning av skolornas användning av olika digitala verktyg, bland annat för myndighetsutövande dokumentation. Denna kartläggning utgör grunden för fortsatta insatser och för formuleringen av den/de indikatorer som ska mäta skolans adekvata digitala kompetens som en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Projektet BLIVA

Det ESF-finansierade projektet BLIVA avslutas i juni 2022. Ett av projektets delmål är att stärka skolornas kapacitet att arbeta med ständiga förbättringar. Som grund för fortsatt utvecklingsarbete kommer en lärande utvärdering att genomföras med de 29 medverkande skolorna. Under våren kommer också projektet att skapa digitala stöd för att underlätta fortsatt delakultur och erfarenhetsutbyten.

Digitala nationella prov

Skolverket har publicerat en ny tidplan för digitala nationella prov som innebär ett successivt införande från och med hösten 2024. Detta innebär att försöksverksamheten med digitala nationella prov behöver förlängas. Inga nya datum är kommunicerade från Skolverket men utbildningsförvaltningen kommer bevaka utvecklingen från Skolverket under året.

Kultur i skolan

Syftet med den statliga satsningen Skapande skola är att förstärka den ordinarie undervisningen med estetiska läroprocesser i olika ämnen där alla elever kan delta och mötas upp utifrån sina olika förutsättningar. Förvaltningen ska aktivt ta del av satsningen och målet är att alla grundskolor använder sig av detta bidrag. Mötet med professionella kulturaktörer och olika konstformer ger en fördjupning och ett kreativt skapande i den obligatoriska undervisningen inom olika ämnesområden. Kreativt skapande ger förutsättningar för nya metoder och arbetssätt vilket ger elever fler verktyg att i högre grad nå de olika kunskapsmålen. Detta ger, särskilt elever med särskilda behov, ökade möjligheter till utveckling och lärande.

Förvaltningen lägger stor vikt vid språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och en del av stadens läs- och språksatsning utgörs av den årliga aktiviteten *Barn och böcker*, med tävlingen *En bok i världen*. Aktiviteten vänder sig till stadens alla grundskolor, grundsärskolor samt språkcentrum, för årskurs F-6. Syftet är, liksom för cirkulations- och mångspråksbiblioteket, att tidigt främja läsande, elevers läslust, läsförståelse och skrivande samt ge alla elever möjlighet att ta del av litteratur från olika delar av världen. Det gynnar alla elevers

språkutveckling och lärande från tidig ålder och blir också en viktig del av utvecklingen i modersmålsundervisningen. Skolbiblioteken är ett nav för kunskapsinhämtning i uppdraget.

Förvaltningen ska verka för fler kulturombud i stadens skolor och förskolor samt utveckla och samordna de lokala kulturombudens uppdrag, så att de kan vara en brygga mellan Kulans utbud och skolan. Under perioden ska förvaltningen förtydliga kulturombudens uppdrag på skolan genom informationsinsatser och stödmaterial till såväl skolledare som kulturombud.

Stadshusets hundraårsjubileum

Förvaltningen ska under 2022 fortsätta förberedelsearbetet inför Stadshusets hundraårsjubileum i samarbete med visningsenheten. Under perioden ska förvaltningen förbereda så att alla elever födda år 2008 ges möjlighet att besöka Stadshuset under 2023. Pedagogiskt undervisningsmaterial ska tas fram och tillgängliggöras på Stockholmskällans webbplats. De särskilt framtagna undervisningsmaterialen inom ämnena svenska, bild, samhällskunskap och historia ska koppla an till besöket i Stadshuset.

Utredningsuppdrag

Förvaltningen ska under år 2022 utreda hur en extra timmes undervisning i skolan per dag, med fokus på läsning och matematik, kan möjliggöras samt utreda möjligheten till extern rättning av nationella prov samt hur fristående skolor skulle kunna inkluderas i ett sådant projekt.

Nationella minoriteter

Förvaltningen har en del av ansvaret för att de nationella minoriteternas rättigheter tas tillvara. Nuvarande handlingsplan ska revideras under 2022 och utgör ett stöd i att kunna bedriva ett systematiskt arbete för att säkerställa att minoritetslagen efterlevs, att eleverna erbjuds kunskap om nationella minoriteter samt att eleverna erbjuds modersmålsundervisning i sitt minoritetsspråk. I de situationer elever har rätt till modersmålsundervisning, men där tillgång till modersmåls lärare saknas, erbjuds möjligheten till fjärrundervisning i till exempel de samiska språken.

Utbildningar och föreläsningar för att synliggöra de nationella minoriteterna och främja de nationella minoritetsspråken är inplanerade under 2022 för att erbjudas till förskolans och skolans personal. Syftet är att höja kunskapsnivån och synliggöra de nationella minoriteternas rättigheter.

Information om de nationella minoriteternas rättigheter till vårdnadshavare i förskolan kommer under våren att utformas och delges till samtliga förskolor, som ett stöd i att sprida kunskap om nationella minoriteters särskilda rättigheter.

Ett samarbete pågår med kulturförvaltningen i syfte att nå vårdnadshavare och barn i de nationella minoriteterna i förskoleåldern och skapa intresse för språken.

Övrigt

Verksamhetsförändring

Lindeskolan, åk F-6, har under sitt uppbyggnadsskede varit en del av Enskede skola. Från och med läsåret 2022/2023 kommer Lindeskolan att vara en separat skolenhet med egen rektor. När skolan är fullt utbyggd 2026 kommer den att omfatta årskurs F-6.

Skolplacering grundskola

Förvaltningen hanterar all ansökan och beslut om skolplacering i de kommunala grundskolorna. Centraliseringen av besluten innebär att skolornas administration minskar, samtidigt som transparensen och rättssäkerheten säkerställs. Arbetet sker i enlighet med utbildningsnämndens urvalsgrunder samt förvaltningens rutiner för beslut om skolplacering, och syftar till att garantera en skolplacering nära hemmet.

Från och med höstterminen 2022 centraliseras skolplacering även för elever som byter skola under pågående läsår. Detta uppdrag har hittills utförts på varje skola.

Arbetet med att fler fristående grundskolor ska ansluta sig till stadens samordnade skolplaceringsprocess fortlöper.

Under våren 2022 kommer ett förslag till beslut tas fram till utbildningsnämnden om utökad syskonförtur upp till årskurs fem. Förändringen beräknas träda i kraft till läsåret 2023/2024.

Synpunkter och klagomål

Systemet för hantering av synpunkter och klagomål bygger på fullmäktiges program för kvalitetsutveckling, skollagen och Skolverkets allmänna råd. Rapporteringen till skolor görs genom ett webbformulär. Samtliga enheter rapporterar inkomna synpunkter och klagomål i ILS-webben och återrapportering sker till utbildningsnämnden två gånger om året.

Vårdnadshavare vänder sig i stor utsträckning direkt till den det berör på skolan eller genom e-post och telefonsamtal. Skolorna anger att de bemöter synpunkterna genom samtal, med trygghets- och elevhälsoteamens medverkan och i de flesta förekommande fallen löser skolan, vårdnadshavaren och eleven synpunkterna/klagomålen. Vid de tillfällen vårdnadshavare anser att skolans insatser inte är tillräckliga kan de anmäla till Skolinspektionen.

Allmänheten kan också framföra klagomål via stadens Kontaktcenter. Alla klagomål framförs sedan till den ansvarige för verksamheten.

Nämndmål: 1.3.2 Alla elever har en trygg och god lärmiljö**Förväntat resultat**

Alla elever känner sig trygga i skolan. Skolan erbjuder en god lärmiljö där bemötande och stöd ger eleverna förutsättningar att fokusera på utbildning och arbetsuppgifter. Det finns tydliga och kända rutiner på skolan för hur man ska hantera olika situationer, exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar. Medvetenheten om den fysiska miljöns betydelse för en trygg och kunskapsstödjande arbetsmiljö är hög. Skolan har god samverkan med vårdnadshavare samt socialtjänst, polis och andra relevanta aktörer.

Trygghet och studiero är en förutsättning för elevers utveckling och lärande. Alla grund- och gymnasieskolor ska ha en god studiero där skolmiljön och miljön i klassrummet präglas av trygghet och förutsägbarhet. Elever som är trygga i undervisningssituationen, på skolgården och andra platser på skolan har större möjligheter att kunna koncentrera sig och hålla fokus på undervisningen och därmed uppleva en god studiero. Lärarens förmåga att leda undervisningen, lektionens struktur med variation av arbetssätt och arbetsformer, påverkar också i hög grad elevernas engagemang, trivsel och studiero på den aktuella lektionen.

Det ska råda nolltolerans mot kränkningar i stadens skolor och all personal ska ha god kunskap om hur kränkningar upptäcks och hanteras. Skolorna ska ha tydliga rutiner för att kunna kartlägga olika typer av kränkningar samt var kränkningarna sker.

Skolan ska systematiskt analysera och arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande för att öka elevernas trygghet och studiero i alla skolformer och årskurser.

Elever, vårdnadshavare och medarbetare på skolan ska vara delaktiga i att skapa en trygg miljö och förstå vilka förhållningsregler som gäller på skolan. Förvaltningens förväntansdokument ska fortsatt användas av skolorna och eleverna ska involveras i utförandet av skolans ordningsregler och trygghetsarbete.

Förvaltningen ska fortsatt stödja skolorna i arbetet med att skapa förutsättningar för att höja elevernas trygghet och studiero genom följande aktiviteter:

- Erbjud utbildningar om kränkande behandling och personals befogenheter vid elevers ordningsstörande uppträdande.
- Sammanställa och följa upp anmälningar/utredningar om kränkande behandling.
- Ge återkoppling på skolornas plan mot kränkande behandling så att planerna uppfyller skollagens krav och säkerställer ett adekvat lokalt arbete.

Dessa aktiviteter är ett led i det systematiska kvalitetsarbetet och gör skolpersonal medvetna om stadens rutiner samt skapar en grund för skolor att arbeta med ordningsregler, gemensamma förhållningssätt och utvecklingsområden inom trygghet och studiero.

Förvaltningen fortsätter under 2022 att erbjuda kompetensfördjupande seminarium med temat ledarskap- och konflikthantering. Seminariet belyser delar som bemötande, relationsbyggande och kommunikation för att öka kunskapen kring konflikthantering.

Förvaltningen tar årligen fram en rapport om trygghet och studiero i stadens skolor. Rapporten beskriver nuläge och utveckling av trygghet och studiero samt fördjupar relevanta teman. En dialog kommer att föras inom förvaltningen om hur begreppen trygghet respektive studiero ska tolkas. En gemensam förståelse för begreppen underlättar arbetet med att följa upp resultat samt att driva utvecklingsarbete.

Våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål och sexuellt våld

Utbildningsnämndens nya handlingsplan *Våga fråga, lyssna och agera!* ska under året implementeras i stadens skolor. En kortversion av handlingsplanen och presentationsstöd ska tas fram för att ge stöd vid implementering. Förvaltningen kommer att erbjuda kompetensutveckling inom de områden handlingsplanen omfattar. Ett särskilt fokus under året kommer att vara på kompetenshöjande insatser och stöd till skolor att utveckla kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer för att leva upp till de förändringar i läroplan och kursplaner som sker inför höstterminen 2022. Förvaltningen fortsätter samarbetet med Origo och socialförvaltningen om kampanjer och information riktade till elever och personal om risken att elever förs utomlands i syfte att ingå barnäktenskap, tvångsäktenskap, utsättas för könsstympning eller skickas på uppfostringsresor.

Våldsbejakande extremism och antisemitism

En revidering av utbildningsnämndens handlingsplan mot våldsbejakande extremism har gjorts inför 2022. Handlingsplanen har ett fortsatt tydligt fokus på arbetet med att öka kunskaperna om hur man bäst arbetar med elever kring svåra och komplexa frågor i klassrummet. Arbetet ska även fokusera på hur skolpersonal bäst bemöter och samtalar med elever som uttrycker rasistiska eller antisemitiska kommentarer och hot.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden fastställer handlingsplan mot våldsbejakande extremism, bilaga 18.

Stadsledningskontoret genomför en kartläggning av antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter. Förvaltningen och skolor ska vara ett stöd i stadens kartläggning kring hur elever och lärare uppfattar och hanterar antisemitiska uttryck och hot i vardagen. En rapport ska presenteras under det första halvåret 2022.

Politisk information i skolor

Under året kommer förvaltningen även att ha ett ökat fokus på att ge stöd till rektorer, lärare och skolor kring det kommande valet och på hur skolor kan bjuda in politiska partier på ett sakligt och opartiskt sätt samt stöd i hur de kan hantera politisk information.

Våldsprevention

Förvaltningen kommer i samarbete med socialförvaltningen och stadsdelsnämnderna att fortsätta utveckla lektionsprogrammen *Agera tillsammans* (AT) och *Mentorer i våldsprevention* (MVP) i stadens skolor. Förvaltningen behöver skapa och utveckla en

tydligare organisation kring MVP och AT som kan ge det stöd som nya skolor behöver vid implementering, stöd till de skolor som redan påbörjat arbetet samt stöd för att utveckla och vidmakthålla arbetet med MVP och Agera tillsammans i staden. Det har också identifierats att förvaltningen behöver utveckla stödet till skolledare och chefer samt arbeta vidare med att skapa ett team med egna utbildare. Detta för att ge fler skolor möjlighet att arbeta med MVP och/eller Agera tillsammans. Under 2022 beräknas drygt 30 av stadens skolor arbeta med våldsprevention med syfte att öka elevers och personals kunskaper kring normer, jämställdhet, våld samt åskådarrollen.

HBQ och normkritik

Arbetet med de globala målen i Agenda 2030 omfattar minskad ojämlikhet, jämställdhet samt hälsa och välbefinnande. Som ett led i detta ska förvaltningen fortsätta att ge stöd till skolor bland annat genom att stimulera skolor att utveckla ett normkritiskt arbetssätt, att fler skolor ökar kunskaperna kring HBQ-frågor och utvecklar arbetet med jämlikhet och jämställdhet.

Nämndmål: 1.3.3 Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar**Förväntat resultat**

Eleverna får i förväg veta vilka mål de arbetar mot. Eleverna är med ökande ålder delaktiga i planeringen av hur undervisningen ska genomföras och vilka olika former för redovisning och bedömning som kommer att användas. Eleverna får genom detta en god kännedom om sin prestationsförmåga i förhållande till målen, vilket leder till att eleverna utvecklar en positiv attityd till lärande och ser sin egen ansträngning som betydelsefull. Arbetet för att eleverna ska förstå progressionen i lärandet synliggörs i lärandemiljön genom exempelvis kontinuerlig feedback från lärarna och andra bedömningsunderlag.

Skolorna ska ge eleverna goda möjligheter att vara delaktiga i skolans utveckling och lärandemiljö. Eleverna ska i allt större utsträckning fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i planering och olika uppföljningar, exempelvis av elevenkäter. Med utgångspunkt i dessa ska eleverna vara delaktiga i att utforma åtgärder för att vidareutveckla utbildningen såväl som att synliggöra skolans framgångsfaktorer.

Förvaltningen betonar vikten av att förstärka den formativa bedömningen. Denna bedömning och analyser av elevernas kunskapsutveckling används av skolan för att utveckla undervisningen så att den möter elevernas behov. Forskning visar att det är viktigt att eleverna känner att de har kontroll över sitt eget lärande, då det i sin tur leder till att eleverna känner intresse och en inre motivation för skolarbetet. För att stödja skolor i detta arbete har förvaltningen tagit fram ett material som ska etableras under 2022. I detta material beaktas elevers uppfattningar utifrån perspektiven inflytande över, förståelse och ansvar för undervisning och lärande. Syftet är att synliggöra lärandeprocesser och stärka undervisningens kvalitet.

I enlighet med artikel 12 i barnkonventionen om barns rätt att komma till tals ska stadens skolor involvera eleverna i trygghetsarbetet och särskilt höra eleverna vid beslut om särskilt stöd samt beslut om disciplinära åtgärder. Skolorna rekommenderas att använda det stödmateriel som förvaltningen har tagit fram vid beslut som rör barn. Förvaltningen ska fortsätta att stödja skolorna i den praktiska tillämpningen av barnkonventionen, till exempel kan utbildning i stödmaterialet ges på förfrågan.

Kommunfullmäktiges och utbildningsnämndens indikatorer och aktiviteter kopplade till mål för verksamhetsområdet 1.3 I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål	Period
 Andel elever i årskurs 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	76,6 %	79 %	79 %	År
 Andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	79,3 %	82 %	82 %	År
 Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i matematik i årskurs 3	89 %	95 %	95 %	År
 Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i årskurs 3	91 %	95 %	95 %	År
 Andel elever som är behöriga till nationella program, exklusive nyanlända och elever med okänd bakgrund	91,8 %	95 %	95 %	År
 Andel gymnasieelever som slutfört utbildningen inom tre år med examen	*	79 %	79 %	År

*Utfall kan anges först i verksamhetsberättelsen.

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna och med stöd av representanter från minoriteter samt experter kartlägga förekomsten av antisemitism i stadens pedagogiska verksamheter	2022-01-01	2022-06-30
 Utbildningsnämnden ska analysera de bakomliggande orsakerna till de försämrade betygsresultaten i årskurs 6	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska fokusera på kunskapsresultaten i stadens utsatta områden med stöd av erfarenheterna från arbetet i de särskilt utsatta områdena	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska fortsätta implementera den nya modellen för särskilt stöd och särskilda undervisningsgrupper	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska fortsätta utveckla samverkan med Region Stockholm i syfte att säkerställa snabba insatser för barn med psykisk ohälsa	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska genomföra en forskningsbaserad effektutvärdering av det socioekonomiska stödet, med särskilt fokus på kunskapsresultaten	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska genomföra en kartläggning av elever med lång skolfrånvaro, så kallade hemmasittare och sammanställa relevanta åtgärder	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska genomföra en översyn av läxhjälpen i stadens skolor	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna aktivt arbeta för att öka barnens språkutveckling i stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta fördjupa kunskaperna om varför barn inte är i förskolan och påbörja relevanta åtgärder för att öka inskrivningsgraden	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna intensifiera arbetet med att nå ut med information om nationella minoriteters särskilda rättigheter till modersmål och språkutveckling i förskola och skola samt säkerställa att det är lätt för vårdnadshavare att ansöka och beviljas detta	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheterna att utveckla uppföljning och aggregerad statistik kring närvaro och frånvaro på stadens förskolor	2022-01-01	2022-12-31

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utvärdera hur alla förskolor arbetar med sin strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna revidera de obligatoriska rutinerna för övergången mellan förskola och grundskola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna utveckla indikatorn "Kvalitetsindikatorn – Självvärdering" utifrån läroplansuppdraget	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska redovisa arbetet för att öka lärarnas och skolledarnas tid för det pedagogiska uppdraget och ledarskapet, så som förberedelse och efterbearbetning kopplad till undervisning	2022-01-01	2022-06-30
 Utbildningsnämnden ska ta fram riktlinjer för hur skolorna ska arbeta förebyggande med elevernas psykiska hälsa på ett åldersanpassat sätt	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska undersöka förutsättningen att starta spetsklasser i fler ämnen, bland andra programmering och humaniora	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska utifrån översynen av sex- och samlevnadsundervisningen i stadens skolor ta fram och implementera åtgärder i syfte att säkerställa kvalitet och likvärdighet	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska utreda hur en extra timmes undervisning i skolan per dag, med fokus på läsning och matematik, kan möjliggöras	2022-01-01	2022-06-30
 Utbildningsnämnden ska utreda hur staden kan stärka rekryteringen av modersmåls lärare inom språk där det råder brist på behöriga lärare	2022-01-01	2022-06-30
 Utbildningsnämnden ska utreda införandet av ett Stockholmsprov i svenska som liksom Stockholmsprovet i matematik jämför elevernas kunskap när de börjar gymnasiet med det betyg de har från grundskola	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska utreda möjligheten till extern rättning av nationella prov samt hur fristående skolor skulle kunna inkluderas i ett sådant projekt	2022-01-01	2022-06-30
 Utbildningsnämnden ska återinföra syskonförtur upp till årskurs 5	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: 1.3.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning

Utbildningsnämndens indikator	Utfall 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål	Period
Andel elever som dagligen deltar i en styrd rörelseaktivitet	*	80 %		År
 Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 har uppnått grundläggande taluppfattning inom matematik	*	90 %		År
 Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 kan läsa bekanta meningar i korta, elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerande sätt	*	90 %		År
 Andel elever i åk 5 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	60 %	76 %		År
 Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 6	**	96 %		År
 Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 6	**	97 %		År
 Andel elever i åk 8 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	40 %	55 %		År
 Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 9	**	95 %		År
 Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 9	**	99 %		År

Utbildningsnämndens indikator	Utfall 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål	Period
♀ Andel elever, av samtliga elever i åk 9, som är behöriga till nationella program	88 %	89 %		År
♀ Meritvärde i årskurs 9	247	251		År
Andel legitimerade lärare i grundskolan	77,9 %	80 %		År
♀ Andel gymnasieelever med examensbevis, oavsett studielängd	89 %	90 %		År
♀ Andel gymnasieelever med minst betyg E i samtliga kurser i examensbevisen	81 %	80 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	42 %	55 %		År
Andel legitimerade lärare i gymnasieskolan	87,8 %	92 %		År

* Utfall kan anges först i verksamhetsberättelsen.

** Nationella prov har inte genomförts 2021 för åk 6 och 9.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fortsätta arbetet med att identifiera brister i tillgängligheten i skolplattformen och digitala läromedel i undervisningen för elever, skolpersonal och vårdnadshavare med nedsatt funktionsförmåga avseende rörelse och orientering (syn, hörsel, kognition), bland annat vid upphandlingar.	2019-01-01	2022-12-31
Säkerställa att läromedel är anpassade för elever med särskilda behov och att lämplig teknik finns att tillgå för elever som är i behov av detta	2019-01-01	2022-12-31

Nämndmål: 1.3.2 Alla elever har en trygg och god lärmiljö

Utbildningsnämndens indikator	Utfall 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål	Period
♀ Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - Mitt barn känner sig tryggt i skolan	86 %	90 %		År
♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna.	70 %	75 %		År
♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	85 %	90 %		År
♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	57 %	85 %		År
♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	79 %	90 %		År
♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	48 %	56 %		År
♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	77 %	87 %		År
♀ Andel elever i grundsärskolan <u>årskurs 1-9</u> nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	*	82 %		År
♀ Total frånvaro i grundskolan	9,8 %	5 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Det är arbetsro på mina lektioner	63 %	62 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	90 %	90 %		År
♀ Andel elever i gymnasiesärskolan nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	**	84 %		År
♀ Total frånvaro i gymnasieskolan	10 %	13 %		År

* Ändrad lydelse, tidigare årskurs 7-9.

** Elevundersökningen genomfördes inte i gymnasiesärskolan 2021

Nämndmål 1.3.3 Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

Utbildningsnämndens indikator	Utfall 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål	Period
♀ Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	72 %	80 %		År
♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag får vara med och bestämma om de aktiviteter vi har på mitt fritidshem	61 %	80 %		År
♀ Andel vårdnadshavare åk 2 nöjda med - Jag vet vad mitt barn behöver kunna för att nå målen	69 %	83 %		År
♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen/kunskapskraven	70 %	85 %		År
♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen/kunskapskraven	48 %	70 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare informerar om vad som krävs för att uppnå de olika betygen	50 %	65 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare under kursens gång informerar om hur man ligger till	43 %	60 %		År
♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna	32 %	50 %		År

Översyn av utbildningsnämndens indikatorer

Indikatorer ska spegla och ge underlag till analys av de viktigaste resultaten såväl för den övergripande, gemensamma, nivån som för alla enheter. De ska vara relevanta och mätbara och en del i underlaget för att beskriva måluppfyllelsen. Utbildningsnämndens indikatorer som anknyter till mål 1.3.1 (måluppfyllelse som gäller kunskaper), 1.3.2 (trygghet och studiero) och 1.3.3 (delaktighet och inflytande) har under många år varit i stort sett desamma. Detta är en fördel då det går att göra jämförelser över lång tid. Det finns nu dock behov av att göra en översyn av indikatorerna. Bland annat förändras kontinuerligt frågorna i de olika elevenkäterna som de flesta indikatorerna anknyter till och nya enkäter har tillkommit.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att under 2022 se över innehåll och målvärden i de av utbildningsnämnden beslutade indikatorer.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden och utbildningsnämnden ska tillsammans tydliggöra ansvaret och uppföljningsansvaret för samarbetet mellan skola socialtjänst, utveckla kunskap om varandras roller och ansvar, samt säkerställa att riktlinjerna implementeras	2022-01-01	2022-12-31
 Socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska utvärdera arbetet kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2022-01-01	2022-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Elever i behov får ett samlat stöd genom samverkan mellan samhällsaktörer

Förväntat resultat

Förvaltningen verkar för att stadens skolor samverkar med vårdnadshavare, socialtjänst, hälso- och sjukvård, polis och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge barn och elever i behov av stöd rätt insatser. Åtgärder prioriteras för att uppnå ökad trygghet, studiero och skolnärvaro. Samverkan sker utifrån det hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande arbetet i syfte att fler elever når målen för utbildningen. I egenskap av hemkommun säkerställer förvaltningen att samverkan sker för elever med upprepade och längre frånvaro i skolor med annan huvudman.

Fördjupad samverkan för barnets bästa

Samverkan syftar till att alla barn och unga i staden utvecklas och når målen med sin utbildning. Att klara kunskapsmålen i skolan är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn för en framtida god hälsa och utveckling. Det gäller i synnerhet barn som far illa eller riskerar att fara illa. Utbildningsförvaltningen stärker samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst, fritidsverksamheter och polis. Fokus ligger på tidiga insatser samt förebyggande och uppsökande socialt arbete. Fler barn och familjer i riskzon identifieras tidigt och barn och elever i behov av stöd ska få rätt insatser. Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen tydliggör ansvaret och uppföljningsansvaret för samarbetet mellan skola och socialtjänst och utvecklar kunskap om varandras roller och ansvar.

Långsiktigt helhetsgrepp

Regelbundna möten mellan utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen genomförs för att hålla ett strategiskt och långsiktigt helhetsgrepp över de gemensamma uppdragen. Utgångspunkten för samarbetet är det ramverk som riktlinjer, stödmaterial och samverkansöverenskommelser sätter. Fokusområden är närvaro i skolan, obruten skolgång, elevhälsa, psykisk hälsa samt trygghetsfrågor.

Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen prioriterar i samverkan med stadsdelsförvaltningarna och polisen åtgärder för trygghet, studiero och skolnärvaro i särskilt utsatta

områden. De huvudsakliga samverkansområdena redovisas nedan. Se även under mål 1.2 och 1.3.2.

Samverkan på lokal nivå

Det ska finnas forum för lokal, operativ samverkan för ett gemensamt arbete kring barn och unga som är i behov av samlade insatser inom ramen för överenskommelser om samverkan. Den lokala organisationen för samverkan mellan lokal polis, stadsdelsförvaltning och utbildningsförvaltning ska stärkas. Utbildningsförvaltningen bistår stadsdelsförvaltningar och polis i arbetet med lokala lägesbilder och orsaksanalyser. Analyserna ger parterna inriktning, fokusområden, mål och uppföljning i den lokala samverkansöverenskommelsen. Till denna kopplas en åtgärdsplan där det operativa arbetet beskrivs. Målet är främjande, förebyggande och åtgärdande insatser för trygghet och brottsprevention.

Förebyggande föräldrakommunikation via skolan sker genom samarbete mellan utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och polisen. Föräldrakommunikationen syftar till att stötta föräldrar att motverka problem hos unga med exempelvis alkohol, tobak och narkotika.

Regional och stadsövergripande samverkan

Samverkan med Region Stockholm inom ramen för den så kallade BUS-överenskommelsen skapar förutsättningar för samordnade insatser till barn i behov av särskilt stöd. Ökad användning av samordnad individuell plan (SIP) fortsätter för elever i både kommunala och fristående skolor. Tillsammans med stadsdelsförvaltningarna, Region Stockholm och socialförvaltningen utvecklas hållbara strukturer för arbetet.

I samarbete med stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningen ska alla barn och unga som är placerade i skyddat boende få en väl fungerande skolgång, oavsett skolform. I arbetet ingår att utveckla stödet till barnet, både under och efter placering. Ett projekt för att stärka detta arbete genomförs under 2022.

Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen befäster arbetet med SAMS-modellen inom samtliga stadsdelsförvaltningar. Stadsdelsförvaltningarna anmäler placeringsärenden som innebär skolbyten till utbildningsförvaltningen. Arbetet syftar till att eleven med placering i familjehem, jourhem, Hem för vård eller boende (HVB) eller stödboende får en obruten skolgång.

En meningsfull fritid är en skyddande faktor som förbättrar hälsa och stabiliserar skolgången. Utbildningsförvaltningen samverkar med socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna, idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen för bättre möjligheter till en meningsfull fritid för barn och unga som är aktuella inom socialtjänsten.

Upprepad eller längre skolfrånvaro samt skolpliktsbevakning

Hemkommunen ansvarar för att elever fullgör sin skolplikt och får sin rätt till utbildning tillgodosedd oavsett huvudman. Därför arbetar utbildningsförvaltningen både med elever som saknar skolplacering samt elever som har upprepad eller längre frånvaro från skolan.

En central skolpliktsbevakning genomförs regelbundet under verksamhetsåret. Den redogör för hur många elever folkbokförda i Stockholms kommun som står utan en registrerad skolplacering. Materialet används för att följa upp att alla elever får sin rätt till utbildning tillgodosedd och fullgör skolplikten oavsett huvudman.

Stadens skolor samverkar med vårdnadshavare, socialtjänst, hälso- och sjukvård, polis och andra aktörer för att tidigt identifiera barn och elever i behov av stöd och ge dem rätt insatser. Förvaltningen säkerställer att alla skolor har välfungerande rutiner för orosanmälan till socialtjänsten.

Tillsammans med socialförvaltningen och samtliga stadsdelsförvaltningar utvecklas arbetet för att säkerställa att elever fullgör sin skolplikt och får sin rätt till utbildning tillgodosedd oavsett huvudman. Samarbetet inom ramen för de skolsociala teamen, SST, fortsätter för att främja elevers skolnärvaro.

Rutiner kring omfattande frånvaro

Enligt riktlinjerna följer mentor och rektor regelbundet upp elevernas frånvaro utifrån en specifik frånvaroprocent. Kommunala grundskolor som har elever med upprepad eller längre frånvaro anmäler det till huvudmannen. Utbildningsförvaltningen följer upp att skolorna utreder elevens frånvaro och stöttar vid behov skolorna i deras arbete.

Utbildningar i syfte att höja skolornas utredningskompetens för elever med upprepad eller längre frånvaro erbjuds. Systemstöd för att bättre kunna följa elevers och skolors närvaro/frånvaro tas i bruk under 2022.

Rektor hos annan huvudman ska anmäla till elevens hemkommun om utredning av upprepad eller längre frånvaro har inletts. Det innebär att utbildningsförvaltningen utreder ärenden som rör elever med frånvaro hos andra huvudmän. Det sker för att säkerställa att även dessa elever får sin rätt till utbildning tillgodosedd.

En kartläggning av elever med lång skolfrånvaro genomförs under året för att kunna sammanställa relevanta åtgärder.

2. KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Nämndmål: Nämndens verksamhet ger förutsättningar för ett gott företags- och näringslivsklimat

Förväntat resultat

Stockholms skolor har tillräckligt med platser och god kvalitet för att ge förutsättningar för ett gott företags- och näringslivsklimat. Alla elever har under sin skolgång kontakt med högskolor, branscher, näringsliv och andra aktörer. Eleverna ska därigenom ges möjlighet till kunskap, inspiration och underlag inför framtida studier och yrkesval.

Utbildningsförvaltningen bidrar till att stärka Stockholm som en världsledande kunskaps-region genom att utveckla samverkan med lärosäten, myndigheter och andra externa aktörer. Myndighetsutövning och kommunikation gentemot enskilda skolhuvudmän kännetecknas av rättssäkerhet, effektivitet och tydlighet. Förvaltningen framstår som en attraktiv affärspartner för leverantörer av upphandlade varor och tjänster.

Samverkan mellan näringsliv, universitet, skola, vuxen- och arbetsmarknadsutbildning är viktig för att säkerställa en väl fungerande och långsiktig kompetensförsörjning. Det ska finnas ett attraktivt utbud av utbildningar inom alla nivåer för snabb etablering på arbetsmarknaden och för att tillgodose näringslivets behov av rätt kompetens.

Grundskola, arbetsliv och prao

I grundskolans läroplan framgår det att eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet i skolan och underlag för att välja fortsatt utbildning. Detta förutsätter att den obligatoriska skolan nära samverkar med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Det förutsätter också en samverkan med arbetslivet och närsamhället i övrigt. Skolans mål är att varje elev kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden. Eleven har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv samt kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder.

Praktisk arbetslivsorientering (prao) påbörjas igen under vårterminen 2022. Skolorna har under pandemin arbetat med andra arbetslivsorienterande insatser. Utbildning om entreprenörskap tidigt i grundskolan är viktigt för att fler ungdomar ska bli intresserade av och få kunskap om att driva eget företag. Extra satsningar via Ung företagsamhet (UF) genomförs under 2022. Bland annat ska förvaltningen verka för att även fler grundskolor får tillgång till UF.

Gymnasieskolans branschsamverkan

Samverkan är även en naturlig del av gymnasieskolans och gymnasiesärskolans uppdrag, vilket framgår av gymnasieskolans läroplan där gymnasieskolan ska ha en nära samverkan

med de obligatoriska skolformerna, arbetslivet, universiteten och högskolorna samt med samhället i övrigt. Detta för att eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet och få underlag för val av kurser inom utbildningen och för vidare studier eller yrkesverksamhet. Det är särskilt viktigt att skolan samarbetar med arbetslivet om yrkesutbildningen.

Universitet och högskolor, arbetsförmedlingar, näringsliv samt arbetsmarknadens parter och branschorganisationer har därför viktiga roller i informationen till skolan och eleverna.

Några exempel på framgångsrika samarbeten mellan yrkesprogram och bransch är Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasiums samarbete med Motorbranschcollege, Kungsholmens västra gymnasiums samarbete med vårdsektorn genom Vård- och omsorgscollege samt Midsommarkransens gymnasiums samarbete med förskolan genom Pedagogikcollege. Utöver detta tillkommer samarbeten med bland annat diverse organisationer, bilföretag, verkstäder samt hotell och restauranger.

På de högskoleförberedande programmen möter eleverna näringsliv, civilsamhälle och lärosäten i en mångfald av strukturerade samarbeten. Gymnasieskolorna samarbetar med museer, idrottsföreningar, universitet och konstsolor samt olika kulturinstitutioner. Dessutom samarbetar skolorna med bland annat olika organisationer, it-företag, advokatbyråer och revisionsbyråer.

Alla gymnasieskolor som vill erbjuds att samverka med UF och ett utökat samarbete inom yrkesprogrammen planeras för 2022.

Till hösten 2022 startar Betty Petterssons gymnasium i nyrenoverade lokaler (före detta Enskede gårds gymnasium). Den nya gymnasieskolan ska anta positionen "Det gemenskapande gymnasiet" och nyckelord är människan, omvärlden, framtiden. Det kommer att pågå ett aktivt arbete för att skapa och underlätta elevdelaktighet, eleven ska ha något att säga till om och bli lyssnad på. Skolans identitet kommer att stärkas genom ett nära samarbete med ett urval av högskolor och universitet, organisationer samt företag. Dessa samarbeten har i god tid planerats och även startats för att vara i full gång när skolan öppnar för eleverna. Programmen i utbudet kommer att vara naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet för att möta efterfrågan i gymnasierregionen.

Goda affärsmässiga kontakter med företag

Förvaltningens kontakter med företag utgår från Stockholms stads näringslivspolicy. Målet är att Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat år 2025. Förvaltningen agerar professionellt i relation till och med förståelse för näringslivets villkor. Syftet är att underlätta för de företag som verkar i Stockholm.

Förvaltningen ingår i en samlad servicekedja inom staden som ska underlätta för etablering av nya fristående förskolor och skolor. Servicekedjan är ett kontaktnät mellan förvaltningar och bolag i staden med syfte att underlätta för näringslivet. Servicekedjan ska också vara ett stöd för privata fastighetsägare som vill hyra ut skolfastigheter. Under 2022 medverkar

förvaltningen i SISAB:s uppdrag att utveckla och implementera en beslutsmodell för skolfastigheter som byggs av en extern aktör och hyrs in av staden via SISAB.

Förvaltningen gör varje år inköp för stora belopp och ska framstå som en attraktiv affärs-partner. Anbudsförfarandet vid upphandling ska vara tydligt för leverantörer. Villkor och krav är konkreta och lätta att följa upp. Inför upphandlingar genomförs marknadsdialog med befintliga och nya leverantörer samt branschorganisationer när det är lämpligt och möjligt.

Insyn i fristående skolor

Förvaltningen håller sig informerad om de fristående skolornas förutsättningar och verksamhet. Kommunens insynsrätt tillgodoser allmänhetens behov av insyn och fullgör förvaltningens skyldigheter som hemkommun. Under året utvecklar förvaltningen formerna för insyn och samordningen av kommunikation och information till fristående grundskolor, fritidshem och gymnasieskolor som är belägna i staden.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Nämndmål: Elever och medarbetare har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva skollokaler

Förväntat resultat

Förvaltningen samverkar med övriga förvaltningar inom staden och kommer in tidigt i planeringsprocesserna. Förvaltningen tar fram tydliga och välutvecklade behovsanalyser och föreslår kostnadseffektiva lokallösningar. Ny-, om- och tillbyggnad sker utifrån utbildningsnämndens funktionsprogram samt utifrån stadens miljömål. Lokalerna är flexibla samt kostnads- och yteffektiva. Befintliga lokaler förvaltas kostnadseffektivt.

Kostnadseffektiv lokalplanering är viktig för nämndens resursfördelning och stadens investeringskostnader. Samtidigt innebär det en stor utmaning då det finns behov av både ny- och ombyggnation av skolor. Att begränsa hyreskostnadernas utveckling är högt prioriterat under 2022. Särskilt fokus läggs på:

- Resurseffektiv lokalplanering
- Utvecklad ekonomistyrning i lokalprojekt
- Samplanering med andra nämnder
- Externa inhyrningar

Ändamålsenliga lokaler är central utgångspunkt för lokalplaneringen. Under 2022 har förvaltningen särskilt fokus på:

- Översyn av funktionsprogrammet för skollokaler
- Enkelt avhjälpta hinder och tillgänglighet
- Skolgårdar med fokus på hälsa och grönska

Resurseffektiv lokalplanering och skolutbyggnad

Förvaltningen deltar i det stadsgemensamma arbetet för samordnad skolplanering i Stockholm (SAMS). Arbetet syftar till att säkerställa mark för skolor tidigt i planeringsprocessen för nya bostadsområden, en ekonomiskt hållbar skolutbyggnad och ökad samordning inom staden.

Utbildningsförvaltningens lokalplanering redovisas i lokalförsörjningsplanen som beslutas av nämnden i april. Planeringen ska ge alla elever ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler i ett växande Stockholm. Arbetet baseras på behovsanalyser som utgår ifrån stadens befolknings- och elevantalprognoser, samt för grundskolan även närhetsprincipen.

Utbyggnaden av elevplatser måste ha en tydlig koppling till den faktiska elevökningen, som ska bekosta lokalförändringarna. En utmaning är den ojämna förändringen av elevantal i olika delar av staden. Samtidigt som staden växer i nybyggnadsområden minskar elevunderlaget i vissa befintliga bostadsområden. Under 2022 följer förvaltningen noga hur lokalerna i

befintliga skolor utnyttjas. Målet är att begränsa kostnader för utbyggnad genom ett effektivt lokalutnyttjande.

Under 2022 fortsätter arbetet med regional samverkan kring gymnasieplanering under ledning av kommunförbundet Storsthlm. Målet är att utbyggnaden av gymnasieskolor i Stockholmsregionen ska vara mer jämnt fördelad mellan länets kommuner. Ett annat mål är att bibehålla andelen ungdomar folkbokförda i Stockholm, som går i fristående eller kommunal gymnasieskola i staden.

Samplanering med andra nämnder

Nybyggnation av skolor och idrottshallar samplaneras med idrottsnämnden inom ramen för SAMS. Kommunfullmäktige har beslutat om en ny modell för utbyggnad och effektivt nyttjande av idrottshallar. Samplanerade idrottshallar, där idrottsförvaltningen är förstahandshyresgäst, ska hyras ut till skolor genom timbokning. De skolor som ingår i samplaneringen kring en hall får förtur under skoltid.

Samplanering med stadsdelsnämnderna sker främst genom att förskolor kan få tillfälliga lokaler i en nybyggd skola under skolans uppbyggnadsskede. Ett utbyte av lokaler sker även i samband med behov av evakuering. Under 2022 undersöker förvaltningen hur köken kan samplaneras för skola och förskola.

Externa inhyrningar

Förvaltningen är involverad i flera lokalprojekt med externa fastighetsägare. Formerna för inhyrning ser olika ut i varje projekt. Beskrivning av de olika processerna pågår under 2022. Förvaltningen medverkar också i SISAB:s uppdrag att ta fram en beslutsmodell för fastigheter som byggs av extern aktör och hyrs in av staden.

Ekonomistyrning i lokalprojekt

Att begränsa ökningen av hyreskostnader är högt prioriterat. Det innebär att nya lokalprojekt prövas noggrant också under 2022. Behov inom befintliga projekt behandlas med återhållsamhet.

Utvecklingen av ekonomistyrningen i lokalprojekt fortsätter. Översynen av projektprocessen genomförs tillsammans med SISAB och utökas under 2022 med projektens tidiga skeden. Syftet är att i samarbete med SISAB stärka ekonomistyrningen och därmed effektivisera framtida hyreskostnader. SISAB fortsätter ta fram nyckeltal för utbyggnadsprojekt. Nyckeltal är en förutsättning för att förvaltningen tidigt kan sätta ekonomiska ramar i beställningen till SISAB.

SISAB och utbildningsförvaltningen arbetar under 2022 med riskhantering i projekt. Osäkerheter och kostnadsdrivande risker ska fångas upp tidigt för att minska ökade kostnader. Fördjupade utredningar i tidiga skeden kommer därför att beställas i större omfattning än tidigare.

Under 2022 undersöker förvaltningen tillsammans med SISAB möjligheten att sänka kostnader genom att bygga med moduler som byggnadsteknik.

Planerade skolbyggnadsprojekt 2022

Flertalet pågående och planerade projekt omfattar åtgärder i form av:

- kapacitetshöjning,
- ombyggnation av kök,
- ventilation,
- anpassning för grundsärskola samt
- lokalanpassningar för regional särskild undervisningsgrupp.

Under året planeras följande inriktningsbeslut:

- Nybohovsskolan, utbyggnad
- Vällingbyskolan, tillfälliga lokaler
- Sköndalsskolan, kapacitetsökning
- Björnbodaskolan, om- och tillbyggnad

Följande större genomförandebeslut planeras under 2022:

- Årstafältet, ny grundskola
- Kvickentorpsskolan, om- och tillbyggnad
- Grimtaskolan, om- och tillbyggnad
- Roslagstullsskolan, ombyggnation
- Slakthusområdet, ny gymnasieskola
- Slättgårdsskolan, återuppbyggnad
- Matteus skola, ventilation och kök
- Blackebergsskolan, tillbyggnad
- Bredängsskolan, kök
- Björkhagens skola, kök

Översyn av funktionsprogram för skollokaler

Under våren 2022 slutförs en större utvärdering av fyra nybyggda skollokaler, inklusive skolgårdar. Resultatet kommer att användas för en översyn av nämndens funktionsprogram för skollokaler. Översynen utgår från omvärldsbevakning och erfarenheter från genomförda lokalprojekt. En uppdaterad version av funktionsprogrammet beslutas av utbildningsnämnden i april.

Förvaltningen ska också förbättra tillämpningen av funktionsprogrammets krav. Det sker i lokalprojekten och genom stöd till skolor som ska ta nya lokaler i bruk.

Enkelt avhjälpna hinder och tillgänglighet i publika lokaler

Utbildningsnämnden har tidigare fattat beslut att så kallade enkelt avhjälpna hinder i skolornas lokaler ska byggas bort och att tillgänglighetsanpassa skolornas publika lokaler. Projektet fortsätter under 2022 med ombyggnation av 13 skolor.

Skolgårdar med fokus på hälsa och grönska

Utvecklingen av skolgårdar fortsätter och uppdateras med särskilt fokus på hälsa och grönska. Fem skolgårdar rustas upp och planeras vara färdiga till höstterminens start 2023. Elever på

respektive skolor kommer att vara delaktiga i processen. Genom samverkan med externa aktörer ökar kunskapen hur skolgårdar byggs med hållbar grönska som uppmuntrar till rörelse. Bättre metoder för utvärdering av det färdiga resultatet tas fram.

En större skolgård är ofta en förutsättning för ökad grönyta och elevers möjlighet till rörelse. Behovet av tillräcklig skolgårdsyta är en högt prioriterad fråga för förvaltningen vid detaljplaneprocesser och när mark anvisas för nya skolor.

Kommunfullmäktige har beslutat att ett pilotprojekt för gröna skolgårdar ska genomföras på den nya skolan på Bromstens IP. Uppdraget förs in i projektet för den nya skolan.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Beställa åtgärder för att tillgängliggöra skolornas publika lokaler.	2019-01-01	2022-12-31
Säkerställ skolornas inklusive skolgårdarnas tillgänglighet och användbarhet för elever, skolpersonal, vårdnadshavare och andra besökare med olika funktionsnedsättningar, i samband med ny-, om- och tillbyggnad.	2019-01-01	2022-12-31
Uppmärksamma tillgänglighetsaspekter när verksamheten genomför förändringar i lokaler eller omorganiserar	2019-01-01	2022-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Nämndmål: Utbildningsnämnden bidrar till effektiva och hållbara transporter

Förväntat resultat

Utbildningsnämndens verksamheter planeras och placeras så att behovet av resor och transporter minskar. Resor genomförs på det minst miljöpåverkande sättet. Nämndens tjänstefordon drivs av förnybara bränslen som gas eller el. I upphandlingar ställs miljökrav i enlighet med stadens miljöprogram och stadens mål om fossilbränslefri organisation 2030.

Stadens miljöprogram är vägledande för arbetet med effektiva och hållbara transporter. Upphandlingar ska alltid innehålla krav på att transporter ska ske miljövänligt. Alla bilar som förvaltningen äger drivs av förnyelsebara drivmedel. Undantag är utbildningsfordon för lastbil, buss och arbetsfordon.

Digitala distansmöten och utbildningar har blivit en naturlig del av många medarbetares vardag. En fortsatt utveckling av dessa arbetsformer är av stor betydelse för att minska onödigt resande.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens resepolicy ska förnyas i enlighet med stadens miljöprogram och stadens mål om fossilbränslefri organisation 2030	2021-01-01	2022-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål	Period
 Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid	*	97 000	97 000	År

* Utfall inte klart.

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en stadsövergripande strategi för ökad simkunnighet.	2022-01-01	2022-06-30

Nämndmål: Skollokaler är tillgängliga för föreningsliv och andra aktörer utanför skoltid

Förväntat resultat

Antalet skolgårdsytor och skol- och idrottslokaler som är tillgängliga för föreningsliv och fysisk aktivitet ökar. Samverkan med kulturförvaltningen möjliggör gemensamt nyttjande av lokaler.

Fler skollokaler ska bli tillgängliga för föreningslivet utanför skoltid. Det sker genom en rad samarbeten inom staden under 2022.

- Nybyggda skolidrottshallar hyrs ut genom idrottsförvaltningens bokningssystem.
- Samarbetet med idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen fortsätter för att fler befintliga skollokaler och skolidrottshallar ska hyras ut.
- Samarbetet med kulturförvaltningen fortsätter kring uthyrning av skollokaler för kulturskolans verksamhet.
- För att säkerställa den överenskomna kapaciteten i så kallade övernattningskolor för föreningslivet förbereds vid behov nya skolor för övernattningskolor.

I vissa skolor krävs byggnadsåtgärder för att lokaler ska kunna hyras ut. Under 2021 påbörjades ett samarbete med idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen för att utreda ansvarsfördelning och kostnader mellan förvaltningarna. Arbetet fortsätter under 2022.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål	Period
 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	*	90 %	90 %	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	*	65 %	65 %	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	*	1,70 kg CO2 per kg livsmedel	1,70 kg CO2 per kg livsmedel	År

* Utfall inte klart.

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldre- och vårdnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmsshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2022-01-01	2022-12-31
 Servicenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens miljö- och klimatpåverkan från måltider i samarbete med utbildningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och äldre- och vårdnämnden	2022-01-01	2022-12-31
 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling i stadens verksamheter i samarbete med stadsdelsnämnderna, Stockholms stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholmsshem, AB Svenska Bostäder, utbildningsnämnden, socialnämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska genomföra ett pilotprojekt för gröna skolgårdar vid Bromstensskolans skolgård genom klimatanpassning och tillskapande av naturlig vegetation	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för stadens matsvinn i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, äldre- och vårdnämnden och servicenämnden	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Utbildningsnämndens verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter genomförs av ett hållbarhetsarbete i enlighet med stadens miljöprogram och Agenda 2030. Miljö- och klimatpåverkan från konsumtion, energiförbrukning, avfall och kemikaliehantering minskar genom ett målmedvetet arbete. Lärande för hållbar utveckling bidrar till att ge elever goda kunskaper i miljö- och klimatfrågor.

Skolornas påverkan på miljön och klimatet består i hög grad av inköp och konsumtion. För att nå målen krävs:

- minskad klimatpåverkan från skolmåltider,
- minskad plastanvändning,
- ökad källsortering och återbruk,
- utfasning av skadliga kemikalier och
- höjda miljökrav i inköp och upphandling.

Under 2022 ligger därför fokus på dessa frågor i syfte att minska miljöpåverkan. Skolan har också ett viktigt uppdrag att utbilda barn och unga i miljö- och klimatfrågor.

Lärande för hållbar utveckling

Resurser för skolorna kring lärande för hållbar utveckling samordnas genom Mediateket. Det sker bland annat genom ökat samarbete med miljöförvaltningen samt med externa aktörer. Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med naturskolorna, bland annat genom att öppna en ny naturskola under året.

Klimatpåverkan från skolmåltider

Skolmåltiderna står för en betydande del av nämndens klimatpåverkan. Arbetet att minska måltidernas negativa effekter på klimatet har därför hög prioritet. Skolorna står inför en stor utmaning för att nå målen om minskade koldioxidutsläpp och ökade ekologiska inköp. För att lyckas måste skolorna genomföra stora förändringar i arbetssätt, menyplanering och livsmedelsval på begränsad tid. Under 2022 planerar förvaltningen en rad stödinsatser till skolorna:

- Uppföljningar sker tertiälvís av varje skolas måluppfyllelse avseende klimatpåverkan från skolmåltider samt andel ekologiska livsmedel.
- Ett kostdatasystem implementeras, efter avslutad stadsgemensam upphandling, som ett stöd för skolorna i arbetet med näringsriktiga skolmåltider och stadens klimatmål.
- Arbetet fortsätter med att erbjuda och implementera klimatsmarta och näringsriktiga recept och menyer i skolorna.
- Mått och mätmetoder för matsvinn ska utarbetas.
- Matsvinnsmätningar genomförs i alla kommunala skolor.

Förvaltningen ökar stödinsatserna till skolorna för att minska klimatpåverkan från inköpta livsmedel och öka andelen ekologiska livsmedel. Ytterligare stöd tas fram i form av exempelmenyer och utbildningar. En utökad analys över utfallet genomförs, liksom särskilt riktade insatser till de skolor som är längst från att nå målen.

Förvaltningen samverkar med serviceförvaltningen kring livsmedelsutbudet och utformningen av en ny livsmedelsupphandling. Arbetet skapar bättre förutsättningar för skolorna att nå målen om klimatpåverkan och ekologiska inköp. Det är även ett led i att nå målen i *Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat*.

Matavfallsinsamling

Från och med den 1 januari 2023 införs obligatorisk matavfallsinsamling för alla skolor som har pentry/kök för sina anställda. Under 2022 kommer information och kartläggning av verksamheternas förutsättningar samt eventuellt behov av dispens att tas fram.

Klimatanpassning, lokaler och skolgårdar

Förvaltningen medverkar i arbetet med att implementera stadens handlingsplan för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor. I skolbyggnadsprojekt kommer förvaltningen att prioritera en ökad andel grönyta på skolgårdar, solavskärmning och ett bra inomhusklimat.

Detaljplaner för nya skolor ska ge förutsättningar att leva upp till miljömål om klimatanpassning, exempelvis genom en tillräcklig friyta.

I projektet för skolgårdsutveckling prövar förvaltningen nya metoder för att anlägga hållbar grönska och få mer kunskap kring grönyteplanering på ett par befintliga skolgårdar. Kunskap från pilotprojektet kommer bland annat att användas för att ställa rätt krav redan i tidiga skeden av skolbyggnation.

I funktionsprogrammet för skollokaler kommer förvaltningen att förtydliga att nya skolor ska byggas enligt kraven motsvarande certifieringen Miljöbyggnad, lägst silver.

Kemikaliesmart skola

För att minska mängden skadliga kemikalier i skolorna krävs en rad insatser. Under 2022 ligger fokus på att öka registreringen av kemiska produkter i kemikaliehanteringssystem Chemsoft och så långt som möjligt byta ut skadliga produkter.

Den nya vägledningen för kemikaliesmart skola och fritids är ett viktigt stöd för skolorna. Under 2022 genomförs insatser för att sprida kunskaper om vägledningen i skolorna. Sedan tidigare finns en vägledning för kemikaliesmart förskola, där förvaltningen tillhandahåller informations- och utbildningsmaterial för fristående förskoleverksamheter.

Förekomsten av så kallade utfasningsämnen i undervisningen måste minska. Utfasningsämnen är de allra farligaste kemikalierna för hälsa och miljö. Under 2022 avser förvaltningen att inventera förekomsten av utfasningsämnen i skolorna, samt ge stöd i att ersätta dem med andra ämnen.

Samtliga skolor ska använda Chemsoft för att registrera kemikalier. Förvaltningen håller även löpande informations- och utbildningsträffar kring hantering av kemikalier och kemiska produkter, såväl i undervisningen som inom skolans övriga verksamheter.

Källsortering och återbruk

Under 2022 avslutas upphandlingen av ett nytt avtal för hämtning av verksamhetsavfall. Avtalet underlättar skolornas möjligheter till ökad källsortering. För att möjliggöra god källsortering behöver de praktiska förutsättningarna ses över i många skolor. Samtliga verksamheter ansvarar för att förebygga att avfall uppstår, genom minskad användning av engångsprodukter och onödiga plastprodukter.

Återbruk av möbler och inventarier sker genom den stadsgemensamma återbruksverksamheten Stocket. Verksamheter som behöver nya möbler, inventarier eller utrustning ska alltid kontrollera aktuellt utbud på Stocket. Beslut att inte återbruka ska motiveras.

Förvaltningen samordnar återbruk av möbler och inventarier i samband med verksamhetsförändringar på skolorna. Under 2022 kommer flera grund- och gymnasieskolor att inredas med en stor volym återbrukade möbler från avvecklade skolor eller andra förvaltningar och

myndigheter. Förvaltningen kommer under 2022 att söka efter fler lämpliga lokaler för magasinering inom nuvarande lokalbestånd.

Miljökrav i upphandling och inköp

I förvaltningens upphandlingar under 2022 ska relevanta miljökrav ställas. Målet är att minska klimatpåverkan från transporter, varor och tjänster och bidra till en hållbar stad med god livsmiljö. I varu- och tjänsteupphandlingar som förvaltningen ansvarar för inleds ett närmare samarbete med miljöförvaltningen för att ta fram tydliga och uppföljningsbara miljökrav. Förvaltningen deltar i stadens övergripande samarbete kring upphandlingar, så kallad kategoristyrning, inom flera upphandlingsområden. Miljöpåverkan är ett fokusområde i det arbetet.

Utbildningsnämndens indikator	Utfall 2021	Årsmål 2022	KF:s årsmål	Period
Antal skolor som har genomfört checklista för skolmåltider och som uppfyller utbildningsförvaltningens grundläggande krav på måltidsverksamheten	*	160 st		År
Enheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	*	120 st		År

* Utfall inte klart.

3. KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall 2021 (T2)	Årsmål 2022	KF:s årsmål	Period
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,3 %	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,2 %	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	*	+/- 1 %	+/- 1 %	År

* Utfall inte klart.

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Utbildningsnämnden ska göra en analys av effekterna av det nya systemet för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd, samt av det höjda strukturbidraget till de fristående resursskolorna	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: Det ekonomiska resultatet är i balans

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter håller budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög.

Kommunfullmäktiges budgetram för utbildningsnämnden uppgår till 21 466,5 mnkr på kostnadssidan och 524,4 mnkr på intäktssidan, netto 20 942,1 mnkr. Budgeten för investeringar uppgår till 125,0 mnkr.

Budgeten innebär en nettoökning med 645,6 mnkr jämfört med 2021. Ökningen beror främst på ökade prestationsersättningar, det vill säga ökad budget med anledning av att antal elever ökar samt ökade schablonbelopp, det vill säga ersättningen per elev. Förändringar i elevunderlag innebär dock en ökad risk för minskade resurser i vissa skolor de kommande åren. Förvaltningen följer utvecklingen noggrant och arbetar proaktivt med de skolor som riskerar underskott.

Förvaltningen fortsätter sitt arbete med att stödja skolor som inte har en ekonomi i balans. Arbetet sker enligt den nya rutinen för åtgärdsplaner som implementerades 2021.

Nämndens ekonomiska förutsättningar beskrivs utförligt under avsnitt 4. Redovisning av ekonomi.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall 2021 (T2)	Årsmål 2022	KF:s årsmål	Period
 Aktivt Medskapandeindex	80	81	83	År
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförs	*	100 %	93 %	År
 Andel upphandlingar där marknadssdialog har genomförts	*	75 %	Tas fram av nämnd	År
 Index Bra arbetsgivare	84	84	84	År
 Sjukfrånvaro	6,5 %	6,0 %	Tas fram av nämnd/	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,9 %	2,6 %	Tas fram av nämnd	Tertial

* Utfall inte klart.

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och utbildningsnämnden vidareutveckla stadens lokalförsörjningsprocess för ökad tydlighet när ett skolprojekt går från en planerad plats till att vara en beslutad plats	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska medverka i kommunstyrelsens och servicenämndens pilotprojekt för effektiva arbetssätt vid webbpublicering på hemsidor i syfte att säkerställa kvalitet och efterlevnad av lagkrav gällande tillgänglighet och personuppgifter samt effektivisera stadens kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska erbjuda en utbildning i ledarskap- och konflikthantering	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en inventering av kompetensutvecklingsbehov i öppna förskolan	2022-01-01	2022-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna analysera stadsdelsnämndernas kompetensutvecklingsbehov och samordna kompetensutvecklingen för personal i förskolan	2022-01-01	2022-12-31

Nämndmål: 3.2.1 Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare

Förväntat resultat

Utbildningsförvaltningen är en arbetsgivare med attraktiva arbetsvillkor. Förvaltningen utvecklar, behåller, attraherar, rekryterar och introducerar kompetenta och engagerade medarbetare som tar initiativ och utför sina uppdrag med god kvalitet. Arbetsmiljön på utbildningsförvaltningens samtliga arbetsplatser är god och stimulerar medarbetare att utveckla verksamheten. Arbetet med strategisk kompetensförsörjning bidrar till att medarbetare på alla nivåer har den kompetens som behövs för att skapa den bästa skolan för varje elev.

En förutsättning för att uppnå den bästa skolan för varje elev är att stadens skolor och förskolor bemannas med kompetenta och engagerade medarbetare med rätt förutsättningar. Stockholms stads pedagogiska verksamheter har dock, i likhet med övriga Sverige, utmaningar inom kompetensförsörjningsområdet. Pensionsavgångar, personalomsättning och inte minst en brist på nyexaminerade lärare och förskollärare ger sammantaget en brist på utbildad pedagogisk personal. Förvaltningen bedriver därför ett långsiktigt och strategiskt

arbete för att möta utmaningarna inom kompetensförsörjningsområdet – ett arbete som fortsätter även under 2022. Insatser och aktiviteter beskrivs i den kompetensförsörjningsplan förvaltningen tar fram i samband med nämndernas budgetunderlag och inriktning för nästa år.

Kompetensförsörjning - locka fler till läraryrket och till Stockholms stad

För att locka fler till läraryrket i allmänhet och till Stockholms stad i synnerhet bedriver förvaltningen ett utåtriktat arbete för att sprida positiva bilder av läraryrket, skolan och staden som arbetsgivare. Förvaltningen kommer under året att fortsätta med närvaron i sociala medier och delta på mässor och arbetsmarknadsdagar i regionen både digitalt och fysiskt. Stadens erbjudande om goda utvecklingsmöjligheter för lärare med tydliga karriärspår och professionsutvecklande insatser kommuniceras i dessa sammanhang till potentiella medarbetare.

Utbildningsförvaltningen sammanställer årligen en kompetensförsörjningsplan som belyser rekryteringsbehovet av skollära, lärare i fritidshem, barnskötare, lärare, förskollärare samt personal inom elevhälsans professioner. Planen är en bilaga som upprättas i samband med treårsbudgeten och den bifogas, bilaga 13.

Från nyanländ till nyanställd lärare

Kompetensförsörjningsaktiviteten Från nyanländ till nyanställd lärare fortsätter under 2022. Målet är att fler nyanlända lärare och förskollärare ska bli legitimerade och anställningsbara som lärare i stadens förskolor och skolor. Inom projektet erbjuds bland annat praktik, studievägledning och seminarier.

Teach for Sweden

Samarbetet med Teach for Sweden (TFS) fortgår och är en del i arbetet med att attrahera och rekrytera lärare till först och främst socioekonomiskt utsatta områden. Stiftelsen TFS riktar sig till akademiker som uppfyller de krav som ställs för att läsa en särskild kompletterande pedagogisk utbildning.

Verksamhetsförlagd utbildning

Närmare 3 300 studenter förväntas vara inskrivna och genomföra VFU inom ramen för sin verksamhetsförlagda utbildning på skolor i Stockholms kommun under 2022. VFU-verksamheten har organiserats om och centrum för professionsutveckling, CPU, vid Södertörns högskola och klustermodellen vid Stockholms universitet är genomförda. Uppbyggnaden av kluster pågår och beräknas vara fullt utbyggd 2024. Målet är att samtliga lärarstudenter från dessa två lärosäten ska placeras inom kluster respektive CPU. Inom samverkansavtalet i regionen ingår även fem fackhögskolor vars lärarstudenter placeras på skolor i Stockholms stad.

Stockholms stads skolors vikariepool

Uppbyggnaden av Stockholms stads skolors vikariepool fortsätter under 2022. Vid årets början har samtliga grund- och gymnasieskolor tillgång till bokningssystemet och kan därmed boka vikarier via den interna vikariepoolen. Under 2022 fortsätter uppbyggnaden med att rekrytera vikarier för att svara mot bedömt behov hos skolorna. Under året implementeras vissa administrativa rutiner och funktioner för att förenkla hantering avseende debitering av

kostnader samt bokning av vikarier. Förvaltningens avtal med bemanningsföretagen behålls för att möjliggöra för skolorna att hyra in personal med andra befattningar, exempelvis kökspersonal. Skolorna kan välja om de vill använda bemanningsföretag eller den interna poolen.

Arbetet för en stärkt introduktion fortsätter

Arbetet med att stärka och utveckla introduktionen för lärare fortsätter och ett flertal insatser kommer att genomföras. Nyanställda och nyexaminerade lärare ska få introduktionsperioder och en mentor på sina skolor. En förvaltningsgemensam introduktionsprocess för nyexaminerade lärare kommer att tas fram på huvudmannanivå utifrån Skolverkets riktlinjer. Kompetensfördjupande seminarier kommer att erbjudas som ett komplement till den introduktion som sker på respektive skola. För att ytterligare stärka introduktionen fortsätter förvaltningen även under 2022 att erbjuda nyexaminerade nyanställda lärare professionsutvecklande samtal med en skicklig pensionerad lärare.

En professionell kompetensbaserad rekrytering

De som söker arbete i någon av förvaltningens verksamheter ska få ett professionellt bemötande och en rättvis bedömning av sina kompetenser i en strukturerad och likvärdig rekryteringsprocess fri från diskriminering. Förvaltningen fortsätter att ge utbildningar i kompetensbaserad rekrytering och att utveckla stödmaterial som jobbannonser och introduktionsmaterial föra att höja kvaliteten i förvaltningens rekryteringar.

För att säkerställa att alla sökande får återkoppling på sökta tjänster följs oavslutade anställningar upp i rekryteringsverktyget och återkopplas till rekryterande verksamhet. Ett välutvecklad stöd i rekryteringsprocessen ger förutom en högre kvalitet i genomförda rekryteringar också en avlastning för rektorer och chefer.

Stärkta karriärvägar och utvecklingsmöjligheter

Ledarskap och chefsstöd

Under 2022 fortsätter arbetet med förvaltningens ledarskapsprogram för blivande skolledare för att stärka stadens rekryteringsbas av framtida chefer. Ledarskapsprogrammet innehåller tre utbildningssteg riktade till pedagogisk personal med potential att utvecklas i sitt ledarskap och axla en ledarroll. Genom förvaltningens chefsprogram erbjuds stadens rektorer och chefer kompetensutveckling och stöd på individ- och gruppnivå för att kunna bedriva ett framgångsrikt ledarskap. Inom ramen för programmet erbjuds seminarier, nätverk, ledningsgruppsutveckling, coachning och finansiering av kringkostnader i samband med rektorsutbildning och fortbildning för rektorer.

Under 2021 presenterade staden en gemensam chefsprofil och ledarskapsmodell. Ett arbete har påbörjats för att implementera denna i den befintliga rekryteringsprocessen och anpassa förvaltningens utvecklingsinsatser, ett arbete som kommer att fortsätta under 2022.

Karriärstegsreformen

Förvaltningens arbete med karriärvägar finansieras av statsbidrag. Statsbidraget till huvudmän som inrättar karriärsteg består delvis av medel som viktas så att förstelärare och lektorer med

karriärtjänst på skolor med särskilt svåra förutsättningar med beaktande av elevernas socioekonomiska bakgrund ges ett statligt lönetillägg på 10 000 respektive 15 000 kronor i månaden. Skolverket meddelar årligen vilka skolor som bedöms ha särskilt svåra förutsättningar. Detta innebär att det kan vara olika skolor mellan åren. För att underlätta skolornas planering finns en förvaltningsövergripande samordningsgrupp. Gruppen kommer att kontinuerligt följa utvecklingen av karriärstegsreformen, exempelvis genom uppföljningar och framtagande av stödmaterial.

Förskolesummit och Leda lärande

Förvaltningen samverkar med Stockholms universitet kring konferensen Förskolesummit som planeras att genomföras juni 2022. Konferensen Leda lärande planeras till hösten 2022. På konferensen deltar stockholmslärare och forskare. Konferensen planeras att genomföras fysiskt denna gång. FoU-arbetet beskrivs närmare under mål 1.3.1.

Gymnasial yrkesutbildning till barnskötare

För barnskötare och elevassistenter inom skolan och förskolan som saknar grundutbildning erbjuds gymnasial yrkesutbildning till behörig barnskötare inom ramen för befintlig anställning i samarbete med pedagogikcollege på barn- och fritidsprogrammet vid Midsommarkransens gymnasium. Under 2022 fortsätter arbetet med att hitta former för att erbjuda språkhöjande insatser riktade till målgruppen barnskötare.

Utbildning för elevassistenter

För att verka för en tryggare och lugnare lärmiljö och ett ökat lärande hos eleverna erbjuds elevassistenter en elevassistentutbildning under fem halvdagar för att stärka dem i sin profession. För barnskötare, elevassistenter, fritidsledare, handläggare och skolvaktmästare fortsätter insatser bestående av utbildningar och kompetensutvecklande seminarier.

Utbildning till lärare i fritidshem

För barnskötare med minst tre års erfarenhet finns vid Södertörns högskola en erfarenhetsbaserad utbildning till lärare i fritidshem om 180 högskolepoäng fördelat på tre år. För tillsvidareanställda barnskötare som blir antagna till utbildningen utgår vikarieersättning till skolan för den dag medarbetaren är frånvarande till följd av studier vid lärosätet. Insatsen erbjuds utifrån tillgängliga medel.

Attraktiva anställningsvillkor och en bättre arbetsmiljö

Förvaltningens arbete ska bidra till en god social och organisatorisk arbetsmiljö med ett öppet arbetsklimat på förvaltningens arbetsplatser och där medarbetarna upplever delaktighet, engagemang och trivsel. Förvaltningens mål är att åstadkomma en god arbetsmiljö som främjar hälsa och säkerhet i alla verksamheter.

Förvaltningen kommer under året att implementera ”lokal överenskommelse om tillämpning av stadens samverkansavtal på utbildningsförvaltningen”. Inom ramen för HÖK 21 sker ett fortsatt utvecklingsarbete mellan arbetsgivare och arbetstagarorganisationer. Arbetet syftar till att förbättra förutsättningarna för en god arbetsmiljö, arbetsorganisation och motverka en ohälsosam arbetsbelastning.

Arbetsorganisation

För att lärare ska få mer tid för det pedagogiska uppdraget fortsätter påbörjad översyn av behov av förändringar på skolnivå vad gäller lärarnas administrativa arbetsuppgifter. Förvaltningen har tagit fram ett dialogmaterial som skolorna kommer att fortsätta arbeta med under 2022. När nya befattningar såsom lärarassistenter och studiepedagoger har inrättats har målsättningen bland annat varit att avlasta lärare och frigöra tid för det pedagogiska uppdraget. Verksamheter med bra lösningar på införandet kommer att lyftas fram för att inspirera och vägleda andra.

Även arbetet för att öka skolledarnas tid för det pedagogiska uppdraget och ledarskapet fortsätter. Insatser under 2022 kommer att fokusera på att stödja rektorer i deras arbete med att skapa en tydlig drift- och utvecklingsorganisation på stadens skolor och bistå skolorna i arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet. Insatser sker också för att öka skolledares och rektors kännedom om de stödinsatser som ges från central förvaltning.

Trygga anställningar

Arbetet fortsätter med att minska antalet ofrivilligt deltidanställda. Dialog genomförs med arbetstagarorganisationer för att nå samsyn i hur detta kan realiseras. Stöd ges till chefer för att hitta lösningar som kan bidra till att ofrivilligt deltidanställda kan erbjudas heltidsanställning.

Utveckla det systematiskt arbetsmiljöarbetet

Arbetet fortsätter med att utveckla den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA). Förvaltningen kommer att se över och utveckla kompetensutvecklande insatser för chefer och medarbetare inom OSA-området tillsammans med företagshälsovården. Bland annat kommer ett arbete ske för att mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön sätts i samband med verksamhetsplanering för skolor och övriga enheter.

Den information som ges om arbetsmiljö i samband med introduktionen av nyanställda kommer att ses över och stärkas. Riktade insatser kommer att ske för målgruppen kökspersonal.

Anvisningar kring friskvård kommer att ses över och revideras för att tydliggöra förutsättningarna. Arbetet med att stärka organisationens kunskaper om friskfaktorer fortsätter inom ramen för befintliga utbildningar.

Förvaltningen kommer att arbeta för att stärka säkerhetsarbetet som en naturlig del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Detta ska leda till ökad säkerhet och trygghet för medarbetare och elever samt en stärkt säkerhetskultur inom förvaltningen. Samtliga samverkansgruppers roll som skyddskommitté stärks genom utbildningsinsatser. En incidenthantering med kvalitet är ett fortsatt fokusområde i arbetet, där rätt ärenden rapporteras och hanteras på rätt sätt.

Den årliga medarbetarenkäten är ett viktigt verktyg för det lokala arbetsmiljöarbetet. Förvaltningen kommer att utveckla stödet till chefer så att de kan arbeta med undersökningens resultat i verksamheten.

Arbetet för att förenkla och effektivisera arbetet för chefer inom personal- och arbetsmiljöområdet fortsätter. Arbetet omfattar befintliga HR-processer och rutiner så som sjukfrånvaro, rekrytering och systematiskt arbetsmiljöarbete. Processer, mallar och stödmaterial som tagits fram kommer att marknadsföras och förankras.

Fortsatt arbete för en minskad sjukfrånvaro

Sjukfrånvarotalen har under pandemin varit högre än normalt. Pandemin förväntas även under 2022 påverka sjukfrånvaron negativt även om prognosen på övergripande nivå är försiktigt positiv. Ett flertal insatser för att förebygga och minska sjukfrånvaron planeras under 2022:

- De pilotprojekt som pågår fortsätter på utvalda skolor med hög sjukfrånvaro. Insatserna ska leda till tydligare rutiner, tidigt agerande och minskad frånvaro. Goda exempel lyfts fram för att inspirera till nya angreppssätt men påminna om välprövade metoder som bidrar till minskad sjukfrånvaro.
- I samarbete med företagshälsovården utvecklas förebyggande och tidiga insatser för att fånga upp signaler om ohälsa och på så sätt motverka sjukskrivning.
- Utbildning för chefer i rehabilitering kommer att genomföras. Som komplement undersöks möjligheten att ta fram en kompetensutvecklingsinsats riktad till chefer för utmanande samtal.

Motverka diskriminering och verka för lika rättigheter

Utbildningsförvaltningen har nolltolerans mot trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier vilket innebär att ingen medarbetare ska utsättas för detta i sin arbetsmiljö. Förvaltningens verksamheter ska kännetecknas av respekt för alla människors lika värde och förvaltningens arbetsplatser ska genomsyras av jämställdhet, jämlikhet och frihet från diskriminering. Förvaltningens anvisning som gäller trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier kommer att implementeras. Dialogmaterialet "Växthuset" implementeras som stöd för att undersöka risker för diskriminering i verksamheten.

Förvaltningen tillhandahåller löpande utbildning av nya elevskyddsombud.

En sammanhållen lönebildning

Lön ska driva motivation och engagemang för att därigenom bidra, utveckla och systematiskt förbättra verksamheterna. Lönen är individuell och differentierad utifrån måluppfyllelse och bidrag till verksamhetsutveckling. Efter en utdragen löneöversyn under 2021 förväntas 2022 års löneöversyn ske sammanhållet. Avtalsläget inför 2022 är förhållandevis stabilt. Ett nytt treårsavtal, HÖK 21, tecknades med Lärarnas samverkansråd under våren 2021 och löper fram till 2024. Enda avtalet som löper ut är Vårdförbundets, och det kan komma att sägas upp inför 2022.

Det partsgemensamma förvaltningsövergripande arbetet med Lärarnas samverkansråds centrala avtal, HÖK 21, kommer att fortsätta under 2022. Inom området lön och lönebildning kommer fokus vara att fastställa nuläge och vidareutveckla avtalets skrivningar om uppföljning och analys av lönenivåer, se över befintliga lönekriterier utifrån HÖK 21 samt ta fram ett stöd till cheferna att använda i kommunikationen vid arbetsplatsträffar inför en

löneöversyn. Syftet är att öka kunskapen hos medarbetarna kring de olika delarna i processen. Samtal fortsätter också kring mål och metoder för att hantera lönestrukturella utmaningar.

Det lönestrategiska dokumentet som är förvaltningens styrdokument för lönebildningen har reviderats inför 2022 för att ge en effektiv styrning som är sammanhållen och som bygger på hög tillit till rektorer med tydlig uppföljning.

Möjligheten att utge lönetillägg för skolor med utmaningar har permanentats

Inför 2022 kan skolor som har ett socioekonomiskt index som befinner sig i kvartil fyra inom sin egen budgetram besluta om lönetillägg med upp till 3 000 kr till vissa yrkeskategorier (legitimerade lärare, förskollärare, specialpedagog, biträdande rektor, studievägledare, skolsköterska, psykolog och skolkurator). Syftet är att bidra till att skolor i socioekonomiskt utsatta områden kan rekrytera och behålla skickliga lärare och andra personer med nyckelbefattningar. Beslutet om möjlighet att ge ut lönetillägg för skolor i kvartil fyra gäller tills vidare.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Identifiera befintliga brister i tillgängligheten i verksamhetens arbetsplatser för medarbetare med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga (syn, hörsel, kognitiv förmåga). Dokumentera bristerna i en åtgärdsplan. Åtgärda bristerna.	2019-01-01	2022-12-31
Ställ krav på tillgänglighet och användbarhet vid upphandling av digitala tjänster och produkter.	2019-01-01	2022-12-31

Nämndmål: 3.2.2 Skattemedel används effektivt, till största nytta för stockholmarna

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter präglas av kostnadseffektivitet. Förvaltningen ger stöd till skolorna kring effektiv resursanvändning. Tydliga prioriteringar och god ekonomistyrning präglar arbetet inom områden som upphandling, skollokaler och digitalisering. Transparens och lika villkor råder i resurstilldelningen till fristående skolor.

Nämndens resurser ska i största möjliga mån användas till kärnverksamheten. Under 2022 fortsätter arbetet med ett aktivt stöd till skolorna kring effektiv resursanvändning, med fokus på de skolor där behoven är som störst. Upphandling och inköp är av stor betydelse för ett mer effektivt resursutnyttjande, liksom arbetet med planering av skollokaler.

Upphandling och inköp

Stadens inköpsprogram och nämndens riktlinjer och anvisningar för direktupphandling ska vara styrande i de upphandlingar som förvaltningen ansvarar för. Relevanta miljökrav ska ställas för att uppnå stadens mål om minskad klimatpåverkan från transporter och konsumtion. Stadens upphandlingsverktyg Kommers ska användas. Tecknade ramavtal ansluts till stadens inköpssystem Agresso för att säkerställa att förvaltningens inköp sker på ett kostnadseffektivt sätt.

Inköp och inköpsanalys

Förvaltningens lokala ramavtal ska anslutas till stadens inköpssystem. Samtliga inköp ska genomföras i systemet för att öka avtalstroheten och säkerställa att leverantörerna fakturerar avtalade priser. Att öka systemnyttjandet i förvaltningen som helhet är ett fortsatt utvecklingsområde under 2022.

Förvaltningen genomför inköpsanalyser för att upptäcka inköp vid sidan av befintliga avtal och identifiera avtalsområden där avtal saknas. Arbetet med inköpsanalys utvecklas ytterligare 2022.

Avtalsuppföljning

Att följa upp avtalstroheten mot ingångna avtal har en hög prioritet i förvaltningens arbete med att följa upp verksamheternas inköp. Det är viktigt att varor och tjänster levereras med avtalad kvalitet, till rätt pris och av seriösa leverantörer så att förvaltningens resurser används kostnadseffektivt. Risken för otillåtna direktupphandlingar minimeras också genom en tydlig avtalsuppföljning.

Prioriterade avtal för fördjupad uppföljning under 2022 är skolornas lokalvård på entreprenad, bemanningstjänster för inhyrning av personal till den pedagogiska verksamheten och till elevhälsan. Övriga avtal följs upp enligt förvaltningens årliga plan för avtalsuppföljning.

Avtalsuppföljning sker i samarbete med skolorna och förvaltningens internkontroll. Vid behov erbjuds skolorna stöd i sitt inköpsarbete. Arbetet utvecklas ytterligare under 2022.

Inköpskategori Lokalvård

Kommunfullmäktige beslöt 2017 att införa kategoristyrning som ett arbetssätt för att stärka stadens inköpsorganisation. Förvaltningen ansvarar för att leda arbetet med inköpskategorin lokalvård. Uppdraget omfattar bland annat att ta fram strategier och samordna stadens samlade behov av lokalvård. Under 2022 fortsätter arbetet mer att ta fram enhetliga upphandlingsmallar, ett arbete som bland annat syftar till att minska andelen överprövningar.

Resurseffektiva skollokaler

Ett effektivt lokalutnyttjande är avgörande för att begränsa lokalkostnaderna i relation till antalet elever.

Vid nyetablering av skolor är det viktigt att ha en hög belägningsgrad redan från början. Eventuell överkapacitet ska så långt möjligt nyttjas på andra sätt. En möjlighet är att hyra ut delar av lokalerna under ett antal år till exempelvis förskoleverksamhet. En annan möjlighet är att använda lokalerna för evakueringar av skolor med omfattande underhållsprojekt.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att öka gymnasieskolans lokaleffektivitet. Under 2022 ses möjligheten till ytterligare effektiviseringar över, utifrån möjligheter till pedagogiskt nytänkande och schemaramens användande. Elevkapaciteten ses över på ett antal gymnasieskolor i samband med att skolornas programutbud förändras, i syfte att effektivisera lokalutnyttjandet.

Under 2022 kommer förvaltningen att se över lokalnyttjandet i kommunala skolor som inrymmer fritidsklubbar i enskild regi, och som skolan har ett verksamhetsmässigt samarbete med. Syftet är att öka den lokalmässiga samverkan mellan skolan och fritidsklubben. Förutsatt att fritidsklubben samnyttjar lediga skollokaler efter skoltid, kan verksamheten bedrivas utan hyreskostnad. Enskilt drivna fritidsklubbar som väljer att ha egna lokaler inom skolfastigheten ska betala marknadsmässig hyra.

Förvaltningen fortsätter sitt arbete med att undvika tomställda eller vakanta lokaler. Det kan innebära såväl uppsägningar av lokaler som uthyrningar till andra ändamål.

Ökade kostnader för detaljplaner och tomträttsavgälder

Detaljplaneprocesser för nya skolor syftar till att säkerställa tillgången till skoltomter tidigt i planeringen av nya bostadsområden. Ökade krav på utredningar samt ett mycket högt krav på detaljerad gestaltning ökar förvaltningens kostnader. Ett antal detaljplaner förväntas träda i kraft 2022 och 2023. I samband med det kommer tomträttsavgälder för dessa tomter att belasta nämnden under ett antal år innan skolan byggs. Kostnadsutvecklingen för detaljplaner och tomträttsavgälder kommer att belysas i nämndens lokalförsörjningsplan 2022.

Externa fastighetsägare

Förvaltningen deltar i det stadgemensamma arbetet för fler externa fastighetsägare i syfte att begränsa stadens behov av investeringar. Samtidigt innebär inhyrning i lokaler med kommersiell hyra att hyreskostnaderna ökar över tid. Det finns i allt samarbete med externa aktörer potential att ta tillvara kunskap hos andra aktörer. I lokaler som ägs av SISAB, och hyrs utifrån stadens samverkansavtal, sjunker hyreskostnaden över tid. Förvaltningen arbetar med att öka tydligheten i nämndärenden om vad kostnaderna blir på lång sikt.

I lokaler som nämnden hyr av externa fastighetsägare har hyresgästen ofta ett större underhållsansvar än i lokaler som hyrs av SISAB. Förvaltningen genomför visst underhåll i externt förhyrda lokaler. Förvaltningen kommer under 2022 att fortsätta informationsinsatsen om hyresförhållandet för skolor med privata hyresvärdar.

IT - utveckling, förvaltning och upphandling

Digitalisering, utveckling och användning av digitala verktyg och ny teknik skapar förutsättningar för innovation och ökad tillväxt i Stockholm. Det ger också möjligheter för medarbetare att bidra och samarbeta i innovativa processer som skapar nya värden. Förvaltningen kommer att följa det arbete som pågår inom staden för att se över hur och under vilka förutsättningar externa utvecklare kan erbjudas att ta fram och tillgängliggöra tredjepartstjänster till stockholmarna.

Förvaltningens digitaliseringsarbete ska främja kunskapsuppdraget och bidra till effektiva processer. Förvaltningen kommer att utveckla arbetssätt för hur idéer tas till vara som stödjer utvecklingen av nya innovativa lösningar för skolorna. Som ett steg etablerades under slutet av 2021 ett innovationsråd med fokus på att öka förvaltningens innovationskompetens. Rådets arbete kommer under 2022 att successivt kopplas ihop med portföljstyrningen för förvaltning och utveckling av digitala stöd för stadens pedagogiska verksamheter.

Den första januari startar den förvaltningsövergripande portföljstyrningen. Det är en styrmodell för att effektivt förvalta och utveckla digitala stöd för stadens pedagogiska verksamheter. Portföljen består av sex objekt där samtliga digitala stöd ingår. Styrningen sker genom styrgrupper för varje objekt och en övergripande styrgrupp för hela portföljen. En årsplan beslutas av respektive objekts styrgrupp och fastställs för portföljen som helhet i början av året.

Under året kommer cirka 40 000 digitala enheter i de pedagogiska verksamheterna att bytas ut då hyresperioderna löper ut, vilket medför arbetsinsatser såväl centralt som lokalt i verksamheterna.

Införandet av det stadsgemensamma ärende- och dokumenthanteringssystemet eDok fortsätter. Införandet var planerat att avslutas vid årsskiftet, men har förlängts och pågår även under 2022.

Skolplattformen - upphandlingsprocess för avtal som löper ut

Under 2022 kommer förvaltningen att genomföra upphandling av ersättningslösning för de fyra avtalen inom skolplattformen som löper ut 2023 respektive 2024. Avtalen som berörs är schema, närvaro och frånvaro, elevdokumentation samt planering och bedömning.

Förvaltningen har också för avsikt att i samband med upphandlingen se över startsidorna i skolplattformen. Upphandlingen genomförs i tät dialog med alla berörda målgrupper. I upphandlingsarbetet kommer även resultatet från Skolplattformens användarundersökning 2021 att beaktas.

Intern kontroll

Internkontrollen fyller en viktig funktion i att säkerställa att förvaltningens resurser används kostnadseffektivt. Styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi ska göras systematiskt och tydligt samt hänga ihop. Stadens integrerade lednings- och styrningssystem ILS genomsyrar arbetet. En god internkontroll är ett viktigt instrument för att kvalitetssäkra styrningen och uppföljningen.

I bilaga 12 finns system för internkontroll med internkontrollplan samt väsentlighets- och riskanalys för väsentliga processer.

EU och internationellt arbete

Stockholms stad ska fortsätta de senaste årens intensifierade internationella verksamhet inom strategiskt viktiga områden, bland annat genom den nyligen reviderade internationella strategin och EU-policyn, men också internt i staden. Förvaltningens internationella arbete och utbyten har till följd av pandemin successivt ställts om till digitala möten och konferenser. När världen öppnar upp igen är avsikten att fortsatt arbeta parallellt med fysiska och digitala möten. Förvaltningen kommer under året att arbeta fram verksamhetsspecifika principer för EU-arbetet i samverkan med stadsledningskontoret. Engagemanget i Eurocities kommer att fortsätta och medför att Stockholm genom det kunskaps- och erfarenhetsutbyte som sker vid

möten med andra städer kan ta del av goda exempel och nya, innovativa lösningar. Såväl förvaltning som enskilda skolor får möjlighet att upptäcka nya perspektiv på den egna verksamheten. Samtidigt skapar utbytet en bättre förståelse för omvärlden.

EU-projekt bidrar till att staden får möjlighet att byta erfarenheter, diskutera utmaningar och testa nya metoder. De innebär även en möjlighet att visa andra städer hur Stockholms stad utvecklar samhällsservicen för invånarna. Förvaltningen kommer att fortsätta söka EU-medel för projekt inom prioriterade områden. Under 2022 ligger fokus på likvärdighet och höjda kunskapsresultat i utsatta områden.

Utbildningsnämndens indikator	Utfall 2021 (T2)	Årsmål 2022	KF:s årsmål	Period
Andel elektroniska inköp	69 %	65 %		År

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Delta i EU-projekt som bidrar till verksamhetsutveckling	2019-01-01	2022-12-31
Delta i EUROCITIES-nätverket och specifika nätverk inom EUROCITIES för kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte	2019-01-01	2022-12-31

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Globala och lokala utmaningar hänger alltmer samman. Skolan behöver därför ge elever verktyg för att kunna hantera morgondagens utmaningar. FN:s globala hållbarhetsmål Agenda 2030 och lärande för hållbar utveckling ska vara en självklar del av skolornas verksamhet. Arbetet med att utveckla lärandet för hållbar utveckling ska ske genom samarbete med stadens andra förvaltningar och myndigheter, det civila samhället och näringslivet.

Arbetet med de globala målen i Agenda 2030 omfattar många olika aspekter av förvaltningens uppdrag. I arbetet med agendans mål om minskad ojämlikhet, jämställdhet samt hälsa och välbefinnande är samverkan med andra förvaltningar av central betydelse. Arbetet beskrivs närmare inom respektive sakområde i verksamhetsplanen. Arbetet med de miljömässiga hållbarhetsmålen i Agenda 2030, samt lärande för hållbar utveckling, beskrivs närmare under mål 2.5.

Utbildningsnämnden har ett särskilt uppdrag som målsansvarig inom Stockholms stad för två av de globala målen i Agenda 2030, Ingen hunger (mål 2) och God utbildning för alla (mål 4). Målsvaret innebär ett uppdrag att i samverkan med andra förvaltningar och externa aktörer verka för att målen nås.

Stockholms stad står inför flera stora utmaningar i relation till Agenda 2030 mål 4. Främst handlar det om bristande likvärdighet i skolan, skillnader i studieresultat, stora skillnader i den vuxna befolkningens utbildningsnivå, liksom svårigheter att rekrytera bland annat lärare.

Utbildningsnämndens verksamhetsplan har ett starkt fokus på en rad åtgärder relaterat till dessa utmaningar. Åtgärderna redovisas i första hand under mål 1.1, 1.3 samt 3.2.1.

För att nå Agenda 2030 mål 2 fortsätter förvaltningen arbetet med att grundlägga och skapa ett intresse för goda matvanor, fysisk aktivitet och förebygga ohälsa i framtiden.

Förvaltningen kommer under 2022 att fortsatt arbeta med åtgärder för ökad rörelse och hälsosamma matvanor.

Jämställdhet

Det nationella jämställdhetspolitiska målet om *jämställd utbildning* omfattar hela det formella utbildningssystemet från förskola till universitet och högskola. Flickor och pojkar, kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling. Arbetet mot könsbundna studieval ska omfatta alla delar av utbildningen och ge ett strategiskt fokus till arbetet för en jämställd utbildning. Det finns ett särskilt ansvar inom skolväsendet att främja personlig utveckling.

Skillnader mellan pojkar och flickor är en viktig parameter vid analysen av läsårets kunskapsresultat och elevundersökningar, såväl på den övergripande nivån som för varje enskild skolenhet. Så gott som samtliga indikatorer som gäller elevernas kunskapsresultat och deras bedömningar i elevundersökningarna av trygghet, studiero och inflytande redovisas och analyseras uppdelat för flickor respektive pojkar, både på central, aggregerad, nivå och på enhets/skolnivå. Tidigare analyser har visat att de socioekonomiska faktorerna är starkare i sin påverkan på resultat jämfört med den könsmässiga och skolorna behöver fortsatt arbeta för att identifiera elevers specifika behov för att rikta resurser och stöd på ett relevant sätt.

Under 2022 beräknas drygt 30 av stadens skolor arbeta med våldsprevention inom ramen för MVP och/eller Agera tillsammans, med syfte att öka elevers och personals kunskaper kring normer, jämställdhet, våld samt åskådarrollen.

Förvaltningen fortsätter att ge stöd till skolor bland annat genom att stimulera skolor att utveckla ett normkritiskt arbetssätt, att fler skolor ökar kunskaperna kring HBTQ-frågor och utvecklar arbetet med jämlikhet och jämställdhet.

Förvaltningens verksamheter ska kännetecknas av respekt för alla människors lika värde och förvaltningens arbetsplatser ska genomsyras av jämställdhet, jämlikhet och frihet från diskriminering. Förvaltningens anvisning som gäller trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier kommer att implementeras.

Barns rättigheter

Den verksamhet och de mål som beskrivs i detta dokument har tagits fram med beaktande av barnkonventionens vägledande principer och övriga artiklar. Barnkonventionen är inkorporerad i skollagstiftningen och utgångspunkten är att den som följer skollagen också följer artiklarna i barnkonventionen. Skolors kunskap om barnrättslagen och dess tillämpning i den dagliga verksamheten ska öka.

I enlighet med artikel 12 i barnkonventionen om barns rätt att komma till tals ska stadens skolor involvera eleverna i trygghetsarbetet och särskilt höra eleverna vid beslut om särskilt stöd samt beslut om disciplinära åtgärder. Skolorna rekommenderas att använda det stödmaterial som förvaltningen har tagit fram vid beslut som rör barn. Förvaltningen ska fortsätta att stödja skolorna i den praktiska tillämpningen av barnkonventionen, till exempel kan utbildning i stödmaterialet ges på förfrågan.

Förvaltningens arbete med barns rättigheter genom bland annat arbetet med nationella minoriteter och tillsyn av fristående förskola och pedagogisk omsorg, bidrar också till likvärdig utbildning för alla barn.

Övrigt

Lagstiftning

Med anledning av pandemin beslutade regeringen om en ny tidsbegränsad förordning, förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta. Förordningen har reviderats flera gånger för att bättre anpassas till de behov som har uppstått. Utbildningsförvaltningen fortsätter att bevaka eventuella nya revideringar i förordningen. Förordningen gäller till och med den 31 juli 2022.

Ändrade kursplaner och läroplaner i grundskolan

Den 1 juli 2021 började ändrade kursplaner i grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan att gälla och de ska tillämpas första gången på utbildning från och med höstterminen 2022. Ändringarna omfattar kursplanernas alla tre delar: syfte med mål, centralt innehåll och kunskapskrav. I syftestexten har fakta och förståelse betonats. Det centrala innehållet har anpassats när det gäller omfattning, konkretisationsgrad och progression. Kunskapskraven har gjorts mindre omfattande och detaljerade. Kursplanerna ska också samordnas – både med varandra i grundsärskolan och med de reviderade kursplanerna i grundskolan och specialskolan.

Den 2 juli 2021 började även ändrade läroplaner för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan att gälla och ska tillämpas första gången på utbildning från och med höstterminen 2022. De inledande delarna i läroplanerna innehåller nya formuleringar och omformuleringar som påverkar både undervisningen och skolans värdegrundsarbete. Formuleringarna handlar framför allt om jämställdhet, sexualitet, samtycke och relationer och andra delar av skolans värdegrundsarbete. Eftersom läroplanerna har genomgått flera förändringar har de fått nya förkortningar.

Nya bestämmelser med möjligheter att erbjuda fjärr- och distansundervisning

Möjligheterna att erbjuda fjärr- och distansundervisning i Stockholms stads skolor är starkt begränsade av de villkor som gäller. Fjärrundervisning får bland annat endast användas för vissa ämnen, om det inte finns någon behörig lärare eller om det är för få elever i skolan för en kurs. Distansundervisning får användas för en elev som inte kan vara i skolan på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik. Huvudmannen måste ansöka om och få ett särskilt tillstånd av Skolinspektionen för att bedriva distansundervisning.

Under året kommer förvaltningen att arbeta vidare med att undersöka för vilka elever distansundervisning kan vara ett bra komplement till närundervisning. Därefter kommer förvaltningen att ansöka om och utforma distansundervisning även vid några gymnasieskolor. Förvaltningen har ansökt om tillstånd för att bedriva fjärr- och distansundervisning via Sofia Plus för grundskolorna. Sådan undervisning kan starta tidigast läsåret 2022/2023 för grundskolorna och 2023/2024 för gymnasieskolorna.

Betygen ska bättre spegla elevers kunskaper

Regeringen har i en proposition till riksdagen föreslagit ändringar i skollagen om

- nya principer för betygssättning,
- att betygskriterier ska ersätta nu gällande kunskapskrav i alla skolformer och årskurser där betyg sätts,
- att kunskapskrav och kravnivåer i de skolformer och årskurser där betyg inte sätts ska ersättas av kriterier för bedömning av kunskaper, och
- att ämnesbetyg ska ersätta kursbetyg i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Den nya principen för betygssättning innebär att läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygskriterierna och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Den nya principen för betygssättning och att betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper ska ersätta kunskapskrav och kravnivåer föreslås träda i kraft den 1 juli 2022 och tillämpas från och med samma datum. De ändringar som innebär att ämnesbetyg ska införas föreslås träda i kraft den 15 juli 2022 och tillämpas på utbildning som påbörjas läsåret 2025/2026.

Förvaltningen kommer under året att förbereda och arbeta vidare med dessa förändringar.

Ändringar i nationella program i gymnasieskolan

Riksdagen, regeringen och Skolverket har beslutat om flera ändringar i de nationella programmen. Utbildningarna har anpassats utifrån efterfrågan och arbetslivets behov. Främst gäller det yrkesprogrammen där inriktningar, programfördjupningar och ämnen har reviderats. De flesta förändringar började gälla den 1 juli 2021.

Handels- och administrationsprogrammet byter namn till Försäljnings- och serviceprogrammet från läsåret 2022/2023. Inriktningen administrativ service avvecklas och examensmål samt programstruktur justeras utifrån detta. Det innebär att förvaltningen under året kommer att arbeta vidare med att bland annat säkerställa att administrativa system anpassas till förändringarna.

4. Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Budgetram enligt kommunfullmäktige

Driftsbudget, belopp i mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Ökning (+)/ minskning (-)
Kostnader	20 824,0	21 466,5	642,5
Intäkter	527,5	524,4	-3,1
Netto KF Budget	20 296,5	20 942,1	645,6
Investeringar	127,0	125,0	-2,0

Kommunfullmäktiges budgetram för utbildningsnämnden uppgår till 21 466,5 mnkr på kostnadssidan och 524,4 mnkr på intäktssidan, netto 20 942,1 mnkr. Budgeten för investeringar uppgår till 125,0 mnkr.

Budgeten innebär en nettoökning med 645,6 mnkr jämfört med 2021. Ökningen beror främst på ökade prestationsersättningar, det vill säga ökad budget med anledning av att antal elever ökar samt ökade schablonbelopp, det vill säga ersättningen per elev. Se tabellerna nedan.

Schabloner KF Budget (ersättning per barn/elev)	Förändring 2022
Förskola	2,3 %
Fritidshem 6-9 år	2,5 %
Fritidsklubb	2,5 %
Grundskola åk F-9	2,5 %
Grundsärskola	2,5 %
Gymnasieskola	1,5 %
Gymnasiesärskola	1,5 %

Kommunfullmäktiges budgetram är beräknad utifrån följande förändringar av antalet barn/elever mellan 2021 och 2022:

Antal barn/elever (volym) (hemkommun Stockholm)	KF 2022	Förändring 2022 KF 2022 jfrt med KF 2021	VP 2022	Förändring 2022 VP 2022 jfrt med KF 2022
Förskola	20 093	-558	19 244	-849
Fritidshem 6-9 år	40 419	-922	39 941	-478
Fritidsklubb	13 015	-920	14 841	1 826
Grundskola åk F-9	102 972	1 108	103 824	852
Grundsärskola	1 164	90	1 253	89
Gymnasieskola	30 040	1 226	29 227	-813
Gymnasiesärskola	404	-9	432	28

Källa: Stadsledningskontoret och utbildningsförvaltningen

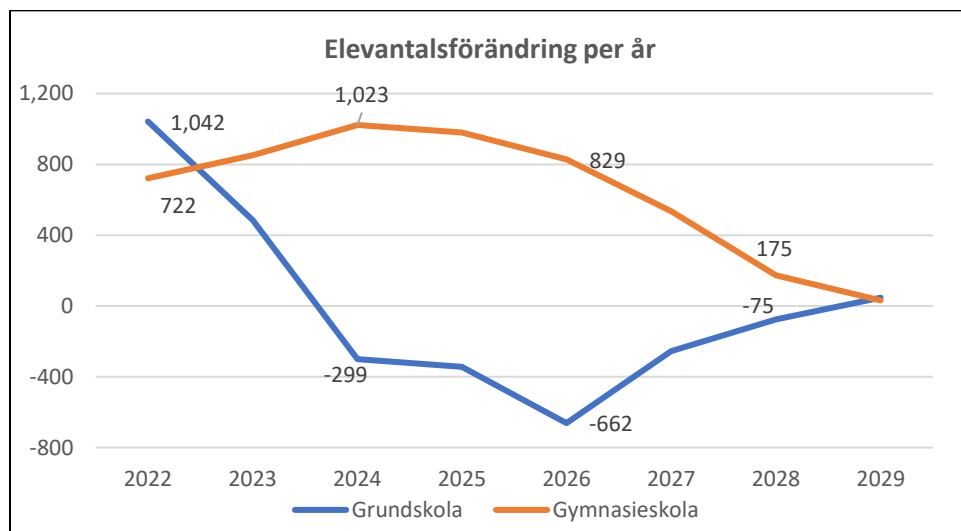
Ett viktigt antagande i nämndens verksamhetsplan är elevantalet för 2022 utifrån förvaltningens bedömning. Elevantalet skiljer sig åt jämfört med kommunfullmäktiges budget som bygger på andra, mindre aktuella, bedömningar. Jämfört med kommunfullmäktiges budget 2022 beräknas antalet stockholmsbarn i verksamhetsplanen enligt kolumnen VP 2022 i tabellen ovan, vilket motsvarar en prestationsminskning av budgetramen med cirka 37 mnkr.

Mer detaljerade uppgifter kring antal schablonggrundande barn och elever finns i bilaga 2. Bilaga 1 innehåller av stadsledningskontoret särskilt efterfrågade budgetuppgifter.

Prestationsförändringar (ändringar i barn- och elevantal) som beräknas påverka budgeten anges i månads- och tertialrapporter till kommunstyrelsen under året. Nämnden tilldelas budget utifrån det faktiska antalet barn och elever. Avräkning sker vid årets slut då budgeten revideras.

Elevutveckling på längre sikt

Förändringen av antal elever på lång sikt utifrån stadens senaste befolkningsprognos framgår av diagrammet nedan. Ökningen av elever i grundskola kommer att avta kraftigt de närmaste åren efter att ha legat på över 1 000 elever per år under lång tid. Redan 2024 bedöms antal grundskoleelever i stället minska. Ökningen av gymnasieelever ligger på mellan 700 och 1 000 elever under kommande år, en stor ökning jämfört med tidigare år. Den generella bilden av denna utveckling har varit känd sedan länge men i den senaste befolkningsprognosen är elevantalen klart lägre än i tidigare prognoser. Detta innebär främst en större elevminskning inom grundskolan än tidigare prognoser.

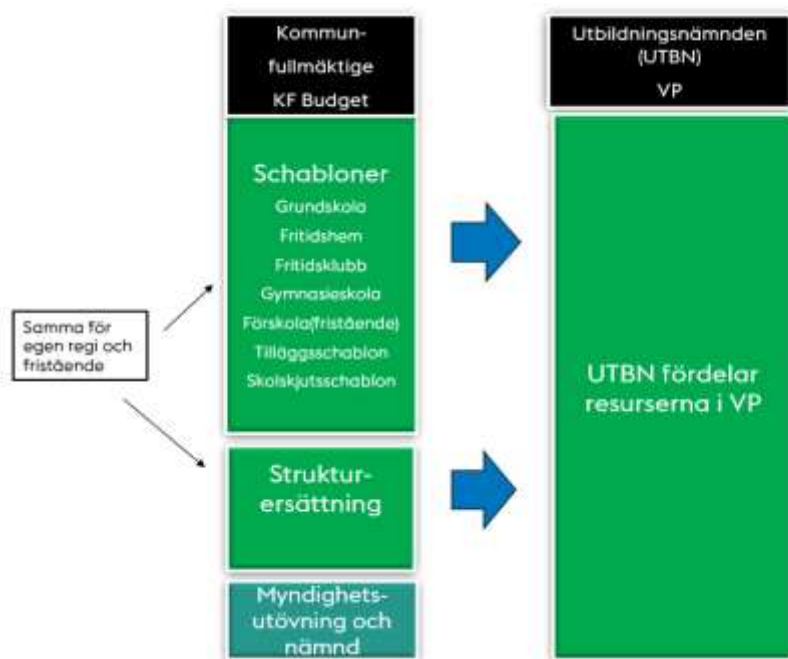
Källa: Befolkningsprognos Stockholms stad

Kommunfullmäktiges fördelningsmodell

Budget från kommunfullmäktige till utbildningsnämnden fördelas med schabloner per barn/elev och med anslag som är specifika belopp riktade till olika ändamål. Det största anslaget benämns strukturersättning och fördelas på samma grunder för både kommunala och fristående skolor. Schablonen avser att täcka merparten av kostnaderna för verksamheten.

Schablonen är olika för olika årskurser, men samma belopp gäller oavsett huvudman, det vill säga om eleven går i en kommunal skola eller i en fristående skola.

Schematiskt kan förhållandet mellan kommunfullmäktiges och utbildningsnämndens budget beskrivas på följande sätt:

I budgeten fördelar nämnden den budgetram som kommunfullmäktige beslutat om. För elever i fristående skolor och andra kommuner utgår ersättning enligt kommunfullmäktiges schablon eller enligt prislista som fastställs i verksamhetsplanen, se bilaga 5.

För elever i kommunala skolor har kommunfullmäktige beslutat att minst 72 procent av schablonbeloppet ska betalas ut till grundskolorna. Resterande del av schablonen finansierar gemensamma kostnader såsom lokalkostnader, övergripande administration, vissa IT-kostnader och löner för grundskolornas rektorer.

I verksamhetsplanen ingår även resurser för myndighetsutövning, nämndens uppdrag som hemkommun och kostnader för den politiska ledningen i form av ett fast anslag för myndighetsutövning och nämnd.

Resursfördelning för en likvärdig skola

En likvärdig skola är en förutsättning för att alla elever ska få möjlighet att lyckas. Att öka likvärdigheten mellan skolor är en viktig och utmanande uppgift. Nämnden har fastställt målet *Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning* i enlighet med kommunfullmäktiges inriktningsmål *En modern storstad med möjligheter för alla* och målet för verksamhetsområdet *I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige*. I arbetet med att öka likvärdigheten och uppnå nämndens mål är resursfördelning en viktig del.

I budgetramen från kommunfullmäktige ingår anslag som benämns strukturersättning. Nämnden fördelar största delen av denna i syfte att stärka likvärdigheten. Det sker främst i form av socioekonomisk ersättning inom förskola, grundskola och gymnasieskola. Syftet är att kompensera för elevers socioekonomiska bakgrund, då det är statistiskt fastställt att den påverkar elevernas förutsättningar och resultat i skolan. Det förväntas även leda till minskade skillnader i skolornas förutsättningar.

Utöver detta anslag finns ett betydelsefullt statsbidrag från Skolverket för en likvärdig skola. Dessutom finns en tilläggsersättning för nyanlända inom grundskolan och anslag riktade mot barn och elever med omfattande behov av särskilt stöd.

Lika villkor för alla huvudmän – bidrag på lika villkor

Skollagens bestämmelser om bidrag till fristående skolor bygger på principen om likställighet mellan aktörerna på skolområdet. Detta uttrycks som att bidragen till fristående skolor ska utgå efter samma grunder som till de kommunala skolorna. Stadens resursfördelningsmodell utgår från likavillkorsprincipen och ambitionen att säkerställa detta på ett så tydligt och transparent sätt som möjligt. Detta sker huvudsakligen genom olika modeller med peng - vilket innebär en ersättning per elev - samt att resursfördelningen för en likvärdig skola i form av socioekonomiska ersättningsmodeller och anslag för elever i behov av omfattande stödåtgärder sker efter samma grunder oberoende av vilken huvudman det gäller.

Grundläggande för resursfördelningsmodellen är att den ska upplevas som rättvis, vara enkel att förstå och innebära ett så effektivt resursutnyttjande som möjligt.

Omslutningsförändringar

Med omslutningsförändring avses en ökad/minskad kostnad eller utgift som har ett direkt samband med en ökad/minskad intäkt eller inkomst. Omslutningsförändringar består normalt enbart av driftskostnader till följd av ökade intäkter.

För att ge en korrekt bild av faktisk bruttoomslutning ska nämnden till kommunstyrelsen redovisa förändrad omslutning till följd av ökade externa intäkter för bland annat försäljning av verksamhet, huvudsakligen intäkter och kostnader för elever från andra kommuner. I beloppet ingår också statsbidrag med mera. Omslutningsförändringarna i nämndens verksamhetsplan uppgår till totalt 1 996,8 mnkr, som framgår av bilaga 1.

Skolskjutsar

Staden har gjort en ny upphandling av persontransporter där nya avtal är avsedda att gälla under 2022. Upphandlingen har överprövats och förvaltningsrättens dom innebär att delar av upphandlingen måste göras om. Det innebär att för resor inom Stockholms stad kommer inga nya avtal att gälla förrän tidigast under sista kvartalet 2022. För resor till skolor i andra kommuner träder nya avtal i kraft under första kvartalet 2022. Dessa avtal innebär en avsevärt lägre kostnad jämfört med tidigare avtal. Kostnaden beräknas minska med cirka 30 mnkr, från drygt 70 mnkr till cirka 40 mnkr.

Budget per verksamhetsområde 2022 samt jämförelse med 2020 och 2021

Nämndens verksamhetsplan utgår från den indelning i verksamhetsområden som framgår av stadens centrala krav genom stadsledningskontorets anvisningar.

Nämnden har som **hemkommun** ett myndighetsansvar för att alla elever boende i kommunen har tillgång till skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående skola, samt för fördelningen av resurser både till egen verksamhet och fristående skolor. Som **huvudman** har nämnden vidare ansvar för kvalitet och ekonomi i skolor som drivs i kommunens egen regi.

De delar som avser hemkommun innefattar alla nämndens medel oberoende av huvudman. För att kunna särskilja de delar av nämndens budget som berör verksamheten i egen kommunal regi, så beskrivs dessa under de avsnitt som har rubriken egen regi.

Utbildningsnämndens budgetram uppgår till 21 466,5 mnkr på kostnadssidan och 524,4 mnkr på intäktsidan, netto 20 942,1 mnkr.

Utbildningsnämnden per verksamhetsområde totalt Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2020	Budget 2021 (VP)	Prognos oktober 2021	Budget 2022 (VP)
Förskola	2 706,5	2 783,7	2 657,0	2 778,9
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	13 206,1	13 870,8	13 809,2	14 333,70
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	3 147,6	3 293,7	3 214,7	3 468,00
Nämnd och övergripande administration	333,4	348,4	348,4	361,50
Summa drift netto	19 393,6	20 296,6	20 029,3	20 942,1
Investeringar	103,0	127,0	127,0	125,0

Förskola - hemkommun

Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2020	Budget 2021 (VP)	Prognos oktober 2021	Budget 2022 (VP)
Förskola	2 706,50	2 783,7	2 657,0	2 778,9

Utbildningsnämnden ansvarar för finansiering av fristående förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg och allmän förskola. Stadsdelsnämnderna ansvarar för förskola i kommunal regi. Budgeten baseras huvudsakligen på schabloner per inskrivet barn. Kommunfullmäktige beslutar årligen om schablonbelopp som för 2022 är höjda med 2,3 procent.

I nämndens budget ingår anslag för socioekonomisk ersättning, myndighetsutövning samt omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds. Det socioekonomiska bidraget genereras utifrån stadsdelsnämndsområdet där verksamheten är belägen och utifrån kriterierna: utländsk bakgrund, vårdnadshavarnas utbildningsnivå och inkomst.

I budgeten ingår även medel för bland annat samordning av förskolefrågor, kompetensutveckling av barnskötare och förskollärare, språkstöd, tilläggsbelopp, inspektion och tillsyn samt e-tjänster. Nämnden har ett intäktskrav på 256,2 mnkr avseende statsbidrag för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder.

Ersättning till fristående förskolor framgår av bilaga 5.1. Ersättning för omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds framgår av bilaga 5.2.

Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola - hemkommun

Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2020	Budget 2021 (VP)	Prognos oktober 2021	Budget 2022 (VP)
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	13 206,10	13 870,80	13 809,20	14 333,70

Schabloner KF Budget (ersättning per barn/elev)	Förändring 2022
Fritidshem 6-9 år	2,5%
Fritidshem 10-12 år	3,0 %
Fritidsklubb	2,5%
Grundskola åk F-9	2,5%
Grundsärskola	2,5%

Schablonerna från kommunfullmäktige har höjts med 2,5 procent för samtliga årskurser i grundskolan. Nämndens budget är beräknad på 852 fler elever än kommunfullmäktiges budget, varav 763 i egen regi och 89 i fristående skolor och kommunala skolor i annan kommun.

Schablonen från kommunfullmäktige för fritidshem 6-9 år har höjts med 2,5 procent och för fritidshem 10-12 år 3,0 procent. Schablonen för fritidsklubb har höjts med 2,5 procent.

Grundsärskolans schabloner från kommunfullmäktige avseende undervisning, skolskjuts och tillägg för särskoleelever i fritidshem har höjts med 2,5 procent.

Ersättningar till olika huvudmän finns i bilaga 5.

Strukturersättning

Strukturersättningen för grundskola uppgår till 2 327,4 mnkr och utgör totalt 19,3 procent av grundskolans grundersättning som består av schabloner och strukturersättning. Anslaget som tilldelas nämnden i fullmäktiges budget, ska bland annat täcka kostnader för socioekonomisk ersättning, tilläggsbelopp/verksamhetsstöd för elever med behov av omfattande särskilt stöd, modersmålsersättning och tilläggsersättning för nyanlända elever.

För modersmålsersättning avsätts 280 mnkr, vilket bygger på en ersättning om 10 550 kr/elev och år. Det är en höjning med 2,5 procent jämfört med föregående år.

Strukturersättningen ska också finansiera ersättning för stockholmselever vid statliga specialskolor som Manillaskolan och Hällsboskolan, kommunövergripande verksamhet, elevförsäkringar och verksamhetsförlagd utbildning (VFU), vilket motsvarar en kostnad om sammanlagt 106,5 mnkr.

Dessutom avsätts anslag för att finansiera merkostnader avseende skolskjuts inom både grundskola och grundsärskola.

Medel för elever i behov av särskilt stöd

För elever i behov av särskilt stöd avsätts sammanlagt 386 mnkr genom nedanstående ersättningar.

Strukturbidrag till fristående resursskolor

Förvaltningen genomförde år 2020 en utredning som föreslog att ett strukturbidrag skulle införas för stockholmselever som går i fristående resursskolor. Strukturbidrag kan sökas och beviljas från och med januari 2021. Strukturbidraget är en del av grundbeloppet och motiveras med att resursskolorna endast tar emot elever med behov av särskilt stöd. Tidigare har resursskolor beviljats tilläggsbelopp för i princip samtliga elever. Tilläggsbelopp ska dock bara beviljas för elever med *omfattande* behov av särskilt stöd. Särskilt stöd för elever som behöver det men som inte har omfattande behov ska normalt finansieras inom grundbeloppet, vilket är möjligt för en skola där många elever inte har behov av särskilt stöd och därmed kan resurser omfördelas till de elever som behöver det. På resursskolorna har samtliga elever åtminstone något behov av särskilt stöd, och därför saknas möjlighet att omfördela resurser inom grundbeloppet på det sätt som är möjligt på andra skolor. Därför behöver resursskolor få ett förhöjt grundbelopp.

Strukturbidraget 2022 uppgår till 158 tkr per elev inklusive momskompensation. De tilläggsbelopp som varje skola sedan tidigare har beviljats och blir beviljade för aktuellt år räknas av från de 78 tkr som strukturbidraget utökas med under år 2021. Ett villkor för att få strukturbidraget är att samtliga elever enligt åtgärdsprogram har en anpassad lärmiljö och skolan har utökade kostnader vad avser exempelvis lärartäthet och relevant specialistkompetens. Utbildningsförvaltningen ska också ges möjlighet till insyn för att kontrollera detta genom platsbesök och/eller inhämtande av underlag.

Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd

Sedan den 1 augusti 2021 tillämpas en ny modell för beräkning av tilläggsbelopp och verksamhetsstöd. Tidigare tillämpning med behovsgrupper, fasta belopp och besluts-motiveringar har ersatts av en mer flexibel modell. Precis som i den tidigare tillämpningen görs en individuell bedömning av elevens unika behov, men belopp kopplas inte till förutbestämda fasta kriterier för behov och stödåtgärder utan tillämpas utifrån omständigheter i det enskilda fallet.

Under senare år har antalet beviljade tilläggsbelopp och verksamhetsstöd minskat till följd av förändringar i regelverk och tillämpning på nationell nivå. För år 2022 kommer nämnden bevilja extra ersättning i form av ett påslag om 25 procent på belopp beviljade utifrån individuellt bedömt behov av omfattande stödinsatser, enligt den nya modellen för beräkning av tilläggsbelopp och verksamhetsstöd. Kostnaderna för den extra ersättningen beräknas uppgå till 46 mnkr år 2022.

Extra grundbelopp till skolor som har särskilda undervisningsgrupper

Ett extra grundbelopp kommer att utgå från 2022 till samtliga skolor, oavsett regi, som har särskilda undervisningsgrupper eller motsvarande vid skolor som begränsar sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd. Förutsättning för att få detta bidrag är att det är tydligt i

åtgärdsprogram att det är en anpassad lärmiljö samt att förvaltningen har möjlighet till full insyn för att följa upp kvaliteten. Beloppet är 75 tkr, exklusive momskompensation, per år och elev som till minst 75 procent av sin undervisning är i särskild undervisningsgrupp. Förvaltningen bedömer att kostnaden kan uppgå till cirka 112 mnkr.

Retroaktiv betalning avseende 2021

För höstterminen 2021 föreslås att utbildningsnämnden retroaktivt beviljar extra ersättning i form av ett påslag om 25 procent på belopp beviljade utifrån individuellt bedömt behov av omfattande stödinsatser. Detta görs, avseende beslut fattade från den 1 augusti 2021, enligt den nya modellen för beräkning av tilläggsbelopp och verksamhetsstöd.

Dessutom kommer en retroaktiv utbetalning av strukturbidrag för resursskolor att ske som innebär en höjning av beloppet till 158 tkr från januari 2021 (tidigare 80 tkr). Retroaktiva utbetalningar belastar 2021 års budget. De tilläggsbelopp som varje skola är beviljade och blir beviljade för år 2021 räknas av från de 78 tkr som strukturbidraget utökas med under år 2021. Ett villkor för att få strukturbidraget är att samtliga elever enligt åtgärdsprogram har en anpassad lärmiljö och skolan har utökade kostnader vad avser exempelvis lärartäthet och relevant specialistkompetens. Utbildningsförvaltningen ska också ges möjlighet till insyn för att kontrollera detta genom platsbesök och/eller inhämtande av underlag.

Fortsatt analys av effekterna av systemet för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd

Förvaltningen genomförde under våren 2020 och våren 2021 ett utredningsuppdrag i syfte att se över fördelning av medel inom ramen för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd inom grundskolan inklusive förskoleklass, samt organisationen av undervisning för elever med omfattande behov av särskilt stöd i de kommunala skolorna.

Förvaltningen ska under 2022 göra en analys av effekterna av det nya systemet för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd, samt av det höjda strukturbidraget till de fristående resursskolorna, och rapporterar detta i tertialrapporter och verksamhetsberättelsen.

Tilläggsersättning för nyanlända

Skolor som tar emot nyanlända elever som är bosatta i Stockholms stad ersätts med skolpeng och socioekonomisk ersättning på samma villkor som för elever som inte är nyanlända. Därutöver ersätts skolorna med en särskild tilläggsersättning för nyanlända. Den finansieras dels av strukturersättningen, där cirka 106 mnkr avsätts, och dels av asylbidraget från Migrationsverket. Belopp för tilläggsersättning för nyanlända framgår av bilaga 5.6.

Fördelning av profilbidrag

Skolor som av utbildningsnämnden fått uppdrag utöver den ordinarie skolverksamheten, kan erhålla ett extra bidrag, ett så kallat profilbidrag för kommunövergripande verksamhet. Bidraget fastställs årligen i nämndens verksamhetsplan. Förvaltningen gjorde 2021 en översyn av modellen för finansiering av profilbidrag.

I översynen konstaterades att profilbidragen till de judiska profilerna vid Vasa Real och Hillelskolan behöver anpassas till förändrade elevvolymmer framför allt på Hillelskolan, och till de faktiska merkostnader skolorna har från och med 2022. Profilbidraget till Vasa Real sänks

från 1,9 mnkr 2021 till 0,5 mnkr 2022. Sänkningen motiveras dels av att skolan kommer att sänka sina kostnader för mat kraftigt från och med 2022, dels av att den interkommunala ersättningen höjs till samma nivå som profilbidraget per stockholmselev. För Hillelskolan höjs profilbidraget från 1,6 mnkr 2021 till 1,8 mnkr 2022. Sammantaget minskar profilbidraget till de två skolor som erbjuder judiska studier med 1,2 mnkr 2022 jämfört med 2021.

För Adolf Fredriks musikklasser anpassas profilbidraget och den interkommunala ersättningen så att bidraget per stockholmselev och den interkommunala ersättningen per elev från andra kommuner blir likvärdiga. Profilbidraget höjs från 0,2 mnkr till 0,8 mnkr samtidigt som den interkommunala ersättningen sänks. För elever vid Adolf Fredriks musikklasser i Farsta är profilbidraget fortsatt 0,1 mnkr, samtidigt införs en något förhöjd interkommunal ersättning för elever på profilen från andra kommuner.

Bidrag per skola (i mnkr)	2021	2022
Vasa Reals skola	1,9	0,5
Hillelskolan	1,6	1,8
Kungliga Svenska Balettskolan	7,7	7,7
Adolf Fredriks musikklasser	0,2	0,8
Adolf Fredriks musikklasser Farsta	0,1	0,1

Socioekonomisk ersättning

Resterande 1 274 mnkr av strukturersättningen fördelas till skolor i egen regi och till fristående skolor enligt den socioekonomiska modellen. Det innebär en ökning med cirka 50,9 mnkr jämfört med 2021. Delar av statsbidraget för stärkt likvärdighet som söks av respektive huvudman, kommer att fördelas till grundskolorna i egen regi utifrån den socioekonomiska modellen. För Stockholms stads del uppgår statsbidraget till 327,1 mnkr för 2022 och av dessa fördelas 195 mnkr utifrån den socioekonomiska modellen.

Den socioekonomiska ersättningen fördelas utifrån antal inskrivna stockholmselever och viktas mot följande variabler: invandringsår, vårdnadshavares utbildningsbakgrund, om vårdnadshavaren uppbär ekonomiskt bistånd, familjesituation, vårdnadshavarnas inkomst, skolmiljö samt boendemiljö. Indexet beräknas för samtliga skolor som har minst tio stockholmselever. Modellen innehåller en fördelning av ett basbelopp på 1 400 kr per elev för att garantera en miniminivå av ersättning för varje skola.

För att inte variationerna för skolorna ska bli för kännbara mellan åren, används ett glidande medelvärde som bygger på de tre senaste årens index. Skolor som öppnar under året och inte är med i underlaget för beräkningen av de olika variablerna, tilldelas en ersättning motsvarande genomsnittet per elev för respektive driftsform i det stadsdelsnämndsområde där skolan är belägen. Fristående skolor belägna utanför Stockholms stad tilldelas genomsnittsansättningen per elev för samtliga fristående skolor utanför Stockholm.

Interkommunala ersättningar

Interkommunala ersättningar utgår från principen om att skolkommunen ska ersättas för sina kostnader där ersättningen fullt ut motsvarar vad det kostar att tillhandahålla utbildningen. Detta gäller såväl för stockholmselever i andra kommuner som elever från andra kommuner i

Stockholms stads skolor. Sedan läsåret 2020/2021 tillämpas detta för stockholmselever i andra kommuner och gäller för alla elever. Sedan läsåret 2021/2022 tillämpas detta för elever från andra kommuner i Stockholms stads skolor. Bestämmelserna i detta fall gäller dock endast nya elever och för sedan tidigare befintliga elever ändras inte den interkommunala ersättningen. Om en kommun inte avtalat med Stockholms stad om att ersättning ska utgå enligt denna princip så tar staden inte emot nya elever från den kommunen.

Därtill är det möjligt för en kommun att avtala om att principen endast ska gälla för Stockholms stads så kallade profilutbildningar. I bilaga 5.4 framgår vilka av dessa profilutbildningar som har ett särskilt pris. För övriga profilutbildningar gäller Stockholms pris.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola - hemkommun

Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2020	Budget 2021 (VP)	Prognos oktober 2021	Budget 2022 (VP)
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	3 147,6	3293,7	3 214,7	3 468,0

Kommunfullmäktige har höjt schablonen för gymnasieskola, gymnasiesärskola, tilläggschablon och skolskjutsschablon med 1,5 procent.

Gymnasiesärskola finansieras genom en grund- och tilläggschablon utifrån olika behovsgrupper, 1 till 5. När det gäller elever i behovsgrupp 5 kompenseras utbildningsnämnden utifrån faktiska kostnaderna för dessa elever i den mån schablonen inte räcker till. Även skolskjutskostnader finansieras med en skolskjutsschablon som också är indelad i behovsgrupp 1 till 5.

Prislista för gymnasieskola i Stockholmsregionen

Stockholms stad tillämpar Storsthlm's gemensamma prislistor för nationella gymnasieprogram, programinriktat val samt interkommunal ersättning/tilläggsbelopp för modersmålsundervisning i Stockholms län samt Håbo kommun. Priserna redovisas i bilaga 5.13 för fristående gymnasieskola, respektive 5.12 a mellan kommuner. Priserna är ökade med i snitt 1,5 procent jämfört med 2021.

För övriga program som inte omfattas av den gemensamma prislistan, beräknas bidrag på samma grunder som för kommunens egna gymnasieskolor, se bilaga 5.13 och 5.12.

Belopp för interkommunal ersättning till gymnasieskola utanför Stockholms län samt för elever från andra kommuner utanför Stockholms län i Stockholms skolor i egen regi finns i bilaga 5.12 b.

Storsthlm's rekommendation tillämpas avseende interkommunal ersättning för elever som går i klass med hörselanpassning, vilket framgår av bilaga 5.12 a och 5.12 b.

Storsthlm rekommenderar att enhetspriset och principerna för mindre undervisningsgrupper med specialpedagogisk verksamhet tas bort från prislistan från och med 2022. I stället kan kommunala huvudmän träffa överenskommelser om verksamhetsstöd.

Den gemensamma prislistan omfattar inte introduktionsprogrammen (med undantag för programinriktat val där det gemensamma programpriset används i kombination med ett tillägg som bestäms av Stockholms stad), International Baccalaureate, utbildning för yrkesdansare samt reseersättning. Programpeng för dessa beräknas på samma grunder som för kommunens egna gymnasieskolor med motsvarande inriktning.

Skolverket godkänner och prissätter spetsutbildningar och särskilda varianter på vissa nationella program.

Fristående gymnasiesärskolor och interkommunala elever

De centrala kostnaderna för gymnasiesärskoleverksamheten i egen regi ökar något. Samtidigt ökar elevantalet vilket innebär en minskning av de centrala kostnaderna per elev i respektive program/behovsgrupp. Då ersättningen till fristående gymnasiesärskolor och ersättningen för elever från annan kommun i Stockholms stads gymnasiesärskolor baseras på totala kostnaderna i egen regi, resulterar den totala kostnadsförändringen i att programpengen till fristående gymnasiesärskolor ökar med cirka 1,6 procent i snitt och ersättningen för elever från andra kommuner ökar med cirka 1,6 procent, se bilaga 5.16 - 5.17.

Strukturersättning

Nämnden tilldelas en strukturersättning som innefattar socioekonomiskt tilläggsanslag, verksamhetsstöd, ersättning för modersmål, verksamhetsförlagd utbildning (VFU) samt elevförsäkringar med mera. Strukturersättningen uppgår till 171,2 mnkr.

Det socioekonomiska anslaget beräknas efter ett antal elevrelaterade bakgrundsvariabler där elevens meritpoäng i årskurs 9 väger tyngst. Syftet med anslaget är att ge alla elever samma möjligheter att uppnå gymnasieskolans mål. Socioekonomisk ersättning fördelas enligt samma principer till skolor i egen regi och fristående skolor på program som inte omfattas av den gemensamma prislistan. Den socioekonomiska ersättningen avseende elever på nationella program i skolor i egen regi omdisponeras för att stärka elever med sämre förutsättningar. Anslaget för socioekonomisk ersättning uppgår till totalt 89,0 mnkr.

För skolor som omfattas av Storsthlns gemensamma prislista utbetalas en socioekonomiskt fördelad ersättning som benämns strukturtillägg och som är baserat på meritvärdet i årskurs 9. För detta ändamål har 21,0 mnkr avsatts. Sammanlagt uppgår den totala budgeten för socioekonomiskt fördelade ersättningar till 110,0 mnkr, en ökning med 8,0 mnkr jämfört med 2021.

Inom strukturersättningen avsätts medel för modersmålsundervisning. Den totala kostnaden för modersmålsersättning beräknas bli 12,6 mnkr.

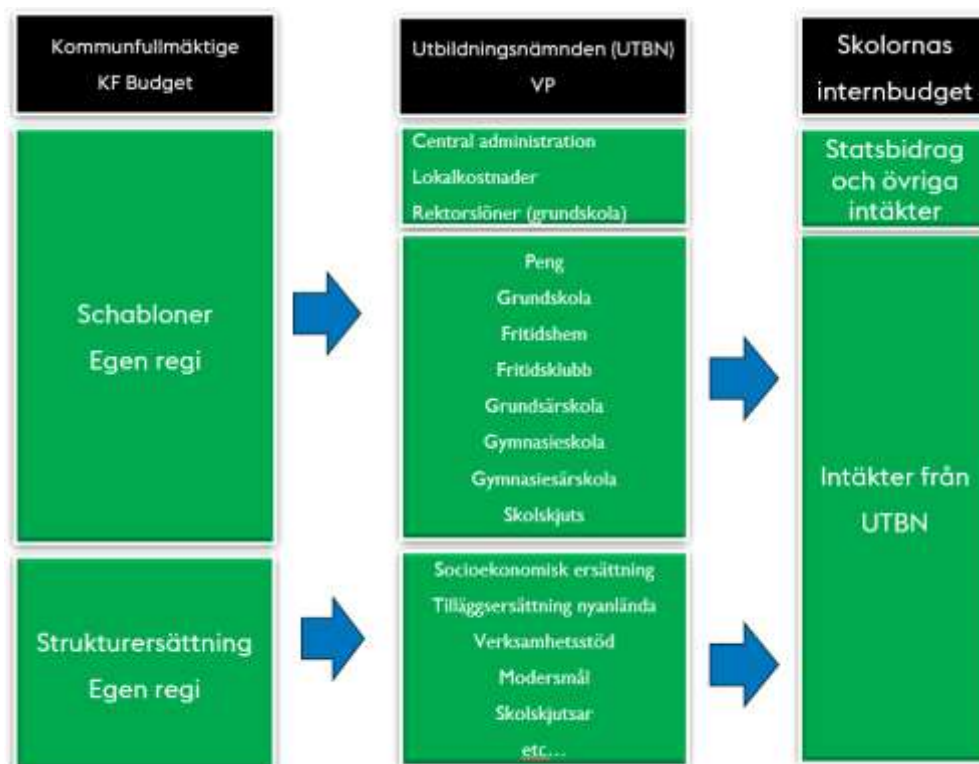
Nämnd och övergripande administration – myndighetsutövning, hemkommun och huvudman

Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2020	Budget 2021 (VP)	Prognos oktober 2021	Budget 2022 (VP)
Nämnd och övergripande administration	333,4	348,4	348,4	361,5

Budgeten omfattar nämndverksamhet, ledning, myndighetsutövning, information, ekonomi- och personaladministrativt stöd, utvecklingsinsatser, strategiska IT-frågor, drift och förvaltning av skolplattformen och andra förvaltningsgemensamma kostnader som inte enkelt kan hänföras till någon verksamhet. Utbildningsnämnden har ansvar för elevförsäkringar och kopieringskostnader för stadens samtliga utbildningsformer.

Budget för nämnd och övergripande administration uppgår till 361,5 mnkr. Dessa medel består både av delar som avser myndighetsutövning och förvaltningens roll som hemkommun samt även delar som avser rollen som huvudman. Anslaget från kommunfullmäktige för myndighetsutövning och hemkommunsuppdrag uppgår till 168 mnkr och ingår i budgeten för nämnd och övergripande administration.

Generella ekonomiska förutsättningar för verksamheten i egen regi – huvudman

Resursfördelningen till verksamheten i egen regi sker huvudsakligen genom att nämnden i verksamhetsplanen beslutar om vilka medel som ska avsättas från schablonerna för egen regis elever till central administration och lokalkostnader, samt nivån på den peng per elev som ska betalas ut till skolorna. Enligt fullmäktiges riktlinjer ska minst 72 procent av grundskolans schabloner utbetalas i peng till skolorna. I verksamhetsplanen fördelas även strukturersättningen till diverse olika anslag som är avsedda för skolorna. Utifrån dessa förutsättningar fastställer sedan varje skola sin internbudget.

Pengen till skolorna i egen regi förändras enligt tabellen nedan. Ökningen motsvarar det budgetutrymme som återstår när avsättningar och prioriteringar gjorts för lokalkostnader och central administration.

Skolpeng/Programpeng egen regi VP (ersättning per elev)	Förändring 2022
Fritidshem 6-9 år	+ 2,5 %
Fritidsklubb	+ 2,5 %
Grundskola åk F-9	+ 2,5 %
Grundskola	+ 2,5 %
Gymnasieskola	+ 1,5 %
Gymnasiesärskola	+ 1,5 %

Antal barn/elever i egen regi (volym) (huvudman Stockholm)	VP 2022	Förändring 2022	Andel av totalt antal stockholms- elever
Grundskola åk F-9	78 386	-866	
varav hemkommun Stockholm	76 586	-866	74%
varav från annan kommun	1 800	0	
Grundsärskola	947	98	
varav hemkommun Stockholm	937	98	77%
varav från annan kommun	10	0	
Gymnasieskola	18 303	-83	
varav hemkommun Stockholm	11 733	-33	40%
varav från annan kommun	6 570	-50	
Gymnasiesärskola	360	21	
varav hemkommun Stockholm	250	13	58%
varav från annan kommun	110	8	

Antal elever beräknas minska med knappt 900 elever inom grundskola och knappt 100 elever inom gymnasieskola jämfört med VP 2021. Elevminskningen, främst inom grundskolan är ett markant trendbrott efter många år där elevantalet ökat kraftigt.

Fördelning av vissa kostnader i egen regi

Förvaltningen föreslår att fördelning av vissa kostnader i egen regi godkänns:

- fördelning av IT-kostnader (sidan 88)
- fördelning av kostnader för köp från serviceförvaltningen (sidan 88)
- modell för finansiering av idrottslokaler (sidan 89)
- modell för finansiering av regionala särskilda undervisningsgrupper (sidan 91)

Dessa förslag och principer beskrivs nedan under respektive avsnitten för verksamhet i egen regi.

Resultatenheter och anslagsenheter i egen regi

Resultatenheter 2022, Prognos ingående fond i mnkr	Belopp i mnkr	Belopp i snitt per enhet, mnkr
Grundskolor (118 st)	530	4,5
Gymnasieskolor (22 st)	113	5,1
Stöd kring lärande och elevhälsa (2 st)	16	8

Skolorna i egen regi är indelade i resultatenheter och anslagsenheter. För resultatenheter finns ett särskilt regelverk som redovisas i bilaga 6. Det innebär bland annat att de har möjlighet att föra med sig resultat mellan åren i så kallade resultatfonder. Inrättandet av nya resultatenheter sker under förutsättning av att de i bokslutet inte redovisar ett underskott två år i rad. Resultatenheterna framgår i bilaga 1. Skolor som inte uppfyller kraven för att vara resultatenheter benämns anslagsenheter. Anslagsenheter ska ha en åtgärdsplan där det framgår hur enheterna åter ska få en ekonomi i balans och nå resultatenhetsstatus på nytt. Anslagsenheter framgår av bilaga 3.

Antalet resultatenheter i grundskoleverksamheten beräknas för 2022 bli 118 stycken, under förutsättning att Rinkebyskolan, Knutbyskolan, Observatorielundens skola, Hammarbyskolan södra, Sjöviksskolan, Lillholm/Ekholmsskolan, Hammarbyskolan norra och Ekens skola har ett nollresultat alternativt ett överskott i bokslutet 2021 och därmed kan inrättas som resultatenheter. Resultatenheten Skönstaholm/Kvickentorpsskolan kommer att delas upp på två enheter. Inga enheter riskerar att bli anslagsenheter, vilket innebär att det kommer att finnas 11 anslagsenheter 2022 inom grundskoleverksamheten.

Gymnasieverksamheten beräknas ha 22 resultatenheter och 9 anslagsenheter under 2022. Detta gäller under förutsättning att Anna Whitlocks gymnasium, Midsommarkransens gymnasium, S:t Eriks gymnasium samt S:t Eriks gymnasiesärskola visar ett nollresultat alternativt ett överskott i bokslutet 2021 och därmed kan inrättas som resultatenheter. Anslagsenheten Stockholms byggtkniska gymnasium har avvecklats från höstterminen 2021. En ny skola, Betty Petterssons gymnasium, startar sin verksamhet höstterminen 2022 som anslagsenhet.

Årligt anslag till anslagsenheter med strukturellt underskott

Stadens skolor i egen regi har olika förutsättningar. Till stora delar finansieras de av befintliga ersättningar enligt förvaltningens resursfördelningsmodell. Revisorerna har tidigare påpekat att förvaltningen inte tillräckligt tagit hänsyn till gymnasieskolornas olika förutsättningar.

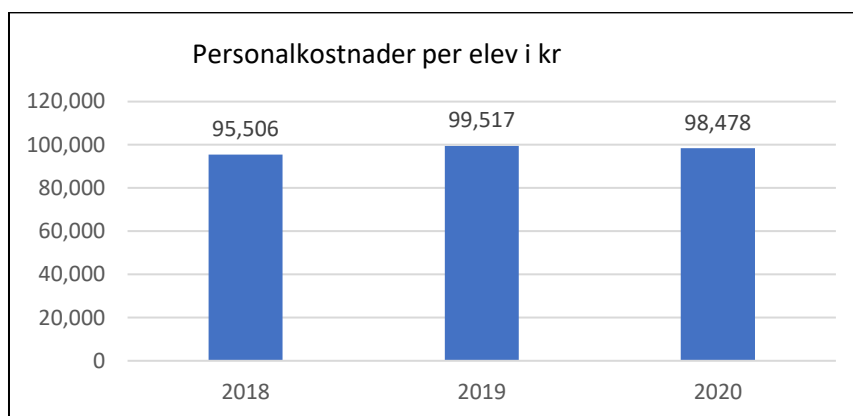
Förvaltningens bedömning är att det behövs ytterligare en del i resursfördelningen som tar hänsyn till om en anslagsenhet har ett strukturellt underskott. Med strukturellt underskott menas att anslagsenheten inte har förutsättningar att kunna nå ekonomi i balans inom 2-3 år. Grund för att anslag ska utgå är förvaltningens analys av anslagsenhetens ekonomiska förutsättningar. Ett exempel är att anslaget täcker upp betydande antal elevplatser som skolan inte med egna åtgärder kan fylla de närmaste åren. Ett annat exempel är en nystartad skola under de första åren då antal elever och klasser utökas. Enhetens intäkter måste kompletteras med ett tidsbegränsat årligt anslag från central förvaltning. Målet med förslaget är att ge tydliga ekonomiska förutsättningar som kan uppnås. Då anslaget finansieras genom en avsättning från egen regis schabloner från fullmäktige är modellen i enlighet med bestämmelserna om lika villkor mellan fristående och kommunala skolor.

Förvaltningens analyser visar att två anslagsenheter har strukturella underskott 2022. Anslag för 2022 utgår därför till Kärrtorps gymnasium (6 mnkr) och Betty Petterssons gymnasium (4 mnkr). Kärrtorps gymnasium behövs för att kunna erbjuda alla stockholmselever gymnasieutbildning, men har i nuläget för få elever och därmed för små klasser för att möjliggöra en ekonomi i balans. Betty Petterssons gymnasium är en nystartad skola från och med höstterminen 2022.

Skolorna organiseras i olika områden och samtliga grund- och gymnasieskolor i egen regi per område framgår i bilaga 4.

Väsentliga kostnader för verksamheten i egen regi

Personalkostnader

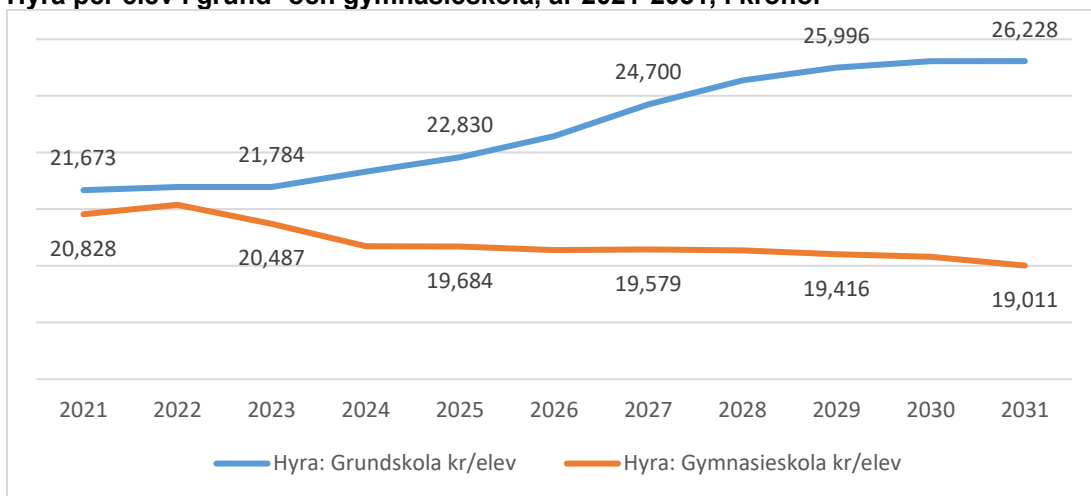

Personalkostnader utgör den största delen av verksamheten i egen regi. Utvecklingen de senaste åren framgår i diagrammet ovan. Kostnadsökningarna består av ökade löner och fler anställa på grund av ständigt ökat antal elever. År 2020 uppgick personalkostnaderna till 9,5 mdkr och förvaltningen hade drygt 16 200 anställda medarbetare varav cirka 14 200 tillsvidareanställda. Personalkostnaden per elev var 2020 cirka 98 500 kr per elev vilket är en minskning med 1 procent jämfört med 2019. Personalkostnadernas utveckling påverkas av ett antal faktorer, bland annat lönerörelse, lärartäthet, budgetförutsättningar, elevantalsutveckling samt rektors sätt att organisera verksamheten. Under 2020 har personalkostnaderna även påverkats av pandemin, vilket inneburit minskade kostnader per elev jämfört med 2019. Komplexiteten i detta gör det svårt att göra antaganden om utvecklingen nästkommande år.

Lokalkostnader

Den planerade utbyggnaden av skollokaler innebär att lokalkostnaderna ökar de närmaste åren. Ökningen 2022 uppgår till 37 mnkr inom grundskola och 35 mnkr inom gymnasieskola. Orsaker till kostnadsökningarna är bland annat att det tillkommer flera nya skolor, vissa om- och tillbyggnadsprojekt samt paviljongetableringar. Förvaltningens bedömning är att det blir en utmaning att hantera ökade lokalkostnader inom grundskolan under flera år framöver. Särskilt när elevantalet kommer minska. Detta kan illustreras genom diagrammet nedan som visar en prognos över utvecklingen för hyreskostnaderna per elev under den kommande tioårsperioden.

Hyra per elev i grund- och gymnasieskola, år 2021-2031, i kronor

Källa: Utbildningsförvaltningens lokalförsörjningsplan

IT-kostnader

Stadens kostnader för licenser, drift, underhåll med mera för gemensamma och centrala IT-lösningar fördelas genom Stockholms stads IT-prislista. För utbildningsförvaltningens del ökar de kostnader som fördelas via IT-prislistan med 17,3 mnkr och uppgår till sammanlagt 300,4 mnkr. Kostnadsökningen beror till största delen på skolplattformen (10,4 mnkr) och resten är fördelat på övriga system. Förutom IT-kostnader som fördelas genom Stockholms stads IT-prislista tillkommer förvaltningens egna IT-kostnader. Totalt sett uppgår förvaltningens kostnader för licenser, förvaltning, drift och utveckling av IT-system, som är underlag för det som fördelas ut till skolorna/enheterna, till 305,5 mnkr, en ökning med 18,4 mnkr eller 6,4 procent.

Tabellen nedan visar de IT-kostnader som fördelas ut till enheterna för 2022 jämfört med 2021.

Utfördelad IT-kostnad i kr per elev respektive anställd	2021	2022
Kostnad per elev, Grundskola	1 648	1 739
Kostnad per elev, Gymnasieskola	1 653	1 740
Kostnad per anställd, Grundskola	7 791	8 436
Kostnad per anställd, Gymnasieskola	7 335	7 992
Kostnad per anställd, Central förvaltning	8 198	8 376

Därutöver finns IT-kostnader om 70,8 mnkr som ett anslag på central förvaltning som inte nycklas ut till skolorna.

Grunder för fördelningen framgår i bilaga 10.

Kostnader för köp från serviceförvaltningen

Utbildningsförvaltningen debiteras för löne- och personaladministrativa tjänster, ekonomiska administrativa tjänster och vissa övriga tjänster utifrån köp från serviceförvaltningen. Vissa av

dessa kostnader nycklas ut till skolorna och vissa kostnader belastar den centrala administrationen. Prislistan framgår av bilaga 9.

I de kommande avsnitten beskrivs ekonomiska förutsättningar för verksamheten i egen regi för respektive verksamhetsområde.

Modell för finansiering av idrottslokaler

Idrottslokaler finansieras enligt en modell där förvaltningen betalar 90 procent av i idrottsförvaltningens idrottshallar bokad tid, och respektive skola betalar resterande 10 procent. Även idrottslokaler som förvaltningen hyr av andra än idrottsförvaltningen omfattas i de fall skolan inte har skötselansvar. Avgiften syftar till en likvärdighet eftersom skolor som hyr in sig hos idrottsförvaltningen får ungefär lika höga kostnader för idrottslokalerna som skolor med egna idrottslokaler.

Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola i egen regi - huvudman

Skolpeng egen regi VP (ersättning per elev)	Förändring 2022
Fritidshem 6-9 år	+ 2,5 %
Fritidsklubb	+ 2,5 %
Grundskola åk F-9	+ 2,5 %
Grundsärskola	+ 2,5 %

Höjningen av skolpengen till egen regis grundskolor åk F-9 och fritidshem 6-9 år föreslås bli 2,5 procent. Pengen uppgår då till 72,0 procent av schablonerna för grundskola åk F-9 och 72,3 procent för fritidshem, vilket är i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer. Skolpeng för grundskola och fritidshem med mera framgår i bilaga 5.3.

I enlighet med fullmäktiges budget har en avsättning från schablonen för egen regi gjorts med 1,5 mnkr för att starta ytterligare en naturskola.

För modersmålsersättning och peng för fritidsklubb kommer elevavläsning att ske månadsvis från och med 2022 även för skolor i egen regi.

Lokalkostnader, mnkr del av budget för egen regi	Budget 2021	Budget 2022	Ökning/ minskning
Grundskola och grundsärskola	1 973	2 010	37

Grundskoleverksamhetens lokalkostnader har ökat med 37 mnkr jämfört med 2021, vilket motsvarar en ökning med 1,9 procent.

Översyn av tilläggsbelopp och verksamhetsstöd

Under 2021 infördes flera förändringar i organisation och finansiering gällande arbetet med elever i behov av särskilt stöd, med utgångspunkt i en utredning från 2020. Den bärande tanken i utredningens förslag för en kommunal organisation är att elever, i så hög grad det är möjligt, ska få det stöd de behöver på en skola nära hemmet. Elever som behöver undervisning i särskild undervisningsgrupp (SU-grupp) ska kunna erbjudas det på samtliga kommunala skolor. I varje stadsdel eller skolområde ska också regionala särskilda undervisningsgrupper (RSU) finnas, i de fall hemskolan inte har möjlighet att erbjuda det stöd som behövs. Dessutom ska det också finnas möjlighet att få undervisning i centrala grupper med särskild inriktning (CSI-grupper) som kan ta emot elever från hela staden.

Från och med 2022 kommer ett extra grundbelopp att utgå till samtliga skolor som har särskilda undervisningsgrupper. Förutsättningen för att få detta bidrag är att det är tydligt i åtgärdsprogram att det är en anpassad lärmiljö samt att förvaltningen har möjlighet till full insyn för att följa upp kvaliteten. Beloppet är 75 tkr per år och elev som till minst 75 procent av sin undervisning är i särskild undervisningsgrupp.

SU-grupper

Inom Stockholms kommunala skolor finns ett antal olika lösningar för elever i behov av särskilt stöd. Den absoluta merparten av eleverna får i dag stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen eller i en särskild undervisningsgrupp på den egna skolan. Omkring 300 elever får stöd i särskilda undervisningsgrupper, där elever läser allt från enstaka ämnen till hela skoldagen beroende på stödbehovet. Det är rektorn på skolan som beslutar om att eleven ska få undervisning i särskild undervisningsgrupp. Skolan ska ge stöd i särskild undervisningsgrupp inom grundbeloppet, men skolan har också möjlighet att söka verksamhetsstöd för extraordinära insatser som ges till enskilda elever.

RSU-grupper

RSU-grupper har i praktiken funnits i några områden redan tidigare, men från och med HT 2021 har en ny finansieringsmodell införts och samtliga skolområden har fått i uppdrag att starta grupper gemensamma för hela området eller för en stadsdel. I den ursprungliga utredningen angavs ett mål om cirka 250 platser i RSU i hela staden när modellen är införd fullt ut hösten 2023. I september 2021 var 5 grupper med totalt 81 platser igång. Våren 2022 väntas antalet grupper öka till 13, med 153 platser i de flesta delar av staden.

RSU-gruppernas finansiering består av olika delar. En förändring 2022 är att det nya grundbeloppet för elever i särskilda undervisningsgrupper tillkommer.

Alla kommunala skolor betalar en fast premie per elev, lika för alla, till en pott som är gemensam för respektive skolområde.

Årspremie, kronor per elev (samtliga elever)

	Årspremie 2022
Årskurs F-3	80
Årskurs 4-6	336
Årskurs 7-9	420
Genomsnitt samtliga elever	243

Varje område bestämmer själv hur många platser som ska finnas i RSU-grupper. Områdets pott fördelas med ett lika stort belopp per plats till områdets grupper. För varje placerad elev ska hemskolan bidra med elevens skolpeng och i förekommande fall fritidshemspeng. Områdescheferna har också möjlighet att fördela medel från statsbidraget för likvärdig skola till RSU-grupperna.

Varje område bestämmer också vilka permanenta resurser respektive grupp ska ha. Mellanskillnaden mellan respektive RSU-grupps budgeterade kostnader, och dess budgeterade intäkter från områdesgemensam pott, skol- och fritidshemspeng, grundbelopp för elever i särskild undervisningsgrupp och eventuellt likvärdighetsbidrag täcks av en avgift per placerad elev som hemskolan ska betala till gruppens verksamhet. Avgiften är lika för varje elev i respektive grupp, men kan variera mellan grupper inom ett och samma område.

Finansieringen av RSU-gruppernas fasta kostnader tas från de kommunala skolornas grundbelopp, och belastar alltså inte budgeten för verksamhetsstöd. Enskilda elever i RSU kan ha verksamhetsstöd för sina individuella behov, och i de fallen ska stödresursen följa med eleven till RSU-gruppen.

CSI-grupper

Enligt den ursprungliga utredningen och VP 2021 skulle antalet platser i CSI minska från cirka 220 platser år 2020 till 100 platser år 2023 då den nya modellen ska vara implementerad fullt ut. Under hösten 2021 har i stället antalet platser ökat till 246. Förvaltningens bedömning är att det finns ett fortsatt stort behov av platser i CSI. Förvaltningen har därför omprövat bedömningen att antalet platser i CSI kan minska på kort sikt. När RSU-gruppernas verksamhet har etablerats överallt kan efterfrågan på platser i CSI eventuellt komma att minska, men under 2022 kommer behovet av platser i CSI att vara på nuvarande nivå. Antalet platser i CSI under 2022 är i nuläget bedömt till cirka 250.

Grundsärskola

Mellan 87,5 och 93,7 procent av schablonen för grundsärskola, skolskjuts och tillägg för fritidshem, beroende på årskurs och behovsgrupp, betalas ut som peng till verksamheten i egen regi. Det motsvarar en höjning om 2,5 procent. Skolskjutstillägget utbetalas i sin helhet som peng till skolorna. Skolpeng för grundsärskola och skolskjuts framgår av bilaga 5.8.

Tillägget för fritidshem är höjt med 2,5 procent jämfört med 2020 och motsvarar 92,1 procent av kommunfullmäktiges schablon, se bilaga 5.8.

Statsbidrag för en likvärdig skola

Statsbidrag för likvärdig skola	2021	2022
Riket	6,2 mdkr	6,2 mdkr
Stockholm	329 mnkr	327 mnkr
varav i socioekonomisk modell (varav grundbelopp 68 mnkr = 900 kr/elev 2022)	197 mnkr	195 mnkr
	72 mnkr	72 mnkr
varav riktade medel mot F-3		
varav mera styrande och stödjande	60 mnkr	60 mnkr
	↓	↓
varav grundskoleavdelningens ledning	50 mnkr	50 mnkr
varav övrig central förvaltning	10 mnkr	10 mnkr

Statsbidraget för en likvärdig skola som år 2022 uppgår till 327,1 mnkr, fördelas till största delen, 195 mnkr, till skolor i egen regi enligt modellen för socioekonomisk ersättning. Som en del av de 195 mnkr ingår ett basbelopp på 900 kr per elev för att stärka miniminivån för varje skola. Det socioekonomiska bidraget som en skola i egen regi får, kommer alltså att bestå av en del som kommer från nämndens anslag och därefter läggs en del på som kommer från statsbidraget. Vid jämförelser med fristående skolor är det viktigt att notera att de själva måste ansöka om statsbidraget och att det socioekonomiska bidraget som nämnden finansierar är exklusive statsbidrag.

Från statsbidraget för en likvärdig skola avsätts 72 mnkr som riktas mot årkurs F-3 genom en fördelning utifrån antal elever på skolan.

60 mnkr av statsbidraget fördelas på ett mer styrande och stödjande sätt. Det innebär att grundskoleavdelningens ledningsgrupp i samverkan med avdelningen för utveckling och samordning och avdelningen för ekonomi och styrning, utarbetar förslag till fördelning av resurserna till skolor som är i särskilt behov av insatser som förbättrar möjligheten till måluppfyllelse för varje elev. De 10 mnkr som avser övrig central förvaltning består av ett antal tjänster som tillsatts för att kunna arbeta med några prioriterade områden, nämligen: kompetensutveckling inom läsutveckling och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, insatser för att stärka förvaltningens strukturella kompetens samt insatser för att stärka skolornas kapacitet avseende systematiskt kvalitetsarbete. Slutligt förslag till fördelning beslutas på delegation av utbildningsdirektören.

Uppföljning av socioekonomisk ersättning och statsbidrag för en likvärdig skola

Alla grundskolor ska i verksamhetsplanen planera för, och i verksamhetsberättelsen redogöra för, användningen av socioekonomiska medel och statsbidrag för en likvärdig skola. Förvaltningen följer upp och analyserar användningen av tilldelade medel. Förvaltningen har även fått ett uppdrag i budget 2022 att genomföra en forskningsbaserad effektutvärdering av det socioekonomiska stödet, med särskilt fokus på kunskapsresultaten.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola i egen regi - huvudman

Programpeng egen regi VP (ersättning per elev)	Förändring 2022
Gymnasieskola	+ 1,5 %
Gymnasiesärskola	+ 1,5 %

För gymnasieskola och gymnasiesärskola i egen regi höjs programpengen med 1,5 procent jämfört med 2021. Det innebär att den genomsnittliga programpengen uppgår till 70,0 procent av fullmäktiges schablon. Snittprogrampengens andel av schablonen har sjunkit jämfört med 2021 (70,6 procent), vilket främst beror på att fler elever antas välja nationella program som är billigare och att antalet elever på språkin introduktion minskar.

Differentierad uppräknings av programpeng för egen regi

Programpengen till gymnasieskolor i egen regi höjs i genomsnitt med 1,5 procent.

Inför 2022 har omfördelningar skett mellan nationella program. Vid jämförelser med länsprislistan bedömer förvaltningen att programpengen för fyra program måste förstärkas för att vara i jämförbar nivå. Jämförelsen visar också att uppräknings för två andra program kan begränsas.

För barn- och fritidsprogrammet, estetiska programmets inriktning musik, naturbruksprogrammets inriktning djur samt fordons- och transportprogrammets inriktning transport blir uppräknings 3,5 procent. För teknikprogrammet samt fordons- och transportprogrammets inriktningar personbil samt lastbil och mobila maskiner blir uppräknings 0,8 procent.

Elever på särskilda varianter på vissa nationella program bestämda av Skolverket erhåller programpeng som är ökad med 3,5 tkr per elev.

Modersmålersättningen för elever i skolor i egen regi utbetalas enligt Storsthms rekommendationer, vilket innebär 8 841 kr per elev.

Lokalkostnader, mnkr del av budget för egen regi	Budget 2021	Budget 2022	Ökning/ minskning
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	419	453	35

Gymnasieverksamhetens lokalkostnader har ökat med 35 mnkr jämfört med 2021, vilket motsvarar en ökning med 8,1 procent.

Studerandeboendet Skärholmen erhåller 1,5 mnkr i riktat verksamhetsbidrag. Statsbidrag finansierar stor del av kostnaderna men det räknas inte upp så att det täcker förvaltningens kostnader för boendet.

Det totala antalet elever i gymnasieskolor i egen regi uppgår till 18 303 elever, vilket är en minskning med knappt 100 elever jämfört med VP 2021. Andelen elever från andra

kommuner som går i stadens kommunala skolor är 35,9 procent vilket motsvaras av 6 570 elever. Under 2021 låg andelen på 36,0 procent eller 6 620 elever.

För verksamhetsstöd avseende Stockholms gymnasieelever i egen regi avsätts 22,9 mnkr. Programpengen till gymnasieskolor i egen regi framgår av bilaga 5.11.

För gymnasiesärskola i egen regi framgår programpeng, modersmålsersättning och tilläggsbelopp för skolskjutsar i bilaga 5.15.

Uppföljning av socioekonomiska medel

Alla gymnasieskolor ska i verksamhetsplanen planera för, och i verksamhetsberättelsen redogöra för, användningen av socioekonomiska medel. Förvaltningen följer upp och analyserar användningen av tilldelade medel.

Investeringar

Nämndens investeringsram för 2022 uppgår till 125,0 mnkr, vilket är en minskning med 2 mnkr jämfört med 2021.

Fördelningen av investeringsmedlen utgår från parametrarna antal elever på skolorna, behovet av nyetableringsstöd samt eventuellt behov av centrala investeringar. En del av det elevrelaterade investeringsutrymmet fördelas direkt till resultatenheterna i budgeten. Resten fördelas till verksamhetsavdelningarna, som under året och i samråd med ekonomienheten beslutar om fördelningen av dem utifrån inkomna ansökningar och aktuella riktlinjer. Kort- och långsiktiga drift- och underhållskonsekvenser av investeringarna beaktas vid besluten. Alla investeringar bedöms utifrån kriterierna en likvärdig skola, elevernas lärande, ökad konkurrenskraft och ökad kostnadseffektivitet. Vid ansökningar om medel ska rangordning och prioritering göras av enheten/avdelningen. Se bilaga 8 a och 8 b.

Kapitalkostnaderna beräknas uppgå till 124,2 mnkr. Kapitalkostnader för investeringar kopplade till beslut av central förvaltning finansieras med centrala medel, övriga kapitalkostnader bär enheterna själva inom ramen för den tilldelade skolpengen.